

Ν. ΛΙΑΣΣΚΟ

ΤΟ
ΚΑΜΙΝΕΦΤΙΡΙ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙ Γ. ΦΟΤΙΑΔΙ

ΕΚΔΟΣΙ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΔΟΝ 1931

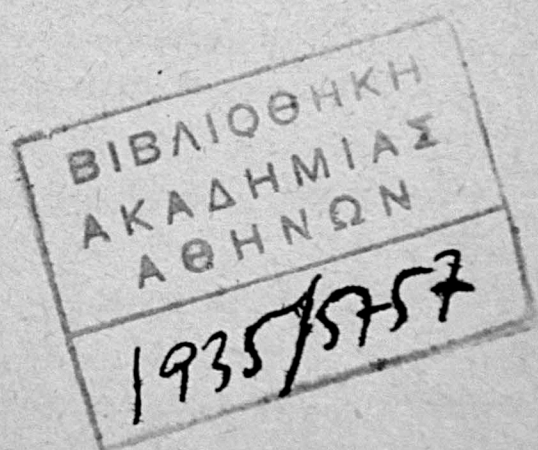

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ν. ΛΙΑΣΣΚΟ

ΤΟ ΚΑΜΙΝΕΦΤΙΡΙ

Μετάφρασι: Γ. ΦΟΤΙΑΔΙ

ΕΚΔΟΣΙ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΔΟΝ 1931

Н. ЛЯШКО

„ДОМЕННАЯ ПЕЧЬ“

Перевод И. ФОТИАДИ

Издание греч. из-ва „Коммунистис“

Ростов-Дон 1931

Уполн. Крайлита № 867 Ст. ф. 125x175 Тир. 3000

Ростов-Дон, тип. греч. из-ва „Коммунистис“ Зак. 131

ΣΤΙΝ ΑΚΡΟΠΟΤΑΜΙΑ.

Στον κερου του εμφίλιου πολέμου για κάμποσο κερου ίμωνα ανανακζόμενος να καμόνουμε τον τιφλο. Κε νά γιατι μ' έτιχε ένας τέτιος ρόλος.

Διόκσαμε απ' το σταθμο της άσπρου. Μα πέραν επικυρίες κε πιροβολικο ίστερα κε τραχ παχ, μας ανάνκασαν να υποχορίσουμε.

Δοκίμασαν να μας περικικλόσυνε, το δόσαμε δρόμο στις ζτέπες, για να ενοθύμε με της δικύς-μας. Ζέεστι ανιπόφορι, σκό-νι αποτιφλοτικι κε δρόμος ατέλιοτος!

Φτάσαμε σε κάπος προφιλαγμένο μέρος, περάσαμε ένα ποταμάκι κ' ετιμαστίκαμε για κxenίχτι. Οσπυ να τα βολέψουμε με τιν ανίχνεψι κε με τις θάρδιες, νίχτοσε κιάλας. Ρίχτικα κάτο απο μια φτελια, αποκιμίθικα σαν πεθαμένος κε θάτανε μεσάνιχτα, όταν με σκύντισε κάπιος δυνατα κε μυ λεί:

— Σίκο, Κοροτκοφ, σιρά-συ για φρυρος!

Πετάχτικα πάνο, ανίγο τα μάτια. Νίχτα φενκαρόφοτι, σοστι μέρα. Κατεβίκαμε στην ακροποταμια.

— Ακυσ; ύτε τσιμουδια—μυ λένε—αντίχρι θρίσκυντε ι άσπρι.

Στάθικα στη σκια, κε άρχικα να κσερομασο πσομι, για να φιγαδέθο τον ίπνο, πυ θάρικε τα μάτια-μυ. Μασο λαφρα, χορις να κάνο θόριθο, τ'αφτι τεντομένο, τα μάτια τέσερα. Ισιχία όσι φαντάζεσε. Κάποτε λαφρο αεράκι κυνά τι φιλοσκια του αρεομένου δάσους. Το φος τότε, ανάμεσα απ' τα κλαδια, σαν απο κόσκينو, με περιχίγι ολόχορμο, οσαν να θέλι να προδόσι τιν παρυσία-μυ. Ζιτο σκοτινότερο μέρος, κε χόνουμε κάτο απο μια κλήθρα, ίσα σα πάνο απ' τιν όχτι του ποταμιου.

ὼχι ἀνόμαλι, τὸ πλάτος τοῦ ποταμοῦ τρεῖς πανοῦ κάτο
ζάζνες. Ἀντίκρι ἐπίπεδο τὸ μέρος, σκεπαζόμενο με θάμνους. Ἀρ-
χιζε νὰ ψιχαλίζει, κόπασε τὸ ἀεράκι, ἡ μρυθδίες τοῦ χόρτου κε
τὸ λυλυδιὸν πλιμιρίζουν τὸν ἀέρα. Ἀφτια κε μάτια ὅλος, κ' ἡ
σκέπες-μου τριγιρίζουν ἀλυ: „θα ἐνοθύμε με τὸς δικύς-μας, θα
μπλοκάρουμε τὸς ἀσπρος, θα τὸς δόσουμε δινατο τράχο κι' ἐμπρος,
ὄλο ἐμπρος. Θα πάρουν φοτια ἡ Γερμανι, ἡ Ἰταλι κ' ἡ ἄλι ἡ
ζιντρόφι-μας ἀπ' τὴς Ἐβρόπες κε θα γίνι πανιγίρι, πυ ν' ἀπα-
ρέσι ὄλος ὁ κόσμος“.

Κ' ἐκι, πυ ἡ φαντασία-μου τακσίδεβε σε τόπους μακρινους,
κ' ἐμπροστα ἀπ' τὰ μάτια-μου περνύσαν δικές-μας κε κσένες
χόρες κε πολιτίες, νάζυ κι ἀντίκρι, ἀπ' τὰ νερα τοῦ ποταμοῦ,
σαν ν' ἀντίχιζε μια ζιγαλι φονι:

— Σίντροφε. . .

Σινιθιζόμενος θόριβος θάνε—λέγο—κ' ἐμένα μου φάνικε πὸς
ἀδιάσανε μες τ' ἀφτί-μου μπράουνικ. Βλαστίμιζα ἐγὼ ἐμένα γιὰ
τι δουλιά-μου, τσιτόθικα, ἀφυκράζομε. Δεν πέραςε πολις κερος κε
νάζυ πάλι ἡ φονι ἀπ' τὰ νερα:

— Ἀκὺς, ζίντροφε. . .

Ἀφτια ὄλος, μα δεν καταλαβένο, τί τρέχι. Πέραςαν δε-
φτερόλεφτα κε νάζυ πάλι ἡ φονι:

— Σίντροφε, θα σε πέραςε ἡ ιδέα, πὸς κσοτικὸ μιλα
μαζί-σου; Μι φοβάσε ἐγὼ ἴμε.

Ἀκὺο, δε μπορο νὰ βασταχτο περισότερο.—Ἐβγα, τὸ λέ-
γο ὅπιος κιαν ἴσε, θιαστικα κε με χαμιλι φονι.

Τὰ νερα ἀναταράχτικαν.

— Προ πολυ σε βλέπο, ἐσι ὅμος δε με ἴδες, γιὰτι ἴμουνα
κρिमένος στο θάμνο, κσαναλεί ἡ φονι.

Ἰ καρδιά-μου θαράι σφιρι.

— Πιός ἴσε;-αροτο.

— Ἀσπρος, ἐχτρος-σου—ἀπαντα.—Μι φοβάσε, κίτα-με
Ἀντίκρι-μου, ζτιν ἄλι ὅχι, φίτροσε ἕνα ἴδολο κε μου νέ-
θι με τὰ χέρια. Δε διακρίνο φάτσα, γιὰτι τι σκιάζι τὸ κασκέτο-του.

— Βλέπεις;—μυ λεί.

— Στραβος δεν ίμε, τυ απαντο. Μα τ' ίνε τύτα τα κα-
μόματα, να με πλανέσις γιρέβις;

— Οχι, θρ' αδερφε! Μα παράκξενο μυ φένετε να στε-
χόμασταν αντίκρι κι αντίκρι σαν ανίμερα θερια.

— Αμ τι νόμιζες, σαν άνκελι πρέπι να στεχόμαστε;

Πιάσαμε χαμιλι κυθέντα. Εμαθα οτι ίταν πλαναρις, έμα-
θα σε πια εργοστάσια δύλεψε κε τα παρόμια. Κι όταν τυ ίπα,
οτι κι' εγο ίμε ζιδερας.

— Αμ' δε λες, αδερφε, προς ανίκυμε κ' ι διό-μας στο
ζογιυζ τον μεταλίζστον, πρόστεσε με κάπια χαρα.

— Στο διάβολο κι' ακόμα παρέκι, τυ λέγο, πυ κάθεσε
κε δυλέβις τυς άσπρυσ —αφτα τα φαρμακερα τα φίδια. . .

— Μπορι νάχις κε δίκεο, απαντα, μα φτέτε κε ρις, πυ
έμινα ος τόρα με τυς άσπρυσ. Κε ρις λόγια κε φονες με τα
πύτια κε δουλια τίποτε.

— Τί, τυ απαντο, έτιμο το θέλις το πιλάφι, ε; Το πιλά-
φι θέλι πσίσιμο, φιλαράκο-μυ, κε πσίσιμο πάνο στιν πέτσα-μας.
Κι' ένα άλο. Το πιλάφι το δικό-μας πολι αργα πσίνετε κε. . .

Δεν πρόφτασα να τελίσο κε με διακόφτι.

— Δε με λες, βαθια ιν' εδο τα νερα;

Απόρισα στιν αρχι, γλίγορα ομος κατάλαβα το ρκοπό-τυ
κε τυ απαντο με χαμιλι φονι:

— Κε δεν τόλεγες απ' τιν αρχι, θρε διάβολε, μόνο κά-
θεσε κε μυ τσαμπυνας αλ' αντ' άλον.

Μ' έγνεψε με το χέρι να ριοπίσο. Εστάθικα κάτω απ'
το δέντρο έτιμος. Αχύο βγάξι τα ποδίματα. „Καλι δουλια“ λε-
γο. Μπίκε στο νερο, κρέμασε το πανταλόني κε τα ποδίματα στιν
ακρι τυ τυφεκιω, κε κόβοντας το ρέμα πλάγι, πλάγι, για να μι
κάνι θόριβο, προχορι κατ' εμε. Τυ άπλοσα χέρι, τον πια ρι
μεριά-μυ.

— Για-συ, μυ λέγι, πιλαφομάγερα. . .

Μύτρο, απ' τυς δικύς-μας, σαν να τον αντάμοσα κι' άλι φορα.

Τραβιχτίχαμε λιγάκι παράμερα, καθίσαμε για να θάλι το πανταλόνι κε τα ποδιάματα. Μου διγίθικε, πός τυ πέρασε ι ιδέα, τί τεχνάζματα σχεδίασε κε πός με ανακάλιψε απ' τι σκοπιά-τυ..

Αχού, μα ανιτσιχο κι όλας.

— Τί να συ πο, τυ λέγο—όλα καλά,μα έλα πυ έχομε κε νόμωσ κε πιθαρχία κε ζίφωνα μ' αφτα πρέπι να σε αφοπλίσο.

— Μπράβο, γιατι όχι, νά πσάκσε-με λέγι, κε ζικόνετε όρθιος.—Πσάκσε-με, πάρτα όλα· φέρε-με μονάχα στωσ δικύσ-συ, γιατι έχο να τυσ πο κάμποσα λόγια.

Εχι πυ κσεκινίσαμε, ακόμη φονες ζτιν αντικρινι όχιτι. Πέσαμε πρόμυτα, κιτάζουμε. Ινε διο· ο ένας με θιντόφκα ο άλλωσ χωρις όπλο, με επομίδες ακσιωματικυ. Φτάσανε ζτω μέρος, όπου φίλαγε ο πλανάρις, φονάζυνε: „Σαβέλιεφ. Σαβέλιεφ! έφιγε ο άτιμωσ“, λέγι ο ακσιωματικωσ.

Εγο γελο, ο πλανάρις αρπάζι τι θιντόφκα κε ζυμαδέθι, τυ κρατο το χέρι.—Ελα-δα, μι τρέλες, τυ λέγο.

Κατέθαζε το τυφέκι, τρομάζι απ' το θιμο. Ι αντικρινι αφυ ίθριζαν κ' εκζίθριζαν, γίριζαν άνω κάτω, πσάκσανε ζτωσ θάμνωσ, με τιν ελπίδα να τον βρυν κιμιζμένο, φίγανε.

— Εχ, μωρε, δεν κσέρις τί θεριο ίνε κίνωσ με τισ επομίδες! Επρεπε να μ' αφίρις να τυ καρφόζω κανένα θόλι ζτω κύτελο-λέγι ερεθιζμένοσ ο Σαβέλιεφ.

— Προφτένις, τυ απαντο, πάμε.

Πάμε, μα μένα μυ πίραν ι διαβόλι: «Να μι μαζ κσαρόνι καμια δουλια ο λεγάμενωσ; Αφισα τι θέσι-μυ κάτω ζτιν ακροποταμια κε πιθανο αφτο να περίμεναν κε ι άσπρι». Δανκόνω τα χίλι, τεντόνω τ' αφτι κατα τον ποταμο, χάνω τιν ιπομονί-μυ. Κοντοστέχομε, τυ φονάζω.

— Τρέχα, τρέχα...

Ο πλανάρις τάχαζε.

— Τι θέλις να πις, ερωτα γιρίζοντασ πίσω.

-- Τίποτα, τρέχα, τυ απαντο, αν δεν έχις το διάβολο μέσα-συ.

Κατάλαθε, τάχινε το θίμα-τυ. Τον παράδοξα στus δικύ-μας, τυς κσίγισα ζίντομα το τί γένικε κε γίρισα πίσo στο με-τερίζι-μυ. Δεν πέρασε πολίς κερoς, αχύο πατιματιες απ' το δικό-μας το μέρος.

— Να μι μας πέρανε στι μέσι ι άσπρι; ζιλογίςτικα κε ετιμάςτικα. Φτάσανε, δικί-μας ίνε.

— Τρέχα, λένε, σε ζιτάνε ι αρχιγι. Στι θέσι-ζυ φιλάγυμε εμίς.

Τρέχο, με οδιγόνε στο δικιτι κε στον κομισάρο.

— Καλα πυ έτιχες τον Σαβέλιεφ, μυ λένε. Ι δουλια πάγι καλα, μα θα βοιθίσις κε ρι λιγάκι.

— Γιατι όχι, απαντο. Οτι θγένι απ' το χέρι-μυ, πρόθιμος. Γέλασαν κε ι διό-τυς κι' άρχισαν να μυ εκσιγίςζυν το κσέδιο.

— Γνωρίζις τα κατατόπια, κσέρις κε το δικο-μας, πυ ιπιρετα στο σταθμο. Θα πας να το θρις. Θα πις τα δικά-μας, θα καλοκιτάκσις κε το τί γίνετε στο σταθμο. Γλίγορα όμος.

Μυ θάλανε μια φαρδια θράκα, μια μπλόζα χορικυ κε με τι βοίθια τυ πσαλιδιυ κε τυ κσυραφιυ, κάτο απ' το φος τυ φενκαριυ, με μεταμορφόσανε σε ροστο κσιλοχοριάτι. Χόσανε στι θρακοζόνα-μυ ριμίσι, τιλιγμένι σε μυςμα, μυ δόσανε ένα δια-βατίριο κε:

— άιντε, τράδα, μυ λεν, απο τόρα δεν ίζε πια Βασίλις Κοροτ-κοφ, αλα Λυκας Χυτολεί απ' το χοριο Κάνοθα.

ΚΕ ΤΙΦΛΟΣ.

Στο σταθμο έφτασα στα κσιμερόματα. Μ' έπιασε φόδος, άμα θρέθικα αναμετακσι στus άσπρυς. Σχίθο δεκσόζερδα, διπλό-νυμε μπροστα στις επομίδες κε στα παράσιμα. Κάπιος μυ φόνακσε:

— Τι γιρέθις εδο, θρε παλιοχοριάτι;

Ζαρόνο μπροστά-τυ, το μύτρο-μυ στι γι.

— Αφεντικο, κίριε ακσιοματικε, τυ λέγο με παράπονο, τυ διαδόλυ-μυ το γιο, το μηχανικο γιρέθο, μυ πήρε πσομι κε κσιπίκια, δε με πλέροσε ο αθεόφοδος...

Κρέφιγα μια χαρα. Τα μάτια δο κε κι, κιτάζο κρετάζο όλα. Πόσα, πιά τρένα, τί κυβαλαν. Βλέπο το δικό—μας, ένα σακάτι κυλο, πυ τύκοψε ι μιχανι το χέρι στο εργοστάσιο, κε πυ, σαν ζινιδιτος πυ ίτανε, μας χρισίμεβε σε πολα.

Τώρα δεν ζι, λάφρο το χόμα-τυ, τον τυφέκισαν ι άσπρι, τα σκιλια. Το ζιγόνο, τυ λέγο το ζίθιμα, τυ εκσιγο τιν ιπόθεσι κ' ετιμάζουμε να τυ δόσο τι ζιμίσι, πυ μυ ράψανε στι βρακοζόνα.

— Ας-τα, μυ λέγι. Εγω με κανένα τρόπο δε μπορο να λίψο τόρα απ' τι δυλιά-μυ.

— Μα πός γίνετε, τυ λέγο μ' απορία. Οστε ι δυλιά-μας κσιδι;

— Οχι κσιδι, ζάχαρι—λέγι γελόντας—αν πάνο απ' τις ομοπλάτες-συ ετέκετε κεφάλι κι' όχι κολοχιθα. Θα πας ο ίδιος, εκι πυ πρέπι κε για νάσε ασφαλιζμένος απο κάθε απρόοπτο, θα καμόνεσε τον τυφλο. Τυς δικύς-συ θα τυς ιδοπιίσο, θα συ δόσο κε οδιγο. Σκέπσυ το λιπον.

— Τί να σκεφτο, τ' αποφασίζο κε πάι λέγοντας.

Εβγαλε τιν καπνοθίχι-τυ, πήρε ένα τσιγαρόχαρτο, ζιμίσε διο τρις λέκσις κε φόνακσε ένα γινεκίσιιο όνομα.

— Να, τις λέγι, δίχνοντας εμε. Αφτον το πρεφτότιφλο θα τον φέρις στυ Θοδόσι, κε πρόσεχε καλα.

Ο τυφλοςίρτις-μυ, μια κσερακιανι, μονόφθαλμι γινέκα. Γύρλοσε το μάτι-τις, με χίτακσε, κε:

— Το χέρι στον όμο-μυ, λέγι κε με βγάλι όκσο απ' τιν αβλι...

Περάσαμε απο απόκεντρα μέρι, κάποτε τυφλος, κάποτε με τα μάτια, ανάλογα με τιν περίστασι. Βγίκαμε στον κάμπο, δρασκελίσαμε φράχτες, φτίσαμε σε μια χαράδρα. Ι οδιγίτρα-μυ λες κε λυλάθικε ολότελα, το στόμα-τις το βυλόσανε μ'εφτα σφραγίδες. Τις ρίχνο κάπυ κάπυ ερότισες, αφτι ύτε τσιμουδια. Να σας πο μ'άρεσε αφτι-τις ι διαγογι.

— Μπράβο, έτσι πρέπι, τις λέγο.

Πάλι χαμιά απάντις. Φτάσαμε σε κάτι μιζέρικες καλίβες, μπίχαμε σε μια αβλι, μύδικσε ένα καμπόρι.

— Νάτος ο Θεόδος, μυ λέγι κε το στρίβι.

Ο Θεόδος διορθώνι ένα δικράνι, τυ περα δόντια κι' ύτε γιρνα να με δι. Κάθυμε κοντά-τυ, τα ίδια. «Τι διάβολος ετύτος πάλι;» σκέφτικα. Τον κιτάζο κατάμυτρα, τυ δίνο το τσιγαρόχαρτο τυ μηχανικυ, τυ λέγο:

— Νά φύμαρε...

Το πήρε το τσιγαρόχαρτο, σίκοσε το κεφάλι, με κίταχσε κατάμυτρα. Μορε, τί μάτια ίσαν εκείνα. Οχι μάτια, καρφια πιρομένα, πυ τριπυν τα σοθικα.

— Τί θέλις; εροτα, σαν θιμομένος.

Ι φονί-τυ βαρια, ροχαλιςτι, σαν κακισ ψιχισ άνθρωπος μυ φάνικε. Αρχισα χαμιλόφωνα να τυ κσιγο περι τίνος πρόκιτε.

Ανασένι βαρια, τιλίζι μαχόρκα στο τσιγαρόχαρτο πυ τύδοκα, ανάβι, τραβα μια βαθια ρυφικσια.

— Χαλκιας ίμυνα, κυφάθικα στι δουλια,μίλα-με στ' αφτι λέγι κε γιρίζι τ' αφτί-τυ κατ' εμε.

Ακυσε με μεγάλι προσοχι όσα τυ ίπα, σύφροσε κσανα τα φρίδια, σικόθικε κε:

— Καλα, λέγι, βάλε τόρα τι χερύκλα-συ στον όμο-μυ, καμόσυ τον τιφλο· ακλύθα-με.

Μ' οδίγιζε στιν καλίβα, με κάθικε μπροστα στο παράθιρο, με καλοκίταχσε απ' όλες τις μέριες.

— Δεν πιράζι, λεγι, καλα τα καταφέρνις, μι κσεχνας όμος πος τυ τιφλυ τα ματόκλαδα πρέπι πάντα να θρίσκυντε σε κίνισι.

Άλιπσε με τι στάχτι τυ τσιγάρυ-τυ τα βλέφαρα, τα φρίδια, τα γένια-μυ. Ανακάτεπσε στάχτι κε καπνια απ' το τσάκι, τᾶθρεκσε κε μύδοσε ν' αλίπσο το μύτρο-μυ.

— Ετσι πιο ιλικιομένος φένεσε, μυ λέγι, κε σεβάζμιος.

Κατέβαζε απ' το τσάκι ένα σακούλι,—ένα χιλιομπαλομένο παλιοςόρτυκο κ' ένα τσόχινο καλπάκι.

— Ίνε βιος τυ πατέρα-μυ,—λέγι.—Ίτανε τυφλος ο μά-καρίτις κ' εγο μικρος τον οδιγύσα στα χορια. Νά κε τ' όργα-νο, πρόστεσε, κε κατέβασε απ' τον τίχο εναν κεμανε. Για να καμόνεσε το ροστο τον τυφλο πρέπει να μάθις κε να πέζις κε να τραγουδασ.

Δεν πρόφτασα να καλοκιτάξω τον κεμανε, ένας ίςχιος περνα απ' το παράθιρο.

— Ί αδερφι-μυ ίνε, πυ ίνα τιν παρ' ο διάβολος. Κλίσε τα μάτια γλίγορα, καμόσω τον τυφλο, ιδεμι άσχιμα τιν έχυμε. . .

Εκλισα τα μάτια, κιτάξω ανάμεσα απ' τις βλεφαρίδες. Μπίκε μια κσιπόλιτι με μαντίλα στο κεφάλι γινεχάρα.

— Δεν το τελίοςες ακόμα το δικράνι κι' ετιμαΐζεσε να θγις,—αποτίνετε με χοντρι κε θιμομένη φονι στον αδερφό-τις.

— Δεν φτάνι πυ τις προάλες έδοσεσ στον τυφλο το πυ-κάμισο κε τιν τζάντα, θέλις να δόσις κε αφτυνω το ρυρτύχο κε τον κεμανε; Δεν τα δίνο κι ο θεος να κατέβι.

Αρπακσε απ' τα χέρια-μυ τ' όργανο, τσαλάκοσε το ρυρ-τύχο κε το ρακύλι, τάρικσε στην παλια θέσι-τυς κι άρχισε τον εκσάψαλμο.

Ο Θεόδόσις πέτακσε χάμο τ' αποτσίγαρο.

— Ελα στα ριγκαλά-συ, θρ' αδερφι, κε δεν βλέπις τα χάλια τυ κακομίρι,—τις λέγι,—δίχνοντας εμένα.—Τον έκλεπσε ο οδιγός-τυ, απόμινε θεόγιμνος. Θα πάγο μαζί-τυ κε πσιχιχο κάνο κε σε δουλια θρίσκυμε. Θα ρυ φέρο κ' εσένα πσομι.

— Δεν πας να κυρέβεσε με το πσομί-συ; κε πότε το ίδα το πσομι-συ κε. . . κε. . . κι ο καθγας έβρασε κε τελιομο δεν έχει. Μυ κατέβικε μια ιδέα, γιρίξω στην αδερφι τυ καμπύρι, τις λέγο:

— Δε με λες, κιρά-μυ, τον πυλας τον κεμανε-συ;

— Μ' αφτος λεί, πως σε κατακλέψανε:

— Σοστα λέγι, κιρά-μυ, μα μύμινε κάτι-τις κε για τι μάθρι μέρα. Πόσο τιν τιμας τιν πραμάτια-συ;

Σκέφτικε λιγάκι.—Τρία κόκινα, μω απαντα.

Αρχισα στα παζαρλίκια, για τα μάτια, κε στο τέλος
σιφόνισα.

— Τρία, τρία τις λέγο.

Δόσαμε κε πέραμε χέρι. Τις άρεσε τ'αλιςθερίσι, μαλάκοσε.
Σιφονίσασμε να τις πλερόσο κε για το συρτόχο τέλι καλοκεριυ
κε μας έδοσε κε πσομι για διο μερόνιχτά.

Ετιμαστίχασμε γλίγορα κε δρόμο. Ο ήλιος στι μέσι τ'υραυυ,
το συρτόχο μυ φλογίζι τις πλάτες κε ο κεμανες ταυκ τυνκ
πλιγόνι τα πλεβρά-μυ. Σοστο θάσανο.

Φτάσαμε στι στέπα κε καθίσαμε. Πέρνι ο Θεόδόσις τον
κεμανε στα χέρια, μυ δίχνι πός πρέπει να χτιπο τα δάχτυλα,
πέζι ο ίδιος ένα σκοπο κε μυ δίνι να δοκιμάσο κ'εγο. Προςπα-
θο, με βοιθα, δεν τα καταφέρνω. Θιμόνι.

— Οχι βρε έτσι, νά εδο χτίπα. Μα εσι δεν σαμπάζις
τίποτε, θρικά τον πελά-μυ μαζί-συ. Ο ήροτας τον περιλούι απ'
έκσο κι' εμένα απο μέσα με πιάνουγ τα δεμόνια. Πρέπει να
προφτάσουμε γλίγορα, κ' εμια καθόμαστε κε χάφτυμε μίγες.

Επιτέλυς τα κατάφερα όπος, όπος. Ο Θεόδόσις ανάσανε
μ'εφχαρίστισι.

— Νά, τόρα πέζε μοναχός-συ κι εγο σεργιανίζο. Σινίθισα
κάμποσο στι νέα-μυ τέχνι κε κσαναρχίσαμε το δρόμο-μας.
Εχι πυ πιγένασμε, ο Θεόδόσις μυ μάθενε τραγύδια, πυ σινιθίζου
να πσάλου ι τυφλι. Πσάλι κι εγο κατόπι-τυ. Εχσι θέρστια
δρόμο κάναμε, ό-πυ να μάθο το „φτοχο το Δάζαρο“ κε κάνα
διο μικρα τραγυδάκια. Κάτσασμε, καλοχιτάκασμε γίρο-μας κε
δός-τυ ρεπετίτσισ τα μαθιμένα. Ι φονι τυ Θεόδόσι σοστι σιρίνα
ατμομιχανισ· λεπτι, διαπεραστικι, κσεσκήζι αφτια, ι δικί-μυ
χοντρι, άνοστι, ακανόνιστι. Πόσο θασανίστικε ο καιμένος για να
μυ μάθι αφτα τα απλα τραγύδια, ι στέπα το κσέρι κε τ'αγρο-
χόρταρα τις εριμιας. Μα επι τέλυς σινίθισα αρκετα, κε τόρα
προχορύσαμε με περισότερο θάρος κ'ελπίδα στιν επιτιχία-μας.
Ζέστι ανιπόφορι, θυίζου τα μινίνκια, κσερένετε το λαρίνκι, μα
το τραγύδι δεν πάβι. Πρεπι να σινιθίσις, συ λέγι, για να μπο-
ρις να καμόνεσε αλιθινα τον τυφλο. Κι' αλιθινα τα κατάφερα
επιτέλυς, όσπυ κι' ο Θεόδόσις αναγνόρισε τιν ακσία-μυ. Ακσαφνα...

— Κόπστο-μου λέγι—μας κινιγάνε! Σιοπι, κλίσε τα μάτια! Αν θα μας σταματίσουν κε θα μας αροτίσουν, κίτα, μι πέσις, σαν ποντικός στην παγίδα!

Εκλισα τα μάτια, έβαλα το χέρι στον όμο του Θεόδσι κι απτις χαραμάδες τον φλεβαρίδον κιτάζο. Πέρα ανάμεσα απτα αγριόχορτα διακρίνο τρία πιλίκια στρατιοτικά, χρώμα χακι. Ο Θεόδσις δεν αλάζει δρόμο, ίσα κατ' επάνο-τους. Κάποτε παραστρατίζι πυ κε πυ, σα να ζιτα χαμένο δρόμο. Τα πιλίκια πλιζιάζον, νάτους ερχοντε, άσπρι ίνε...

— Θε κε κίριε, πέσαμε στ' ασκέρι, θγάζι μια φονάρα ο Θεόδσις. Μ' αρπάζι απτο χέρι, με τραβα στην πάντα κι αρχίζι τριχύθερτο θριζίδι.

— Στόπα θρομόςκιλο π... γιε, δε θα βγάλουμε απο δο δρόμο. Αιντε τόρα στο διάβολο κι ακόμα παρέκι!..

Απλόνο τα χέρια, τα πόδια μια εδο, μια εκι, σκοντάφτο, κλέο, παρακαλο. •

— Θεόδσι-μου, να σε χαρο, μι μ' αφίνις τον έριμο, το θεότιφλο μες τι μέσι. Λιπίζυ-με, λιπίζυ τα γεράματά-μου! Εκίνος τίποτε, εκσαχολυθι τις θριζιες. Ακσαφνα αντίχιζε μια χοντρι δινατι φονάρα:

— Στοπ. Πάνο τα χέρια.

— Εδο σε θέλο, Κοροτκοφ,—λέγο μέσα-μου. Στριμόνομε πάνο στο Θεόδσι κσεσκο στα κλάματα. Εκίνος καμόνετε προς τρομάζι απ το φόδο. Απ τις βλεφαρίδες αναμετακσι διακρίνο προς έρχοντε διο καταπάνο-μας με τις θιντόφκες έτιμες.

Ο ένας μουστακαλις, ο άλλος κσυριζμένος κε με ματογιάλια. Ιρθανε κοντά-μας, τάκλισα καλά καλά τα μάτια, τα ματόκλαδα πάνε κι έρχοντε.

— Πυ πότε ρε, διαδόλυ γι, τι μάνα-σας κε τιν παραμάνα-σας!

— Στο Δον αφεντικο, στο Δον, ο θεος να σε πολιχρονίσι. Ιπα, εκι δεν έχει πόλεμο, θα μ'ελείσουν ι χριστιανι κερμένα τον κακόσυρτο,—απάντισα με κλαπσιάρικι φονι.

— Χόρια θρε, φονάζι ο ένας. Εσι καμπύρι εδο.

Μ'έπιασε τεταρτέος, ι καρδια χτιπάι σφيري, παγόςανε τα μέλι-μυ. Μ'έπσακσε ο στρατιότης. Ερικσε' κατα μέρος τον κεμανε κ' έχοσε τις χερύλες ζστο σακούλι-μυ. Πίρε το πσομι κε τα κρεμίδια κε μ'αροτα.

— Αλο πσομι δεν έχι;

— Πύ να τόχο αφεντικο! Δίνυν τόρα έφκολα πσομι ζ'ένα σακάτι, ζαν κ'εμένα;

Πάι το πσομι, πάνε τα κρεμίδια, πάι κε ο κεμανες. Τα πίρε όλα ο καχύργος, μυ κατέβασε μια γερι γροθια στο ζβέρκο κι άλι γερότερι με το γόνατο στον πιζινό-μυ κε μ'έστισε με μια χοντροβριζια στο διάβολο. Σκονταπσα, το ζοστο να πύμε, κάπος θελιματικά έπεσα κατα γις. Κιτάζο απο κάτω τα τυφέκια στον όμο. „Φτινα τι σκαπύλαρα,“ λέγο, κε φονάζο με κλαπσιάρικι φονι.

— Κ'εμένα τον καχομίρι πύ μ'αφίνετε ζτι μέσι τις εριμιας; πύ να πάγο τόρα;

— Τράθα ίζια, μυ λεί, ίζια, α δε θες να σε περάζουμε ζτι ζύδλα.

Ο Θεόδοζις κοντά-μυ, μα εγο καμόνουμε προς δεν το βλέπο.

Πεζάγνο με τα χέρια στον αγέρα, σκοντάφτο δο κ'εχι, κλέο, φονάζο.—Θοδό ζι Θεόδοζι, πύσε Θεόδοζι-μυ να σε χαρο!

— Εδο 'με, ρε γυρόνι, γιατί κσελαρινκίζεσε, πυ να σε πάρι ο διάβολος κε να σε φάι ι χολέρα. Ζίγωσε, με πίρε απ' το χέρι, με τράδικσε κοντα κε μόλις ι στρατιότες απομακριθίκανε, τόςκασε στα γέλια.

— Μράβο-ζυ, μπράβο-ζυ, περίφιμα τα κατάφερες. Σε τρις ζαν κ'εζένα πζεφτότιφλος ίχα τιν τιμι να γίνο τιφλοςίρτις, μα κίνι χαρτοζια δεν πιάνανε κοντά-ζυ. Τόρα δρόμο, θα περάζουμε απ' τ' αντικρινο χοριο. Εχουμε ακόμα να κάνουμε τριάντα βέρστια για να φτάζουμε τυς δικύς-μας.

— Στο χοριο το στράσαμε μες τι μέσι τυ δρόμου στο πσαλτίρι. Ι καλίβες ι περισότερες ίζαν πιαζμένες απο άσπρυς στρατιότες. Το όλο πυ μαζόκσαμε με τιν τέχνι-μας, ίταν τρία κομάτια πσομι κε μερικες μικρες θισιζινόπιτες. Απο γνωστο τυ Θεόδοζι χορικο πίραμε λίγες πατάτες, πσομι, κι ανάμεσα απτυς κίτυς περάσαμε ζτι ζτέπα.

Το θράδι μας θρίκε κατασχοτομένους απ' το δρόμο κε μύσχεμα απ' τον ιδροτα στο στρατόπεδο το δικό-μας. Μόλις φτάσαμε, έπεσα ανέςθιτος. Ντρέπυμε, μα δε μπορο να κυνηθο απ' τι θέσι-μυ. Τα μεριά-μυ απ' τα μέσα κσεφλυδίστικαν, στα πόδια πόνι φοθερι. Με κυβάλιζαν τα πεδια τυ λόχυ πάνο στα χέρια-τυς. Ιστερα, αφυ ανάφερα εκι πυ έπρεπε τα όσα ίχα να πο, κ' έδοσα τι ζιμίσι, πυ ίχα κριμένι στι θρακκοζόνα-μυ, προφτασε κι ο νοσοκόμος. Μ'έλυσε ζαν κανένα πιτσιρίκο, πυ κxenίχτιζε στο καρθυναριο, μ'άλιπζε με κάπια αλιφι κ'ένιοσα τον εαφτό μυ καλίτερα.

Ίπιαμε τζάι, βάλαμε στι γράμι το λόχο κε κσεκινίσαμε.

Εμένα κε το Θοδόσι μας βάλανε στον αραμπα. Τράδικζά τρικύθερτο ίπνο ίσαμε τα κσιμερόματα.

Το προι τυς κικλόσαμε τυς άσπρυς απο τρις μεριες, τυς πελεκίσαμε στα γερα κε τυς διόχσαμε απτις θέζες-τυς. Εμένα κε το Θοδόσι μπράθο κε ζιχαριτίρια, γιατι με τι πρεφτοτίφλαμας βοιθίσαμε ζιμαντικα το έργο τις επανάσταζις. Κε μόλις ίρθαμε στα ζιγκαλά-μας νέες εντολες κε νέες αποστολες. Πόζες φορες πζάλαμε το „φτοχο το Δάζαρο“ κλίναμε τα μάτια κε χορέδαμε τα ματόκλαδα.

Πόζα πζέματα κε πόζες κατεργαριες! Κε τί περιστατικα δε μας τίχανε! Ίμερόνιχτα μες τ'άχιρα περάσαμε, κχαρφαλόσαμε σε κοδονοστάζια απαρατίριτι, φορέσαμε φύστες για να περάσουμε για γινέκες, γενίκαμε μοναδικι στο τρέκσιμο κε στο φεθγιο. Πόζες φορες κσεράσαμε έματα, διο φορες πλιγόθικα κ.τ.λ.κ.τ.λ.

Κε το τρομερότερο, πυ πάντα φοθύμυνα να μι πέσο στα χέρια τον εχτρον κε με στραβόζυν στ'αλιθινα, αφτο το κχαπούλαρα κε θγίκα απ' τι δοχιμι με γερα μάτια.

ΑΣΚΙΜΕΣ ΔΥΛΙΕΣ

Ο πόλεμος τελίωσε, ο Θοδόσις γίρικε ζπίτι, κ'εγο, ίστερα απο κάμποζες περιπλάνιζες με τυς ζιντρόφους-μυ αποκαταστάθικα σε μια μικρι πολιτία, ζτιν περιοχι τις οπίας θρισκότανε το

εργαστάσιο, πυ δύλεθα άλλοτε. Πόσα υποφέραμε, πόσο ιδρωτα κε έμα χίσαμε γιαφτες τις πολιτίες, για αφτα τα εργαστάσια. Κε τόρα τα θλέπισ κε ραγίζετε ι καρδιά-συ.

Πολιτία να τιν πικ πολιτία δε μιάζι, χοριο να το πικ χοριο δεν ίνε. Μια τρίπα κε γίρο μπακσέδες κε περιβόλια άταχτα, χορίς καμια περιπίτσι. Στους δρόμους όρνιθες, χίνες, γίδες, γυρνύνα κε γυρυνόπουλα ζιναντας σε κάθε θίμα-συ.

Νικοκίριδες γένικαν όλι, ος κε το κλυθι με τ' ορτίκι δε λίπι, ότε ι γλάστρες με τα λυλύδια στα παράθιρα. Κ' ι μίγες κε τα κυνόπια απαρέτιτι θαμόνες κάθε αβλις κε κάθε κάμαρας.

Κιαν φανι κανένας αλομερίτις δια μιας τον πέρνουν μιρυνδια ι κάτικι. „Πιός ίνε κε γιατί ίρθε;“ τον κριφοκιτά ζυνε με φόθο κε υποπσία, οσαν να εκότοσε τα πεδιά-τους, οσαν να τσακοπόδιζε τις γίδες κε τις κότες-τους.

Εμένα μυ ανάθεσαν να διεφθίνο το τμίμα τυ κομωναλ.

Βάσανο, μα τί να γίνι; Ι δαχτυλογράφα-μυ, μια συσυράδα, ο γραματέας χάχας. Καλοφοραμένοι κ' ι διό-τους, μίτες ριχομένες, όσο όμος για δουλια, καπίκι δεν ακρίζουν. Αλίμονο στα χάλια-συ αν δεν τυς πρόσεκρες για μια στιγμή. Το “επιτρέπετε,“ θα γίνι „δεν επιτρέπετε“ κε τανάπαλιν. Κε τέτιες χοντροκεφαλίες θα συ ρκαρόσουν πυ να φρίκεις!

Απ' το προι ίσαμε το θράδι με τρόνε το κεφάλι ι πολίτες για τις κατικίες, για τα περιβόλια, για τυς μπακσέδες. Τί να ρας πο, κ' εμικ δεν κσέραμε ρτιν αρχι τίκάνουμε. Πίραμε απ' τυς ζομερυσ περιβόλια κε μπακσέδες κε τα δόσαμε ρ' αρτέλια. Καλι δουλια. Μα έλα δα, πυ ι αρτέλτζικι γένικαν ι ίδι νικοκίρει κι ο καθένας νιάζονταν περισότερο για το δικό-τυ το ρπίτι, για το δικό-τυ το περιβόλι, για τις δικές-τυ γίδες. Για κινι δουλια καρφι δεν τυς κεότανε. Φράχτες, μπύτκες, ρκαμνια, φιλακία όλα τα κυθαλίσανε. Δουλια όλι νίχτα. Γινέκες πεδια, θέτρα ρτιν ενέργια. Κε το προι αντι ποστρόικες, χόματα, πατιμένα χόρτα, εριμία.

Ιστορίες ίχαμε κε με το ζίτιμα τον κατικιον. Σκονόμωνα προι(ζύσα μες το τμίμα) δεν πρόφτανα να ρίκσο νερο ρτο πρόσοπο κε γέμιζε κόςμος ρτο κεφάλι-μυ με παράπονα κε διαμαρτιρίες.

Έβαλα στο σπίτι μιας καρακάτσας νικοκίρας ένα δικό-μας κρασνοαρμέο, μάλαμα πεδι. Αμποτε πολυς νάχαμε τέτυς. Αφτος, ι άροστι γινέκα-τυ κ'ένα πρίμυς. Ι νικοκίρα φίλαγε κοπάδι κότες. Ο κρασνοαρμέος άναθε το πρίμυς, για να τιμάσι καμια ζύπα για τιν άροστι γινέκα-τυ. Θοριθύσε το πρίμυς, χαλνύσε τιν ισιχία τυ ορνιθοκοπαδιου. Τρέχι ι νικοκίρα ζ'εμένα.

— Κίριε τοβάριςς—εγο ίμυνα ο κίριος τοβάριςς—θγάλε μια διαταγι να πάψι αφτι ι διαβολομιχανι, ισιχία δε βρίσκυν ι καιμένες ι κότες-μυ!...

Αμ το άλο; Ζύσανε δίπλα κε δίπλα διο ζοντοχίρες.

Κ'ι διο με το νικοκίριό-τυς. Ι άντρες-τυς απυζιάζαν. Γιατί κε πύ ο διάβολος κι αφτι το κζέρανε. Ι ζοντοχίρες ίχανε ι κάθε μια τις κότες-τις. Ι μια πύλιζε τις δικές-τις κε άφισε μονάχα τον πετινο, για μπυγα, ζα να πύμε. Τις δέφτερικ τον πετινο πάτιζε τ'αμάκσι κε τα ριζιγικα καθίκοντα τυ μακαρίτι τα πίρε πάνο-τυ ο πετινος τις πρότις ζοντοχίρας. Απο δο λιπον αρχίζι ο καθγας. Ι νικοκίρα τυ πετινο ζιτα μερτικο απ' τ'αβγα τις γιτόνιζας. „Τ'αβγα,“ λέγι τα χροστας στο δικό-μυ τον Πέτια. Αν δε ήταν ο Πέτιας-μυ δεν θα ίχες αβγα,„. Απο λόγια σε λόγια, απο καθγα σε καθγα, ι ιπόθεσι έφτασε ζ'εμένα. Ελα κρίνε το λιπον.

Με τέτιες κε παρόμιες ιπόθεζες μυ σκοτίζανε το κεφάλι. Ι αλίθια ίνε ότι δεν έδινα κε μεγάλι προσοχι, γιατι όλι ι σκέψι-μυ ίτανε πός να βολεφτύνε τα πεδια.

Ι Κρασνοαρμέι όλι ριφονύσαν μαζί-μυ, θέλαμε ν'ασφαλίζυμε τα πεδια, να σκαρόσυμε κομόνα τις προκοπισ, με συμπότνικα κε με εσπερινι εργασία. Ι πολίτες κι αφτι τ'άχτι-τυς, ι χίπι, τα λυλύδια, ι καθαριότιτα το δρόμον. Μα λόγια μονάχα, όχι κε δυλια.

Μ'αφτυς τυς πόθυς, μ'αφτες τις ελπίδες κσακολουθίσαμε απ' το φτινόπορο ίσαμε τιν άνικσι. Ιστερα απτις προτομαγιάτικες γιορτες μυ δόσανε στο τμήμα βοιθο ένα άπόμαχο, πυ δύλεβε άλοτες σε εργοστάσιο. Σα ντόπιος πυ ίτανε, τυς γνόριζε όλυς τυς κάτικυς, ος κε τα σκιλιά--τυς ακόμα. Στιν αρχι δε μπορόσα, θέβεια, νάχο μεγάλι εμπιστοσίνι σε άνθροπο πυ δε γνόριζα. Ρότισα όμος, έμαθα, δοκίμασα κι ο ίδιος κε κατάλαβα πως

έχο να κάμο μ'άνθρωπο καθος πρέπι. Κ' έτσι ι δουλια τυ κη-
μωναλ μπίκε κάπος στο δρόμο. Τι συσυράδα κε το χάχα στην
πάντα κε στι θέσι-τυς θάλαμε νέυς με θέλισι κε κεφάλι. Δυ-
λέψανε τα μιαλα, καταστρόσαμε σχέδια, για κίπο, για πεδικο
σπίτι, για λυτρο κε τα παρόμια. Απ' αφτι τιν εποχι χρονολο-
γίτε κε ο ζίλος, ι μανία-μυ, αν θέλετε για το ζοντάνεμα τυ
εργοστασίυ. Κε νά ποσ μυ γενίθικε αφτι ι ιδέα.

Περνόντας μια μέρα απ' τυς κίπυς θγίκα στο παζάρι.

Κιτάζο μέσα ζ'ένα μαγαζι, ένας άλοτε ριδερας απ' το δι-
κό-μας το εργοστάσιο, εργάτις απ' τυς καλύτερυς κε με μιαλα
άνθρωπος, κάνι τον μπακάλι. Μα κε στο νέο-τυ επάνκελμα δεν
πέφτι παρακάτο απο ένα, εκς επανκέλματος έμπορο· ι γλόσα-τυ
δυλέβι μιχανι, διαλαλι μ'αμίμιτι τέχνη τιπραμάτια-τυ κε τρα-
βαί πελατία ριμαντικι.

Απόρισα—ε, αφτος ίνε αφτος δεν ίνε;—Πλιςιάσα.

— Βρε, Μενςζύτικιν, τυ λέγο, εσι ίζε;

Χάρικε, ρα με ίδε.

— Ο Κοροτκοφ! χρόνια έχο να ρε δο αδερφε, τι γίνεσε;
Ελα, έλα μέσα.

Κε μυ ρφίνκι δινατα το χέρι, χωρις να τραβιέτε, χωρις
καμια ριστολι, ρα να μι ρινέβικε τίποτες.

Μπίκα στο μαγαζι, κάθικε πάνω ζ'ένα κιθότιο. Βλέπο,
ακού, απορο.

Ο Μενςζύτικιν το χάδα-τυ „Βότιρο πρότις, σταφίδα ζά-
χαρι, ζάχαρι, μέλι, δοκιμάστε κιρίες, κίρι!

Κάνι παζαρλίκια, κατεργαρέθετε στι ζιγαρα, ρεκλαμάρι
τιςπραμάτιες, κάποτε πετα κε ρε μένα κανένα λόγο.

Αγνόριστος κατάντισε, πύν' ο παλιος εργάτις!

Ορα κε περισότερο τον ρεργιανίζο. Ιρθε ι γινέκα-τυ. Εβ-
γαλε αμέσος τιν ποδιά-τυ, τιν έδοσε εκίνις κε μ'αρπάζι απο
μπράτσο.

— Πάμε,-μυ λέγι,-πάμε να γιοματίζουμε κε να κατεβά-
ουμες κε λίγι ραμογόνκα για το καλοζόριςες. Δεν τυ έδοσα θε-
τικα απάντιςι.—Παράκξενο, τυ λέγο.

— Τί παράκξενο;

— Να άφισες τι δουλιά-σου κε το γίριες στει σπεκυλάτσια. Το πήρε στα χορατα.— Ι έςχατι,—λέγι,—πρότι κε ι πρότι έςχατι.

Εγο εκσακολουθο με σοβαρότιτα.

Κίτακσε προς τ' αστία δεν έχυνε πέραςι κι άρχισε να επιτίθετε ενάντια στο σοβετικο ρίστιμα. Σόρεπσε ένα σορο πσεφτιες, υπερβολες, ραδιουργίες.

— Χορατέδι,—σιλογίζουμε αφτος ο εργάτις-ίτε τάχασε;

Τον πέρα απο κοντα, τυ μίλιςα για τον τίμιο ρόλο κε τον πσιλο προοριζμο τυ εργάτι, τυ κέντιςα το φιλότιμο.

Αλακσε μέτοπο κε δοκίμασε να δικεολογίσι αλιότικα τιν πράκσι-τυ.

Για πιά τιμιότιτα εργασίας κε προοριζμους μν πσάλις; Κε πύ ίνε ι εργασία; Εργοστάσιο το θεωρις αφτο το παλιοςιδεράδικο, πυ κι αφτο κοντέβι να κλίσι. Εγο κε σ' αφτο όταν δύλεβα χοραμοφάγος ίμυνα, κατεργαριες σκάρωνα.

— Πός μπορύσες νάσε χαραμοφάγος αφυ ίσε ένας απτυς καλύτερος σιδεράδες;

— Ακυσε θρε αδερφε. Στει δουλια θρισκόμυνα (κσέρις τιν απολαβι) κε πσομι δεν πρόφτενα για το σπιτι. Τα πεδιά-μυ γιμνα, κσιπόλιτα, πιναζμένα κ' ι γινέκα-μυ κόπανος στο κεφάλι. Τις έλεγα το κοντο κε το μακρι, μα κε ο ίδιος καταλάβενα, πως τα λόγια μονάχα κιλια δε γέμιζυνε. Τις μιλύσα κε για τιμιότιτας κε ιπσιλυσ προοριζμους, μα τα λόγια δε σιφονύσαν με τα έργα-μυ. Στο εργοστάσιο αντι δουλια έφιανα ζαζικάλκεις, πυ τις έδινα τις γινέκας-μυ να τις πολίσι στο παζάρι. Κε κάποτε σαν λογομαχύσαμε „χόπσε τι φονί-συ-μύλεγε-κλέφτι,,. Σοπούσα, ανεγνόριζα τιν ατιμιά-μυ τρόμαζα μίπος ακύνε κε τα πεδια το ρεζιλίκι-μυ κε τότε θάταν καλύτερα ν'ανίκσι ι γις κε να με καταπι. Τόρα ύτε κλέβο κε ύτε φοβάμε. Με τον παρά-μυ αγοράζο πράμα τα μεταπυλο στο παζάρι. Κι' εγο ίσιγος κε τα πεδιά-μυ χορτάτα κε με τι γινέκα-μυ μέλι κε γάλα.

— Καλι δουλια τυ λέγο κε πρέπει όλι ι σιεσόρι ν'αφίσυνε τι τέγνι-τυς κε να το γιρίσυν στο εμπόριο.

— Γιατι όλι, λέγι, συφρόνοντας το μέτοπο.

— Κε γιατι όχι όλι, αφυ το εμπόριο ίνε μια τέτια τι-
μι, κε ασφαλιζέμενι δουλια; Τί, μονάχα εσι θέλις να θρίσκεσε στον
παράδισο κε όχι ι άλι; Τυ ίπχ πολα κε διάφορα, τον στενα-
χόρεψα, τυ κέντισα στα γερα το φιλότιμο. Τυ απόδικσα πως
για μια ρκετικι καλοζοία αρνίθικε τιν τίμια ζοι τυ εργάτι, γί-
νετε δούλος τις γινέκας πυ τον τραθάι απ' τι μίτι εδο κ'εχι.
Λέγο μα ριλογιέμε κι όλα „Ο Μενςζύτκιν εχτος πυ έχει αδί-
νατο χαραχτίρα, δε μπορι να θγάλι κι αλιότικα το πσομί-τυ,
γιατι το εργοστάσιο δεν δουλέβι,, Προφασίζτικα, ότι έχο διαστικι
δουλια, αρνίθικα το γέβμα-τυ κι αποχοριστίκαμε.

Με πήρε κατάκαρδα. Βγίκα στον κάμπο.

Νά αντίκρι-μυ το εργοστάσιο. Καπνίζι μιζέρικα, σαν μια
φτογοκαλίθα. Το κσέρο, πως εκίνι, πυ ζυν τόρα εκι μέσα ι πε-
ρισότερι δεν ίνε δικί-μας κι απ' τις οχτο χιλιάδες, πυ δούλεθαν
άλοτε, ύτε μια εκατοστι μίνανε. Δουλέβι μονάχα το μηχανικο
τιμίμα κ'εχίνο κατάντισε απλο ριδεράδικο, για τιν επιδιόρθοσι
τον εργαλίον το χορικον. Τάκσερα κε προτίτερα όλα αφτα ί-
στερα όμως απ' τιν ομιλία-μυ με τον Μενςζύτκιν πέρα φοτια.
Τόρα το εργοστάσιο δε δουλέβι, ι εργατικες δινάμις-μας ρπορπι-
στίκανε εδο κ'εχι, κ'εμις καθόμαστε κε ρκεδιάζουμε λυτρα, κίπυς,
πεδικα ρπίτια. Μια τρίπα στο νερο κάνουμε! Αφίσαμε το κηριό-
τερο κε κσοδέβουμε τον κερό-μας, ρε δεφτερέβοντα κε τριτέβοντα
ζιτίματα.

Αχύο κάπιος κσερόβικσε πίσο-μυ. Γηρίζο, θλέπο μια φο-
βιζέμενι φησιόγνωμία με πονιρα μάτια. Τι γνορίζο αφτι τι ρά-
τσα, θάνε κάνκς προιν κηθερνιτικος ιπάλιλος.

— Καλιςπέρα-ρσας, ρίντραρε, λέγι.

Τον άκυσα, ρα να μι τον άκυσα. Στάθικε δίπλα-μυ.

Κίτακ,ε κε αφτος κατα το εργοστάσιο.

— Το θλέπις,-μυ λέγι.

Μαχέρι κάρφοσε μες τιν καρδιά-μυ, μα τυ απαντο με
πρηχεμιά.

— Το θλέπο κε τί με τύτο;

— Δένε προς γλίγορα θα σταματίσι ολότελα.

— Δεν κζέρο, κε γιατί να σταματίσι;

— Μα δεν έχι δυλιες κε δεν ζιφέρει, ζ'αφτα τα κεσατ-λίκια προ πάντον, να κρατάι ανόφελα εργάτες κε ιπάλιλυς. Κε τί δυλιες έχε άλοτε αφτο το εργοστάσιο! χιλιάδες άνθροπι τρώγαν απ' αφτο πζομι.

Αναςτένακζε βαθια, μυρμύριζε ζαν νάλεγε το χιλιοιπομένο απ' τυς ομίυς-τυ. „Νά ζε τι χάλια μας κατάντισαν ι τοθάριζσι“

Δε θέλιζα να πιάζο κυβέντα μαζί-τυ κε γίριζα πίσο ζτυς δικύς-μας. Μίλιζα πολι, πιράχτικα. Ολι νίχτα κζιπνοζ έφιανα κε χαλνύζα ζκέδια κε το προι ζιχόθικα κατακυραζμένος. Φόνακζα το ζοιθό-μυ, ζιγενοίθικα μαζί-τυ, πέρα ένα ποδίλατο κε δρόμο. Τρέχο κατα το εργοστάσιο, κ'έκίνο ζα να έρχετε κατα πάνο-μυ. Ο υρανοζ καθαροζ, γαλάζιοζ. Τα φυγάρα κε τα καμίγια τυ εργοζταζίυ φαντάζυν ζα ζιοπιλι θράχι, λίπυνε μονάχα ι αετι. Σταμάτιζα το ποδίλατο, αφυκράζομε! Υτε παραμικροζ θόριβοζ Νέκρα κε ζιοπι γίρο-μυ!

ΤΟ ΣΙΔΕΡΟ ΘΑΜΕΝΟ ΚΑΤΟ ΑΠ' ΤΑ ΑΓΡΙΟΧΟΡΤΑΡΑ

Μπίκα ζτιν αβλι. Μάνα-μυ, τί να ιδο! ζτέπα αλιθιני! Γιρο-μυ λιθυδιεζ, ανκάθια κε τριβόλια ίζαμε το γόνατο. Μπροζτα ζτο μαγαζι τιζ ποτρεπίλοφκασ πραζινίζι ζίκαλι, εδο κ'εκι γαιδυράνκαθα κε τζικνίδεζ. Ι αβλι τυ νοζοχομίυ πατάτεζ κε ζέμιτζκεζ.

Κε κάτο απ'τα αγριοχόρταρα προβάλυνε τροχι, λάμμεζ, πλάκεζ κι ιδον ιδον ζιδερικα, ζκυριαζμένα, ζκεπαζμένα με βρία.

„Νάτα, λιπον τα χάλια-μαζ“, ζκέφτυμε κι εγο ο ανόιτοζ κάθυμε κε ζκεδιάζο κομύνεζ, πεδικα ζπίτια, κίπυζ, λυτρα κε τα παρόμια“.

Το μηχανικο τμήμα μόλιζ κε μετα βιάζ κυνιέτε. Καμια φονι, κανένασ θόριβοζ, λεζ κε τιλίχτικε ζτα κυρέλια-τυ κ'ετι-

μάζετε για ίπνο. Δυλέβυνε χίνι, πύχυν αφτυ μέσα το σπιτάκι-
τους, το περιθόλι, τις γίδες. Ι καθαφτο μεταλίστες στα δάχτυλα
μετριόντε.

Ι ζιδεράδες καταγίνοντε με τιν ατμομιχανι, καμια ικοσα-
ρια χαρόνυν ζολίνες για στέγες, στως τόννυς διορθόνυν κλιδαριες
κε φιάνυν ζινιθιζμένα εργαλία για τως χορικυς κε τις σπιτογι-
κοχιρες. Τα ρινίζματα ζσορος, ζαν τ'άχιρο μες τις μάντρες, ταπα-
ράθιρα ζπαζμένα, λίπυνε τα λυρια απ' τις μιχάνες, παντυ ζκυ-
ρια κε ζκόνι. Απο μέσα γάτες ζζυγγρανίζυν τα ζοθικά-μυ, θέ-
λοόμος να κάνο τον αδιάφορο, κε ζφιρίζοντας κάπιο ζκοπο, ζι-
γόνο τως εργάτες.

— Αφτα λιπον ίνε τα χαλια-μας;

— Αμ τί να γίνι· έτσι τ'όφερε ι κατάστασι! απαντύνε
μ'ένα ζτόμα.

Κυθεντιάζαμε για τα μέτοπα, για τιν πολιτία, για τι
Μόςχα, για το δίνα για το τάδε, μα οφέλια καμια. Κανένας
δεν ανκίζι το καθαφτο θέμα, όλι το αποφέβγυν.

Τως άφισα κε θγίκα. Πέρασα ζτα άλα τρίματα! Στις
πόρτες κλιδαριες, ζτα παράθιρα τρίπες, όπου κι αρχύδα να χορι!
Φος φανερο πος μπενοθγένυν απ' αφτες. Τιν ίδια μέθοδο μετα-
χιρίστικα κι εγο. Επιαζα τιν κορνίζα, πέρασα το κεφάλι ζτιν
τρίπα κε μ'ένα πίδιμα θρέθικα πάνο ζτο πατακόνικο. Φρίκι κι
εδο, εριμία, άδις. Σκόνι παντυ, ζκυρια, ακατασταζία. Στα ιλιό-
πορα μέρι δόζανε μπόι τα γαιδυράκανθα, ζα να θγίκαν μέσα
απ' το ζίδερο, απ' τα ρινίζματα, απ' τιν καρδια τις μιχανις,
κε θέλυν να περιτιλίζυν όλα· κε τα δόντια τον τροχον κε τις
θίδες κε τα λυρια. Κι' απάνο πσιλα, φρ, φρ, πετάνε περιζτέρια.
Τα τεζάγια ζαρομένα, ζκυριαζμένα, κάτω απο παχια ζτρόματα·
ζκόνις, πυ τα ζκεπάζι όλα ζα θρομιζμένο ζάβανο.

Στιν πιο χιρότερι κατάστασι θρίζοντε τα τρίματα, τυ
πλακοςίδερυ, τον καζανιον. τυ ατσαλιυ! Τα πιεζτίρια, τα τεζλά-
χια, ι κλίδανι, τα καμίνια, απονεχρομένα όλα....

Μα το καταχόριφο ζιμίο τις ερίμοζις κε τις καταζτροφις
παρυζιάζυν ι καμινεφτικι κλίδανι. Κάταζπρα απο πάνο ίζαμε
κάτο απ' τις χοπριες τον πυλιον. Κάτο απ' τα γίζα τον χορ-
φον προβάλυν ι φολιες τον χορακιον! Δεν ζζέρο, πύυ να κζεζπάζο

τι λίπι κε τιν αγανάχτις, αρπάζο σαν τρελος περικόχλια, μπόλτυς, ότι βρίσκο πρόχιρο κε τα πετο στις φολιες. Σπάνο μια σπάνο διο, χαλνο τιν ισιχία τις κολόνιας. Κοπάδια ολόκληρα κοραχιον, κσεπετίυντε απ' τις φολιες, πετάνε γίρο, κρόζυν, θοριδυν. Γίρο χαλάζματα, εριμιά! Απ τις τρίπες κε τις χαραμάδες τυ περίβολυ διακρίνο τιν απέραντι στέπα, τα χοριυδάκια, τις χαράδρες. Σα να μυ πσιθιρίζι στ'αφτι ι γίρο-μυ θυβασια:

— Σπάσε, ρίκε, θοίθα κε ρι στο χαλαζμο.

Φίσιζε λαφρο αεράκι. Κι' αντι μυρυδια καπνυ, γλίνας, τσιρυφυ κε λιομένυ τσιγυνυ, μυρυδια ρίγανις, αγριοχόρταρυ κε τιρομένις γις μυ πρόζβαλε τιν όσφριςι. Γνωστι μυ ίνε αφτι ι μυρυδια απ' το μέτοπο τυ πολέμου.

Εκι, πυ φιλάγις ρτι γραμι πιναζμένος, άιπνος, ρε μεθάι αφτι ι μυρυδια. Παραδόσυ στα μάγια-τις, κζέχαξε προς ίσε, γιατί ιπάρχις, γίρνα το κεφάλι, κιμίςυ κε δε θα κσιπνίσις πια! Καταστροφι, θάνατος!

Πέρασα το διάδρομο, τα πρόθιρα κε θγίκα στο όρόμο.

Αχύο, με φονάζυνε. Γερνο, κιτάζο ο Γυςστειν. Στο ίδιο τμήμα, ρε μια πριγάτα, αντίκρι κι αντίκρι τα τεζάχια-μας, θυλέδαμε άλοτες.

Δυλεφτις, μα θυλεφτις, πέντε πέτρες θυγάζι τον καλίτερο μάστορι! Κε διαθαζμένος όσο φαντάζεσε κε εφεθρετικος ρτιν τέχνη. Φιλιθίκαμε.

— Απο πύ κε πός; αροτα.

— Ετσι, απλύστατα, ίρθα να ρεργιανίσο το εργοστάσιο.

— Το ρεργιάνιςες, ρ'άρεσε, προςθέτι γελόντας.

— Δςκιμα—τυ λέγο — άςκιμα τάχομε.

— Τόσο το καλίτερο, εονία-τυ ι μνίμι,—απαντα κε πάλι με γέλιο.

„Άλος πάλι κ'ετύτος,, ριλογίζομε, θέλο να μαντέπω τιν ιδέα-τυ, τον κιτάζο στα μάτια κ' εροτο:

— Εςι πός τα περνας;

— Εγυ, έτσι κ'έτσι. Καλα μπορο να πο.

— Πος καλα; Πίνα, γόίμνια, τα να μι τα θλέπο τα κυρέλια-ςυ!

— Σίφονο, τα ρόχα-μου δεν ίνε τις προκοπες, μ'αφτο δε σιμένι κε πολι. Το παν ίνε πως τιν βαστας τιν ενδέκατι εντολι.

Αιντε, πάμε ζ'εμας. *

— Πάμε, τυ λέγο, θα μιλίζουμε για το εργοστάσιο.

— Για το εργοστάσιο; δεν ακρίζι τον κόπο...

Στο δρόμο μου διγίθικε προς ζι στην εκσοχι, στο μέρος όπου βρίσκονταν το εργοστάσιο τον τύβλον, πέντε βέρστια μακριά απ' τιν πολιτία. Στον κέρο τυ πολέμου χτιπιθίκανε κι' εκι κε το εργοστάσιο απ' τις οβίδες γένικε καφάσι, ι κσιλικι-τυ πίγε για θερμάστρες, ι αβλι κε το περιβόλι μίνανε κάτω απο σιντρίματα τύβλον...

Φτάσαμε. Το σπιτάκι-τυ με διαδρόμους κε με παραρτίματα, ι μάντρα-τυ κσέχορα, στο προάβλιο όρνιθες, μπροστα στι μαντρα αφίσανε τα σιμάδια-τους ι γίδες. Το περιβόλι-τυ κύκλα: πρασιες κανονικες, τα θατόδεντρα πσαλιδιζμένα, καλοδεμένα, ταχτικα όλα, πρασινάδες, λυλύδια, τριαντάφιλα, γαρύφαλα. Ι ξεράντα ανκαλιαζμένοι με αγράμπελι. Βλέπισ κι απορις· στο εργοστάσιο νέκρα, εριμια, εδο τάκσι ζοι..

Ο Γύςστριν μου τ'άδικσε όλα. Σε λίγο παρυσιάστηκε κε ι γινέκα-τυ με το μορο στην ανκαλια, κε κατόπι τα διο αγοράκια-τους. Τυς χερέτιςα, κε θλέπο τυ μεγαλιτέρου τυ γιού-τυ τα χέρια ροζομένα.

— Μίπος δουλέβι στο εργοστάσιο; —αροτο.

Κιταχτίκανε αναμετακσί-τους κε τ'οςκασαν στα γέλια.

Εκσακολουθον να γελον κε τιν ετία δεν καταλαβένο.

Τα μύτρα έφθιμα, χαρούμενα, σινενούντε αναμετακσί-τους με ματιες, θα πι ζον καλά. Με χτίπιξε στον όμο ο Γύςστριν κε μου λέγι:

— Μάλιστα, φίλε, όλι-μας δουλέβουμε. Το σπιτι, το περιβόλι, μαζί το φιάσαμε. Πολιτεχνίτες γενίκαμε, όχι όμος κ'ερισμοσπίτες. Ακλύθα-με...

Μ'οδίγιξε απ' τι βεράντα στο σπιτι. Φτοχικα όλα, μα τάκσι κε καθαριότιτα λιμπίζεσε να τα δις. Ι τίγι κάτασπρι

τα μομπιλά στράφτον, το πάτομα απο γλίνα. ολόιζο, σκυπιζμένο, ι κρεβατοκάμαρα κυκλίτσα. Ο Γύςστειν άνικσε μια πλαγινη πορτιτσα.

— Εδο θρίσχετε το δικό-μου το εργοστάσιο, λέγι με κομικι ιπεριφάνια.

Μπίκαμε. Πάνο στο παράθιρο ακονιστίρας, δίπλα τεζάχι με διο μάνκανα, λίμες, βίδες, διάφορα εργαλία, μεταλορινίζματα παντυ. Βαλμένα όλα με τάκσι καθαρα. Απόρισα, μα τιν αλίθια.

— Περίφιμα, τυ λέγο έχταχτα! Μίπος καταγίνεσε σε καμια εφέβρεςι;

Σύφροσε τα φρίδια, κίτακσε τα πεδια, σα νάθελε να τ'απομαχρίνι, άλακσε γνόμι, κε μυ απαντα.

— Ε, φίλε, τί να σε πο. Εκαμα εφέβρεςες, κε τόρα εκσακολουθο να κάνο, μα μονάχα για μια ατομική-μου εφχαρίστισι. Γύστο δεν έχι να δυλέβις για κσένο νικοκίρι. Εμεις τόρα ι ίδι γενίκαμε νικοκίρέι κε για ν'ασφαλίζουμε το καρβέλι, πιαστήκαμε μ'άλες δυλιες· με το περιθόλι λ.χ. κε με κάτι άλλο. Κίτα δο...

Κατέβασε ένα σεντυκάκι τ' άνικσε, τ' άδιασε πάνο στο τεζάχι.

Καμια πενινταρια ζαζζιγάλκες έτιμες, γιαλιστερες, μικρα αριστοργιματάκια.

Κε τί κσίματα θέλις; Στρονκιλα, επίπεδα, κσίματα πατρονι, οβίδας, μπότας. Τέχνη, φαντασία, όσο θέλις. Διπίθικα τυ Μενςζύτκιν κε λέγο με παράπονο στο Γύςστειν.

— Στις ζαζζιγάλκες καταντίσαμε;

— Οπος βλέπις, τί δεν ζ'άρεζον; Κίτα τις καλα, ενκιόμε για όλες, έχο πολος μιμιτες, μα πύ λαγος κε πύ λιοντάρι. Αφτι χαρτοσια δεν πιάνυνε κοντά-μου! Με βοιθόνε στι δυλια κε τα πεδιά-μου, σινιθίσανε αρκετα κε θα γίνυν καλι σλεσάριδες, διάδοχι διλαδι.

Εμένα με πέραν ι δεμόνι κι αφτος εκσακυλυθα να εκσιμνι τις ζαζζιγάλκες-τυ: πως τις φιάνι, πως ενόνι τα κομάτια, πόσο τις πυλι κ.τ.λ.

— Τώρα, —εκσακυλυθα, —χ'ι τσανκάριδες αφτι τιν τέχνη κάνουν, χτιπίσανε κάτο τις τιμες, εγο όμως δε φοβάμε το ριναγονιζμό-τους. Καλοφυλο τις ζαζιζιγάλκες-μυ, γιατι αλίθια ακρίζουνε. Κίτα τέχνη, κίτα ριναρμογι, κίτα κομζότιτα...

Απ'τιν πόρτα ακόζτικε ι φονι τυ μικρόλι.

— ελάτε τάι...

Ετρεχσα κε χοπ, τον άρπακσα ρτιν ανκαλιά-μυ το μικρο —κε ρι ριλεζάρις θα γίνις;—τυ λέγο. Το φιλο, ενο ο Γύςζτιν απο πίσο-μυ εκσακολυθα το χαδά-τυ.

Στι θεράντα, χομένο το μύτρο ρτο ποτίρι-μυ, νέβο με το κεφάλι κι απαντο με μονοζιλαβα νε.Θέλο να ροτίζο απο πύ προμιθέβετε ιλιχο για τις ζαζιζιγάλκες, μα δε μπορο, δε γιρίζι ι γλόζα-μυ. Επι τέλος ο Γύςζτιν ρόπαζε.

Το λιπον, τυ λέγο.

— Εχι κε λιπον,—παρατιρι με κάπια απορία κε εκσα-κολυθα.—

Το λιπον ο κίνδινος! Ένα κερο πέραζε, μα τόρα ρα να κσαναφάνικε, κε γι'αφτο πρέπι να φιλάγο ρκιλια. Ι ραμογόν-τιςκι απτα χορια ισιχία δε μ'αφίνουν. Μάθανε πορ ίμε μάςτο-ρις κε μυ φάγανε το κεφάλι, θέλυνε να τυρ φιάζο λαμπίκια, τέ-τια λαμπίκια, πυ ν'άνε κε κατάλιλα κε λαφρια κε να καταρτα-λάζυν καλα τι ραμογόνκα. Μυ τάζυν άλεθρα, βύτιρα αβγα, όρ-νιθερ, ότι θέλιρ. Εγο τυρ αρνόμε μόλα-μυ τα δινατα, δε μπο-ρο, τυρ λέγο, δεν ίνε ι τέχνη-μυ! Αφτι το χαδά-τυρ. „Αφιρ“—λένε— „το πρσοροεργορτάζιο κι ελα ρ'εμαρ να κερδίζιρ παρα με τιν υρα“... Τυρ έρτιλα ρτο διάβολο, μα τυρ έκαμα κ'εχτυρ. Κι' όπιονα μιρίζετε ι αρινομία, όλι-τυρ ρ'εμένα βρίρκυν τιν ετία. „Ο Γύςζτιν“ λένε, „μαρ δίνι ρτα χέρια,“ κε με φοβεριζυν. Κε δεν ίνε κε παρακρνενο να μυ ρακρόρυν καμια επίθερι. Ζόμε μα-κρια απτιν πολιτία κι όταν δυλέβο ρτο εργορτάζιο, μυ περ-νουν, ι φοβερότερερ ιδέερ. Μια νίχτα δοκιμάρνε ι ανεθεματι-ζμένι. Καλα πυ ίχα το ρεβόλθερ κε γλίτορ.

Τα πεδάκια, πυ ακύανε, κρίνιρνε τα μύτρα, ο μικρότερορ ρύφρορ τα χίλι. Τυ ένεπερ το Γύςζτιν να πάπρι τιν κυθέντα-τυ, τυ έρφινκσα το χέρι κε τυ λέγο.

— Πρέπει να βάλουμε σε ενέργεια το εργοστάσιο, κε τότε αφτες ι σκοτινες δινάμις θα εκσαφανιστυν.

— Τιποτένιο πράμα ζιτας—μυ απαντα.—Ελα θάλτοστιν ενέργια να ιδο το μέσο-συ.

— Κε γιατι όχι, τυ λέγο—. Ισα ίσα καταλιλότερι πε-ρίστασι δε θα θρώμε.

— Δοκίμασε κε θα ιδις πόσα απίδια θγάξι ο ζάκος!

Απο δο, απο κι τον πέρα το Γύςστειν, χωρις αποτελέζμα όμος. Τα δικά-τυ εκίνος· „Διο κε τρία χρόνια το εργοστάσιο δε μπορι παρα να μίνι άνεργο,,.

Θέλιζα να τυ κεντίσο το φιλότιμο.

— Γέρασες-τυ λέγο-αδινάτισες, κσεχαρβαλόθικαν ι βίδες-συ.

• Κοκίνισε κε μυ λέγι με θιμο:

— Αφισε τα χορατα κε δεν ίνε κερως.

— Τί χορατα κε κσεχορατα-τυ λέγο.—Μιλο ζοβαρα, πρέπει να δοκιμάσουμε.

Τραβιέτε πίσο, ζα να λέγι „κσεφορτόσυ-με“ μα εγο δεν τον αφίνο, τυ κολνο ζαν πίσα.

— Τί, ύτε να δοκιμάσις θέλις;

— Εγο; όχι! Καλίτερα τόχο να κεργιανίζο εσένα πος θαλτόνεσε. Κι έλα δα, μι θέλις να μας κάνις τον Ναπολέοντα. Κε το δικό-μας το κύτελο δεν ίνε μπόσιχο, όπος το νόμισες. Το καλύτερο, πυ έχις να κάνις, να πας στο ζαβχομ κε τι γιατσέικα τις πάρτιας κε να κυβεντιάσις μαζί-τυς. Εκίνι θα συ τα πσάλον όπος πρέπει.

— Καλα.-τυ λέγο γελόντας.—Κε χωρις να μιλήσο μαζί-ζας τόκσερα πος κκυριάσατε όλι-ζας·

— Τόσο το καλύτερο, αφυ το κατάλαβες.

Ετσι τελίωσε ι κυβέντα-μας. Τα πεδια φέρανε απ' τι στέπα τις γίδες, ο Γύςστειν θήικε στι προιπάντισί-τυς κ'εγο χίριζα στιγ πολιτία,

ΦΙΣΙΣΕ ΤΟ ΠΡΟΤΟ ΛΕΡΑΚΙ.

Επισκέφτικα το κλυπ. Ι τίχι σκεπαζμένι μ' επιγραφες, σιθίματα, πρόσκλιςες πλακάτες. Ερεθίστικα κε με το δίκεο.— Το εργοστάσιο σταμάτισε, ι ζαζζικάλκες, ι γίδες κε τα λαμπίγια τις σαμογόνκας δίνον κε πέρνον κ'ι τίχι τυ κλυπ μιλάνε για „αλιλεγκί“ „σίμπτικσι τον γραμον“, κε για σορο παρόμια πράματα. . .

Ζιτο τυς αρχιγυς. Τρέχο πάνο κάτο, δε βλέπο κανένα. Ι νόμι τις πιθαρχίας δεν τα επιτρέπον τέτια καρόματα, μα τί να γίνι, χριάζετε ικομονι. Ρότισα δο κ' εκι κ' επι τέλυς σε κάπιο τμήμα τον τσάκοσα το διεφθιντι.

— Τι έχυμε σίμερα; αροτο.

— Ιδιέτερο τίποτε, εχτος μεγαλόφονι ανάγνοσι εφιμερίδας. Κε γιατί ροτάτε;

— Εχυμε κάπια δουλίτσα—τυ λέγο.—Τιν εφιμερίδα τί διαβάζετε κε άβρο, τόρα χριάζετε να προσκαλέσις μια γενικι σινεδρίασι.

Γόρλοσε τα μάτια, με καλοκίτακσε σαν νάθελε να πι: „Απο πύ μας κατέδικε κε τύτος ο κρεμανταλας“.

Τύχοσα στι μίτι το μπιλέτο κε κάτι άλα χάρτια.

— Νά τυ λέγο, ι δουλια ίνε σπυδέα. Πρέπι να προσκαλέσις σε σινεδρίασι όλυς πυ έχυνε σχέσι με το εργοστάσιο. Τυς άλυς στέλ-τυς απο κι πυ ίρθανέ.

Τυ διεφθιντι δίςκολο τυ φάνικε· „Μα έτσι, μες τι μέσι; Μα τόρα πιόνα θα βρύμε; Δεν θάταν καλίτερα ν' αναβάλαμε αφτι τι σινεδρίασι; Τί θα σκεφτυν, τί θα πόνε“; Δέγι κε λέγι. Εγο σιοπο. Κίτακσε προς αλιότικα δεν γίνετε, να με λιγίσι δε θα μπορέσι. Φόνακσε τυς διεφθιντες τον τμημάτων κε τυς έστικε δο κ' εκι να ιδοπιέσυν όπυ έπρεπε για τι σινεδρίασι.

Με το βασίλεμα τυ ίλιυ άρχικε κ' ι σινεδρίασι. Ανέβικα στι σκινι κι άρχικα τα δικά-μυ:—Κ' εγο απο σας ίμε εργάτις αφτυνου τυ εργοστασιού, έλιπα πολι κερο, τόρα ίρθα. Διγίθικα κίνα πυ ίδα στα τμήματα, στα καρίνια, δοκίμασα να τα σχετίσο, με τις επιγραφες, με τις πλακάτες. Κε στο τέλος:

— Κι αν κσακολουθάμε το μακάριο ίπνο-μας, λέγο, ι κσυρια θα καταφάγι αλάκερο το εργοστάσιο, κ' εμεις όλι-μας θα πάμε κατα διαβόλυ. Το ριχορα ι ρινιδισί-ρας, ένα τέτιο πραμα; Προσεβλίθικε το φιλότιμό-τυς, άρχιρασν να ζοιρέβυν να θοριδυν. Παρατίρισα ότι εδο δεν έχο να κάμω με το τμήμα τυ κουναλ κε πρόστεσα με περισότερι ζοιρότιτα.

— Πρέπι να μαζοχτόμε, να ρινενοιθύμε κε να πάρουμε οριστικι απόφασι για το εργοστάσιο. Τυς άρεσε ι πρότασι.

— Προ πολυ έπρεπε να το κάνουμε,-φονάζουν.

Αλι αποτίνοντε ρ' εμένα.

— Εσι πιός ίσε, εσένα πιός ρ' έςτιλε;

Εγο ρα νάκυσα κε να μι άκυσα. Με χιρονομίες θέλο να τυς πο, πος αφ' εαφτυ-μυ το ιποκινο το ζίτιμα κε τυς καρφόνο κάμπουα ακόμα τρυχτερα λόγια. Αμα κατέβικα απ' τι ρικινι με περιχίχλοςαν όλι-τυς κε νάσσυ κε γενικι επίθεσι. Πλάκοςαν κι άλι απο κιβερνιτικα γραφία κι' απ' το ζαθκομ. Ολι κατ' επάνο μυ!

— Πιός ίστε εσις, πός τολμάτε να ρκανδαλίζετε τι μάζα; Αγνοίτε το νόμο; Πιός ρας το επέτρεψε; Ιποςκάπτετε τιν αφθεντικότητα τις κιβέρνιςις, εσις...

— Εσις, εσις, εσις...

Με φοβέρισαν κε με το κέντρο· μυ ονόμασαν κάπιο τρεστ, ανάφεραν διατάγματα, ανεκάτοσαν ρογιωζ, κόμα, μυ κάνανε το κεφάλι κολοκίθα. Ιδρόνο κσιδρόνο. „Τι ρε μέλι κάβυρα να πιδας ρτα καρβυνα„ ριλογίζομε. Βρίσκο κάπος κ' εγο τον εαφτο-μυ ένοχο.

— Μπορι κε να το παράκανα λιγάκι τυς λέγο, μα μ'όλα τάφτα ι διαγογί-ρας μυ φένετε παράκρени. Ας μαζόκρουμε τυς κομμυνιστες, να δόμε τι θα πυν κ' εκίνι.

Τυς άρεσε ι ιποχόρισί-μυ—έςτο κε μερικι—κε μυ ρίχτικαν με νέες απέτιςες.

— Παραδεχτίτε, μυ λένε—το αφθέρετο τις διαγογίς-ρας εδο μπροστα ρε όλυς, κε τότε μιλάμε κε για ρινεδρίασι.

„Για θλάκα με πέρατε, έχετε λάθος“ ριλογίζομε κε ρ' τιέμε πάνο.

— Τι κάθεστε κε πσάλετε φονάζο.—Τί, για άντεπανα-
στάτι με πέρατε, ίτε για κάτι άλλο, . . . Κε δεν κσέρετε;

Κε τυς τ' αράδιασα „Εγγο ίμωνα κε στον πόλεμο κε στα
μέτοπα κε στα κσεμέτοπα, εγγο ίμε τέτιος κε τέτιος κ.τ.λ.“
Βλέπο κι αφτα δεν έχουνε περάσι. Δοκίμασα με το δίκεο, με
τι λογικι, παρα δεν κάνανε κι' αφτα. Στο τέλος το καμτσίκομα
νάνε καλα.

— Μιάζι σα να φοβάστε τι κινεδρίασι,—τυς λέγο.

Κσίνισαν τα μύτρα, θίμοσαν. Κατάλαβα ότι τυς άνκικσα
τιν πιο εβέστιτι χορδι. Τα πεδια μυ χτιπον ματιες, σα να λένε:

— Ετσι, έτσι τυς τεργιάζι! Τυς κοπανάο:

— Αν δε φοβάστε—επιμένο—γιατί θιμόνετε, γιατί ερε-
θίζεστε; Αν έχο εγγο δίκεο καλα, αν εσις έχετε δίκεο, ακόμα
καλίτερα. Πρόκικτε για το γενικο καλο. . .

— Γιατο γενικο μάλικτα, δεν το αρνόμεστε. Μα αν θα
θγι ο καθένας κε θα πι, ότι τυ καπνίζι το κεφάλι, αποτελέ-
ζματα θαχυμε όχι κε καλα.

— Αμ' εσις πός τα θέλετε; Κάτο απ' το χαβά-σας να
χορέβουνε όλι;

Μυ ριχτίκανε κε πάλι.

— Τί ίπενιγμι ίνε τύτι; δεν σας επιτρέπετε, δεν έχετε
το δικέομα.

— Τί δικέοματα κε κσεδικέοματα; Το εργοστάσιο νεκρό-
θικε, ι καρδιά-μας ραγίζετε γι' αφτο, κε ρις στάχτι γιρέβετε
να ρίγνετε στα μάτια-μας!

— Σοστα σας λέγι, φονάζι το πλίθος.

— Τα μέλι τυ ζαβχομ τα χριάστικαν. Τα πεδια τις
γιατςείκας πέρανε φοτια. Πολι με γνωρίζανε κι' απο πριν κε
διο απ' αφτους, ο Κρόχμαλ κι ο Σερδιουκ ίσανε φίλι-μυ, ακόμα
απ' το 1905. Ι αντίθετι, παράπονα εναντίον-μυ „ίρθε“ λένε,
„κι' αφτος να φέρι παραχες κε κσάνταλα, σα να μι φτάνανε
ι κσυτύρες κε ι έγνικες-μας“. Ενας μυ πσιθιρίζι στο αφτι:

— Τυς πελέκικες στα γερα.

Ίρθε ι ζιρά-μυ να δεφτερολογίσο. Στιν αρχι μαλακα, όσο πίγα φυρτόνιασα.—Κάθεστε-τυς λέγο-με με σταδρομένα τα χέρια, το εργοστάσιο το κάνατε ριμάδι, καρφι δε σας κέχετε γιαφτο. Κι όσο προχορο χιρότερα. Σαν τελίοςα, μυ λένε τα πεδια χαμογελόνας.

— Σοστα μας τα πσάλις, έχις δίκεο! Αφτα προ πολυ τα ζιλογιζόμαστε κ' εμεις!

— Αμ' αφυ έχο δίκεο γιατί ζιοπάτε, γιατί δεν πέρνετε μέτρα; φονάζο.

Αρχισαν να μυ κσιγίζον τάχα. Ανάφεραν το τρεστ το κέντρο μυ ίπαν πως ο διεφθιντις πίγε να ενεργίσι για τιν επανάλιπσι τον εργασιον τυ εργοστασίυ, έγραψε πως ιπάρχυν ελπίδες για τιν επιτιχία κι' ο ίδιος τράβιχε για εκσοχι. Πέρασε μίνας κι' ύτε φονι κι' ύτε ακρόαςι. Απτα λόγια-τυς κατάλαβα ότι πρέπει να περιμένομε. Απο πύ να περιμένομε κε πόσο κερο να περιμένομε, γιαφτο τίποτε. Κι' αναμετακί-τυς δεν ζιφονυν. Άλος ζυ λέγι—πρέπει να το θάλουμε το εργοστάσιο σε ενέργια—ο άλος απαντα—με τί θα θάλουμε σε ενέργια, αφυ δεν κζέρουμε τι αποτελέζματα θα έχυν ι ενέργιες τυ διεφθιντι; Κ' έτσι ο ένας το κοντο κι' ο άλος το μακρι.

Ο Κρόχμαλ τάκυζε όλα αφτα. Σικόνετε κε λέγι:

— Νέτα κζέτα να τα πύμε, πεδια! Φτάνυν ι φλιαρίες κ' τάερολογίματα. Το κζέρουμε όλι-μας καλα, ότι αν θα περιμένομε το διεφθιντι, το χάσαμε κι' αφτο το καλοχέρι. Ο Κοροτκοφ έχι δίκεο, το ζίδερο ζεστο κοπανίζετε. Τα πολα τα λόγια φτόχια. Ας ορίζουμε ζινεδρίασι στο εργοστάσιο.

Έτσι κι αποφασίσαμε.

Στι ζινεδρίασι τυς έτιχα όλυς τυς παλιυς ζιντρόφους-μυ. Κυραζμένι, κυρελιάριδες κατεθαζμένα μύτρα. Πύν' ο παλεος άερας, τα πιρομένα πρόςοπα τα μάτια, τα γεμάτα φος κε ζοι. Κζεθόριασαν, τεμπέλιασαν, πάλιοσαν. Τόνα το μάτι στο εργοστάσιο, τάλο κάπυ άλυ Ι κζέπει-τυς εδο, ι λογιζμί-τυς στο ζπίτι.

Μαζοχτίκαμε μπροστα στο ζιδερόδικο. Γίρο-μας δάσος τ'αγριοχόρταρα. Το μηχανικο τμήμα δυλέβι τάχατες, μα ο θόριθυς τυ τόσο αδίνατος, ύστε δεν εμποδίζι καθόλυ τιν ομιλία.

Διαλέξαμε πρόεδρο τον Κρόχμαλ. Ανέβηκε πάνο σε σορο απο βίδες κε μπόλτυς κε δοκίμασε να θγάλι κανένα ριτορικο ζόγο, μα τυ λίπανε ι λέκρες. Ζάροσε λιγάκι, κοκίνισε κ'επι τέλως κατόρθωσε να πι:

— Ε, ε, τι να σας πο;! Πρέπι να θάλουμε ζ'ενέργια το εργοστάσιο, ιδεμι θλαστίμα-τα. Τόρα θα μιλήσι ο αντιπρόσωπος τυ λαβχομ, Φίρσοφ!

Ο Φίρσοθ μιάζι με κσιλοφάγο. Τυχ, τυχ „Πρέπι να προφιλάκουμε το εργοστάσιο, το εργοστάσιο πρέπι να προφιλάκουμε“ κι άλλο τίποτε! Καλο πεδι, τί να σας πο, μα κσιλοφάγος! Θα πενέσι κε το ζαβχομ.

— Το ζαβχομ, ζίντροφι, φίλακσε το εργοστάσιο ος κόριν οφθαλμου, κιαν θα μπι ζτιν ενέργια, πιός θα πι το όχι; Κανις θέθεα, γιατι πρόκίτε περι παραγογικότιτας, „ περι ανίπσοσις παραγογικότιτας!“ Κε τα λιπα κε τα παρόμια...

Κε τυχ, τυχ κι απο δο κι απο κι, κι άκρι δεν έχυν κε μέσι δεν έχυν. Ιστερα ζικόθικε άλλος ρίτορας, άλυ ίδυς ταραχι κι αφτος με τυς αριθμυς, το κοκς, τα μέταλα... Σίφονα με τα λεγόμενα, το εργοστάσιο μπορι να δουλέθι, μπορι μάλιζτα να αρχίσι κε καμίνεπσι μετάλυ. Ι ζινεδρίασι τ'άκυσε όλα με μια φονι.

— Μα τότες γιατί δεν αρχίζι ι δουλια;

— Τί περιμένετε;

— Ζαβχομ, πυ ίσε;

— Φίρσοφ, ακυς;!

Ι ιπάλιλι τυ γραφίυ θέλιζαν να δικεολογιθον.—Μα το κέντρο, μα ο διεφθιντις ίσα ίσα γι'αφτιν τιν ιπόθεσι πίγε, έγγραπσε, πρέπι να περιμένουμε τ'αποτελέζματα. Ιπαν πολα κε διάφορα κε ζστο τέλος ανέθασαν ζστο θίμα τον ινζζενέρο, για να επικρόζυν τιν ιδέα-τυς. Αφτος πάλι παρυζίασε μπροστά-μας ένα ζορο διςκολίες.— Πρέπι να παρθι ιπόπσιν ι παρύσα κατάζτασι, ι καμινεφτικι κλίθβανι χριάζοντε ζοβαρες επιδιόρθοζες, αν δε μπι ζε ενέργια τυλάχιζτον ένας κλίθβανος, μας απιλυν μεγάλες ζιμίεζ, ι επιδιόρθοζι παρυζιάζι πολεζ διςκολίες κε κε...

Ι σινεδρίασι ερεθίζετε, ανιπομονι. Αχύνετε φονες.

— Οστε ας κάτσουμε με σταβρομένα τα χέρια, για να μι έχουμε διςκολίες.

— Μεγάλες ζιμίες! Κε τόρα τί κερδίζουμε;

— Ι εκύρια τρώγι το εργοστάσιο κι αφτι περιμένουν για να το καλοφάγι.

— Τσίμπιμα το ζαβκομ.

— Κλοτσια για να κσιπνίζουν.

— Να παρθι απόφασι:

— Στο διάβολο ι απόφασι.

— Ζοντανα πράματα, δυλια κι όχι χαρτομπαλόματα.

Ο Κρόχμαλ μυ νέβι! Εγιο ρα να θρίσκουμε στο δέφτερο υρανο μα ο έβδομος πολι πσιλα ρτέκετε ακόμα. Ζιτο λόγο.

— Φτάνυνε ι λόγοι—φονάζουν.

— Τυς λόγυς φιλάκστε-τυς για τα δικά-ρας τα στομάχια!

Εμιο τυς χορτάσαμε!

— Ι γλόσα-τυς ρόζοσε, ανάνκι δεν τῶχυν!

Εγιο επιμένο:

— Διο τρία λόγια, επιτρέψτε, ίνε ανάνκι.

— Πέστα γλίγορα,-φονάζουν κε χιρονομυν απ' τα μπρο- ρτινα καθίζματα.

Σικόθικα.

— Καλα—τυς λέγο—πεδια! Βλέπο πορ ολι-ρας ίστε τις ιδέασ ν' αρχίσι να δυλέβι το εργοστάσιο, μα με τα σιμερινα χάλια-τυ θα μπορέσι να λιόσι μέταλο, να δυλέψι ρίδηρο;

Οχι, βέβεα! Ανανκι πρότα κι αρχις να το διορθόσουμε, να κσεριζόσουμε τ' αγριοχόρταρα, να παστρέψουμε τις μιχανες, τα τεζάχια κ.τ.λ.

— Αφτο προ πόλυ έπρεπε να γίνι!

— Γιατί κιμόντε!

Θόριβος, φωνες! Ενεπσα με τα χέρια πάνω κάτω, τος κα-
θιζίχασα κ'εχσαχολυθο.

— Στα λόγια όλι-μας πρόθυμι-φονάζο.—Μα πρέπει να
κυνιθον κε τα χέρια κε αμέσος μάλιστα, χωρις αργοπορία.

Ο Κρόχμαλ αμέσος έθεσε τιν πρότασί-μου σε ψιφοφορία.

— Πίι ίνε ιπερ;! Κατεβάστε τα χέρια. Κατα; κανένας.
Ιστερα απ' τι ζινεδριάσι θ'αρχίζουμε στι δουλια, τόρα πρέπει να
εκλέχουμε επιτροπι!

Στιν επιτροπι έπεσα κι εγω μαζί με τον Κρόχμαλ. Κξε-
χωρίσαμε τι ζινεδριάσι σε ομάδες, διορίσαμε επιστάτες κε αμ'
έπος, αμ' έργον, αρχίσαμε στι δουλια. Τα μέλι τις επιτροπις,
περάσαμε στο γραφίο, για ιδιέτερι ζινεδριάσι. Ιπε ο καθένας τα
δικά-του, λογομαχίσαμε αρκετα κι επι τέλος ζιφονίσαμε να στί-
λυμε αντιπροσοπία στο κέντρο για τιν ιπόθεσι τυ εργοστασίυ.
Αντιπροσοπία εκσέλεχσαν εμένα κε τον Κρόχμαλ, σαν τος πιο
„δυνατος“ κε πιο „νιχάτος“. Στον ινζζινέρο κε στus ιπάλιυς
τυ γραφίυ δεν άρεσε αφτι ι εκλογι, μα τί μπορύσαν να κάμυν,
αφυ ι πλιονοψιφία τ'αποφάσιζε.

Εχι πυ ο γραματέας ετίμαζε τα μαντάτα-μας, ι επιτρο-
πι μας έδινε εντολες, παραφορτομένες με ζιβυλες, χοντρα λόγια,
φοβέρες κ.τ.λ.

ΚΑΛΑΜΑΡΟΚΡΑΤΙΑ

Στο κέντρο φτάσαμε προι. Αφίσαμε τα πράματά-μας στιν
οπισσεζζίτια κε τραθίχσαμε κατ' εφθίαν εχι όπυ έπρεπε. Τρέ-
χουμε πάνω κάτω, αροτύμε, ιπογράφουμε.

— Αποταθίτε, δομάτιο αριθμος δίνα, ζίντροφος όνομα τάδε.

Βρίκαμε το οριζμένο δομάτιο, μπίκαμε, αροτύμε. Μας
δίχυνν μια γονία.

Επίθεσι στι γονία. Σίντροφο δε βλέπουμε κανένα, εχτος
ένα μεγαλο τραπέζι, σα νεκρογράβατο, σκεπαζμένο απο πάνω
μ'ένα στρονχιλοτο καπάκι, καμομένο απο στενες ρείκες. Σταθί-
καμε κε περιμέναμε πότε θα φανι ο ζίντροφος. Απ' το γιτονικη
τραπέζι μας ζιγόνι ένας λεθεγτάχος με χαλιφε.

— Εγώ ίμε—λέγι ο αναπλιροτίς-τυ. Περι ατομικίς ίτε περι κινονικίς ιποθήσεος πρόκίτε;

Το κεφάλι-τυ γιαλίζι, σαν να τ'όλιξε αγελάδα, τα μαλιά-τυ χοριζμένα σε κανονικί χορίστρα, τα νίχια-τυ θαμένα τριανταφιλι κε στον παραμέσο δαχτυλίδι μ'αστραφτερι πέτρα. Στο δεκσί-τυ τσιγάρο σε πίπα. Περιτες λεπτομέριες, θα πίζ, μα ε'εμας κάνανε πολι δισάρεστι εντίποσι, σε να μας καρφόσανε χοντροβελόνα στο πλεβρο. Κάτι θέλυμε να τυ πύμε, μα ι γλώσα δε γίρνα.

Κε κίνος θρέθικε σε αδιέκσοδο, κοκίνισε, στενοχορέφτικε.

— Επi τέλυς πέτε, τί θέλετε, έχο δυλια...

Κοτσα, στραθα τα ίπαμε. Ακυσε, ζάροσε τα χίλι.

— Κατάλαθα, κατάλαθα! Γι αφτι τιν ιπόθεσι ιπάρχια οριζμένοι απήφασι. Τον πλιζιάσαμε περισότερο.

— Τί απόφασι;—εροτάμε.

Τίνακσε τι στάχτι τυ τσιγάρυ-τυ κε μ'αδιαφορία.

— Αρνιτικι-λέγι κε τραθα κοντα στο γραφίο-τυ.

Τυ πέραμε το κατόπι.—Πύνε αφτι ι απόφασι;—κσαναροτάμε

— Στο ζίντροφο Φεδόροφ, λεί σριθμος τάδε.

— Τρέχυμε στον ζίντροφο Φεδόροφ. Αφτος μιάζι περισότερο άνθρωπος. Νε μεν, τα γιαλιά-τυ μαλαματένια, μα με τον κυρέα φένετε τάχι προ πολυ χαλαζμένα. Απ' τιν πίτιρι ασπριζμένος ο γιακάς-τυ, κυρελιάρις, μ'οχρο το πρόσοπο

„Κακι πσιχι“ μυ πέρασε ι ιδέα, μα φένετε γελάστικα.

Ο ζίντροφο; Φεδόροφ μας έβαλε να κάτσυμε. Ακυσε για τιν ιπόθεσι, δάνκασε τα γένια-τυ:

— Κζέρο, κζέρο-λέγι—μίλιζα γιαφτι τιν ιπόθεσι με τον διεφθιντι τυ εργοστασίυ-σας. Να σας πο, ο διεφθιντίς-σας ίνε ένας χάχας. Πρέπι να σφίκσετε, ιδεμι ι δυλιά-σας προκοπι δεν έχι. Ελάτε μαζί-μυ.

Μπίκαμε απο δομάτιο σε δομάτιο, περάσαμε διαδρόμυς. ανεθίκαμε σκάλες, φτάσαμε μπροστα σε μια γιαλόφραχτι πόρτα.

Μέσα κεφάλια, κεφάλια, σαν τα καρπούζια στον μπακζε. Περιμένι ο καθένας τι ζιρά-τυ. Μας πήρε μαζί-τυ στο δομάτιο ο ς. Θεδόροφ, άρπακζε απ' το χέρι ένα κολαροφορεμένο με σακάκι κε μετακζοτο μαντιλάκι στην απάνο τζέπι-τυ. Γαβρίλκιά ήταν τ'ονομά-τυ, κε μ'αφτο τ'όνομα θα τον αναφέρο στο εκζις.

— Νά,-τυ λέγι ο ζίντροφορ Θεδόροφ-, γνωριζίτε με τυρ αντιπροζόπουρ το δίνα εργοζτάζιου. Γ δουλιά-τυρ, μέζο-ζαρ πέρα-ζε στην κολέγια. Πρέπι να τυρ παρυζιάζετε ζτον πρόεδρο.

Ο Γαβρίλκας ζα να θιάζετε, πέρνι τα χέρια-μαρ, κ'εκί πυ τα μάτια-τυ γιρναν εδο κ'εκί, απαντα.

— Καλα, καλα ακού, χέρο πολι.

Κε διορθόνονταρ ζτι μίτι τα πενζνέ-τυ, πάνο απ' τυρ όμουρ-μαρ νέδι καπιονου, ζτέλι χαμόγελα ζ'άλυρ. Βίδα κ' ετότορ, όχι άνθροπουρ. Κατάλαβα ότι αφτορ ο Γαβρίλκας θα μαρ τα μπερδέπει χιρότερα, απ'τον καλιφοδράκοτο τον κυτεντε, μα τί να γίνι. Ο ζίντροφορ Θεδόροφ μαρ έδοζε ζκαρνια κε μαρ πρι-θίριζε ζτ' αφτι.

— Αφτον τον τζοθενάκο να τον πάρετε απο κοντα, να ζαρ φέρι ζτον πρόεδρο. Προζοχι, να μι τα χαντακόζετε.

Μαρ αποχερέτιζε κ'έφιγε. Καθίζαμε. Αντίκρι-μαρ, ζτον τίχο, το ρολόγι, τιχ, ταχ, προχορι. Κιτάζουμε γίρο, απορόμε!

Μορε, άνθροπι ίνε τότι, για φιγυρίνια. Απο κάτω φυ-ζκοτερ θράκερ, μπαλόνια, απο πάνο ζτενα ζζακέτα, κολάρα, γρα-βάτερ κε τα παρεπόμενα. Κι' ο καθένας-τυρ με τον Γαβρίλκα έχι να δίνι κε να πέρνι. Ο Γαβρίλκας ίλιουρ, αφτι πλανίτερ.

Τον ένα βγάζι ο Γαβρίλκας, τον άλλο μπάζι. Μια τον βλέ-πιρ, με τα χαρτια ζτο χέρι, μια τον χάνιρ. Πέραζε όρα, πέρα-ζαν διο, πέραζαν τριρ. Γ κιλιά-μαρ πέζι ταμπυρα, γιατι απ' το προι δεν τζιμπίζαμε τίποτιρ. Βρίκα μια κατάλιλι ζτιγμι, χοπ κε τον τζακόνο το Γαβρίλκα.

— Σίντροφε,—τυ λέγο—εμαρ μαρ κζεχάζατε;

Με κίτακζε κατάματα.

— Έσας, έσας; Έσας πρότι φορα σας θλέπο! Υτέ ζιμιομέ-
νους σας έχο...

— Ο ζίντροφος Φεδόροφ,-τυ λέγο,—για το εργοστάσιο.

— Τίποτε—απαντα,— πύνε τα χαρτιά-σας;

Τα χαρτιά-σας πρέπι πρότα να θρεθύνε κ'έπιτα.. Πάμε...

Μας έφερε στο διπλανο δομάτιο. Πίσο απο μπάνκο κα-
φοστο γραφομηχανες κε ζορι-ζορι χαρτια, πυ σκοτίνιασαν τα
μάτια-μου, σαν το ίδα. Ο Γαθρίλκας φόνακσε τι ζιντρόφισα Σο-
λοβέιτσκα, μας παρέδοσε ζ'εκίνι κε λέγι:

— Σινενοιθήτε μαζί, ετιμάστε τα ένγραφα.

Ι Σολοβέιτσκα με μπλύζα κε με κυρεμένα μαλια. Απ' τα
νίχια στην κορφι κομυνίστκα φένετε. Παντρεμένοι όμως αν ίνε για
κορίτσι δεν φένετε. Αχύμπισε τις ανκόνες στον πάνκο κι ανάμεσα
απ' τα κάνκελα μας εροτα.

— Τί θέλετε;

Τί να πύμε κε τί να περιμένομε απο ένα τέτιο τζύτσελο.
Απ' τυς τρόπος απ' τα φερσίματά-τις καταλαθένομε πως δεν ίνε
θοτάνι για τιν πλιγί-μας, μα πιός κσέρι, μπορι νάχουμε κε λά-
θος. Τα λέμε τα μαθιμένα-μας, αφτι διορθόνι τα κυρεμένα τα
μαλιά-τις, μας ακύι κε στο τέλος:

— Περάστε άθρι,—μας λέγι.

— Σιντρόφισα, αν ίνε δυνατο ζίμερα, σας παρακαλο. Ι δυ-
λια ίνε θιαστικι, ίρθαμε απο μακρια, χιλιάδες εργάτες περιμέ-
νυνε τιν επιστροφί-μας, κε κάθε αργοπορία ζιμιόνι κε τιν
κιθέρνισι.

— Αδίνατο, αδίνατο, δεν ίστε, εις μόνι, έχο κι άλες
δυλιες.

Λίγισε τι μέσι-τις, ζάροσε τιν υρίτσα κι απο δο παν κ'ι
άλι. Τί να γίνι; ανανχαστίκαμε να υποχορίσουμε.

Σεργιανίσαμε τιν πολιτία, διαθάσαμε τιν εφιμερίδα, το
θράδι επισκεφτίκαμε το κλυπ, κε τιν άλι μέρα ακριθος στις
10, θρεθίκαμε πάλι μπροστα στα κάνκελα. Μπένο--θγένυν. Άλι

σχιμένι μπροστα στα τραπέζια μιλάνε, κε στις 11 νάτινα κ'ι
ι κυρόζα-μας. Τι ζιγόσαμε μοναμιας.

— Καλα, καλα, μιν βιάζεστε, θιμάμε.

Κάθισε στο τραπέζι-τις, κε μιν τα μάτια καρφομένα πάνο-
τις. Φέρανε τσάι για τιν ιπαλιλία, τις δόσανε θέβρα κι αφτινις.
Εριχσε ζάχαρι, ανακάτεψε, κι άρχισε να ρυφα αργα αργα με
το κυταλάκι.

Σία κε αράκσαμε—λέγο τυ Κρόχμαλ.—Αφτι, όπος πάι,
ίσαμε το μεσιμέρι δεν τάλιόνι το τσάι-τις.

Ο κερσ περνα, ανισιχόμε. Στις 12 δε μπόρεσα πια να
κάνο ιπομονι. Σικόθικα κι ανάμεσα απ' τα κάνκελα φονάζο:

— Σιντρόφικα Σολοβέιτςκα, περιμένομε.

— Σίκοσε το κεφάλι, μιν απαντα.

— Περιμένετε, έχο τρέχουσα ιπιρεσία. Ενορίτερα απ' τις
διο δε μπορο.

Ετίμασα το χέρι; ο Κρόχμαλ με τραβα απο πίσο.

— Χορις ανοιζίες—μιν λέγι—να μιν τιν πάθουμει χειρότερα.

Βγίκαμε. Στις διο κσανάρθαμε, φιτεφτίκαμε μπροστά-τις.
I Κυρόζα ότε γέρνι να μας ιδι.

— Μίλα-τις—λέγο τυ Κρόχμαλ,—εγο δε μπορο να θα-
σταχτο πια, θα τις τα κόψο χοντρα κε θα γίνι τυ Κυτρόλι
ο γάμος.

Εσκιπσε ο Κρόχμαλ πάνο στον μπάνκο κε τιν φόνακσε.
Σικόθικε θιμομένι κι άρχισε να μας πσάλι τον εκσάπσαλμο.

— Δες αφθάδια, δεσ ανεντροπια! Αφισα πίσο για σας τιν
εργασία-μιν κε σις... Κε σις. Κε πάι, ι μιχανι πήρε δρόμο, δεν
σταματα πια.

Μας έκανε τυ σκινιυ κε τυ παλυκιυ. Γιατί, για πιά ετία
κσέρο κι εγο; Τις ρίχτικα κι εγο ζοβαρα πια.

— Αδιάστε-μιν τι γονία—φονάζι επι τέλυς. Δικά-σας χαρ-
τια ότε ίδα κι ότε πέρα στα χέρια-μιν!

+ Πός γίνετε αφτο;

— Απλύστατα, γένικε κε πάι.

— Μα τότε γιατί ολόκερο ιμερονίχι μας πεδέβετε τυ κάκυ;—λέμε, κε τραβάμε στον Γαβρίλκα.

Τον βάλαμε στι μέσι κε αρχίζουμε. Μας ακύι κε νομίζις πάνο ς'αναμένα κάρβουνα πατα. Τα πόδια δο κ'εχι κατανέβι με το κεφάλι κι αναθεμά-με αν ςκαμπάζι τίποτες.

Τυ τάπαμε τάχατες όλα, τυ τα καρφόσαμε στο μυαλο με τιν ιδέα-μας κε τί να μας πι στο τέλος;

— Αμ τί να γίνι ςίντροφι; χαθίκανε βέβεια! Ζιτίστε τις κόπιες κε αρχίζουμε απ' το άλφα!

— Πός γίνετε απ' τιν αρχι, μίνες χριάζοντε, —τυ λέγο.

— Μίνες, χρόνι τί να γίνι, αφυ, όπος φένετε, χάθικαν τα χαρτια.

— Μα πός μπορύσαν να χαθον τα χαρτια. Κάπια ςιμί-οσι θάχετε στα βιβλία-ςας για τιν παραλαβι.

— Δεν κξέρο, δεν πιστέβο.

Τίνα κάνουμε; Αιντε κςανα στο ςίντροφο Φεδόροφ. Δεμο-νίστικε ετύτος, τρέχι στον Γαβρίλκα κι απο κι στον αναθεμα-τιζμένο τον πάνκο με τα κάρκελα κε τα πςάλι τις Σολοβείτς-κας. Φονάζι αφτος, φονάζι εκίνι, κε ςκεςκάι ένας καθγας.

Τρις μέρες γιρίσαμε, ςαν αλίτες, απο δομάτιο ςε δομάτιο, απο τραπέζι ςε τραπέζι. Σκαλίζουμε τα βιβλία, τα "ιςερχόμενα," κε τα "εκςερχόμενα.". Τιν τετάρτι μέρα θρέθικε επι τέλος ςε κάπιο βιβλίο τις διεκπερέοσις μια ιπογραφι τυ Γαβρίλκα για τιν παραλαβι τον εγγράφον. Φέραμε κε τυ χόσαμε ςτι μίτι το βιβλίο. Κύνικε τυς όμυς, κε μας οδίγικε στο πλαγινο δομάτιο.

Ιςτερα απ' τιν τετάρτι μέρα ι δυλια κατάντικε πάλι στο τραπέζι τις Σολοβείτςκας. Τιν πέραμε με καλο τρόπο, τις γλι-χομιλίσικε, τιν παρακαλέσαμε.

Εκίνι το γυδι το γυδοχέρι.—Χαρτια δικά-ςας δεν ιδα, δεν κξέρο!

Θεριο έγινα, ζίτικε κατάλιλο ςτιγμι, τις έκοπςα το δρό-μο κε τις λέγο.

— Κίτα καλά, σιντρόφισα, αν δε θεις γλίγορά τα χαρτιά-μας, πικρα θα μετανιόσις.

Εβγαλε στρινχια φονι, στριφογίρισε, σιν ζβύρλος, ζιτα ικανοπίσι. Εμεις επιμένουμε. Γίρο ο κόζμος μας δικεόνι, μα τί το όφελος, ύτε θέλι να μας ιδι.

— Στάζυ, —λέγο μέσα-μυ, —κε θα συ δίξω εγο, διαβόλυ-μυ καρακάκσα. Τιν παραμόνεψα τιν άλι μέρα προι στιν ίσοδο, τι ζτόλισα με κάμποσα ζυμερα λόγια, τις έδικσα τι γροθια. Το κεφάλι κάτω κε δρόμο, εγο το κατόπι-τις. „Κίτα καλά“, τις λέγο, “τι δουλιά-μας, ιδεμι σε πίρε ο διάβολος,,. Φοβίθικε στα γερα κε δρόμο, χορις να πι λέκσι.

Τρέχο στιν οπζζεζζίτια φονάζο τον Κρόχμαλ κε τυ λέγο.

— Πάμε, ι δουλιά-μας ίνε έτιμι.

Φτάσαμε στο γραφίο κε στιλοθήκαμε μπροστα στα κάνκελα. Κσερόδικσα, έκανα μια εβγενικι ιπόκλιςι, σαν καθαλέρος πυ προσκαλι τι ντάμα-τυ να χορέψι κρακαδιάκα, κε λέγο με γλιχια φονι:

— Σιντρόφισα Σολοβείτσκα τα θρίκατε τα χαρτια;

— Τα θρίκα, μάλιστα.,. ίσαν αλυ.. όχι στο σινιθιζμένο φάκέλο, —λέγι, κε μυ δίνι τα χαρτια, χορις να σιχόσι τα μάτια να μας ιδι. Τα πίραμε κε τρέξαμε στο Γαβρίλκα κι αποκι στον παραπάνο, αφυ περάσαμε διαδρόμυς κε δομάτια με „ιδιέτερυς“ κε άλον λογιον γραματέας κε υπογραματέας. Κάπυ κάπυ πέκxανε κε γροθιες πάνο στα τραπέζια, όσπυ επετίχαμε απόφασι. „Ν' αποσταλι επιτροπι στη εργοστάσιο κε επι τι θάσι τον αποτελεζμάτον“ κ.τ.λ. Τιλεγραφίσαμε στις δικύς-μας κι αναχορίσαμε με το πρότο τρένο.

ΜΙΑ ΕΦΘΙΜΙ ΚΥΒΕΝΤΑ.

Όταν φτάσαμε, τ'αγριόχορτα ίσαν πια χσεριζομένα απ'τιν αβλι τυ εργοστασίυ, τα τεζάχια κ' ι μιχανες παστρεμένες. Μυ ίρθε το κέφι κε τρέχο στον ινζζινέρο.

Πός τα πάμε, σίντροφε;

Ο Ιντζενέρος τον ένα τον όμο-τυ στον υρανο τον άλλο στ.
γι, απαντα.

— Οχι ρόδινα, χριάζετε ριζικι επιδιόρθοσι κε πύ να
βρεθον ι κατάλιλι εργάτες; Θα καλοσκεφτο κε τότε βλέπυμε.
Τον άκυσα, τον κίτακσα. Τα μύτρα-τυ κσινιζμένα.

Σκεφτίτε, σκεφτίτε, —τυ λέγο με ιρονικο γέλιο κε τον
αφίνο.

Πιγένο θρίσκο τα πεδια, σινενούμαστε, κι αποφασίζυμε να
βάλυμε ζ'ενέργια τι δουλια, όσπυ να ρθι ι κομίσια.

Νέκρα, καταστροφι γίρο! Δισκολίες με τα καντάρια κε
πεπίθισι με το όράμι. Εφόςο βρίσκεσε αναμετακσί-τυς, μιλας
μαζί-τυς, σα να ζοιρέβον, να κωνιόντε. Τυς άφισες, αρχίζον στις
θρισιες κε στα παράπονα. Δεν ίνε μορα πεδια, καταλαβένον ότι
χορις καμίνεμα μετάλυ δουλια δε γίνετε. Καμια δεκαρια φορες
επισκέφτικα τα καμινεφτίρια. Κίτακσα απο δο, κίτακσα απο
κι, αρόστιςα. Παστρέβον, διορθόνον τάχατες, μα δε θγένι τίποτε.
Χριάζετε οδιγος, χριάζετε σιστιματικι εργασία.

Πιράχτικα, ερεθιστικα κε προι προι τρέχο πάλι στον
ιντζενέρο.

— Σκεφτίχατε; αροτο. Τα μύτρα-τυ περισότερο κσινιζμένα
παρα χτες. Ι όμι-τυ πάλι σε ενέργια, ι γλόσα λαδομένι, πσί-
χρεμος, αδιάφορος. Να μας αποκιμίσι θέλι με τι ριτορικί-τυ.

— Περιμένατε, —λέγι, —έρχετε ι κομίσια, κιτάζυμε τί
λέγι. τί μας αναθέτι, κάνυμε τυς ιπολογιζμός-μας κε τότε
βλέπυμε.

Τον πίρα παράμερα κι αρχίζο:

— Σίντροφε ιντζενέρο—τυ λέγο, —φοδάμε!

— Αμ. δεν ίνε κ'έφχολι δουλια. „Βαρια ίνε ι κορόνα τυ
Μονομάχου“ όπος λέγι ο λόγος. Κι απο τί φοδάστε;

— Απο σας, απο κανένα άλλον, —τυ απαντο

— Απο μένα; πός;

Νε απο σας, απο σας!

— Δεν καταλαβένο, με σιχορίτε, εκσιγίστε-με το γιατί;

— Γιατί; γιατί μω φένεστε αδιάφορος, πολὺ αδιάφορος, πειχρῆμος.

— Αφτο ἴτανε;—μω λέγι,—συφρόνοντας τα χίλι.

— Δεν ἴνε λίγο πράμα αφτο!

— Παράκξενο μα τιν ἀλήθια πειθιρίζι.—Εγὼ φίλε-μω δεν ζινηθίζο να παραφέρομε, ενεργο με πειχρῆμιά κε με ακριβὺς λογαριαζμους.

— Με λογαριαζμους; Καλα—τυ λέγο με πίζμα.—Τότε δε μω λέτε, ζίφωνα με τυς λογαριαζμὺς-σας μπορῶμε να θάλουμε σε ἐνέργια το ἕνα καμινεφτίρι;

— Αμφιβάλο,—απαντα.

— Αμφιβολία εδο δε χορι, αφυ εργάζεστε με ακριβὺς λογαριαζμους! Νε, ἰ ὄχι;

Σκέφτικε λιγάκι.

— Ὁχι, μω απαντα.

— Γιατί ὄχι;

Δάνκασε τα χίλι, γίρισε ὄο κι ἐχι το κεφάλι κε μω απαντα:

— Δεν ἔχουμε σταθερὺς ἀντικιμενικὺς ὄρους... ἰ κατάστασι... το περιβάλον, ἰ κογιωκτύρα, ἰ, ἰ, ἰ, ... Ὀλόκληρι ἐπιστιμονικὶ διατριβὶ θέλι να μω κάνι.

— Σταθίτε, σταθίτε, παρακαλο, γιατί μας μπερδέθετε, γιατί μας φοβερίζετε μ'αφτά-σας τα καρόματα. Πέτε κοντολογις κ'εκσάστερα.

— Μέταλο, κάρβουνο ἔχουμε;

— Ἐχουμε.

— Μιχανες, βαγόνια, ρέλσες, καμινεφτίρια, τύβλα, γλίνα, εργάτες, τορνεφτες, σιδεράδες, σλεσάρους κε τα λιπα ἔχουμε;

— Ἀς πόμε πος ἔχουμε. Μα μας λίπι το κριώτερο, απαντα.

— Βέβει για κανένα δεν ἴμαστε. Το ἴπα κε το κσανα-λέγο. Το εργοστάσιο ἴτε πρέπι να σταματίσι ολότελα, ἴτε αν θα δουλέβι, να δουλέβι με πλήρι ναγρόζκα. Κσάστερα τα λέγο;

— Όχι κε πολι,--του απαντο.—Σε κλετίζετε για τι να γρόζκα, κε δε με λέτε πός θα τιν εχτελέσι αφτι τι να γρόζκα, αφυ το εργοστάσιο κατάντισε νεκροταφίο. Δε με λέτε, τρυγόνι, ατζάλι, ζίδερο χριαζόμεθα, για όχι;

Πιράχτικε κατάκαρδα.

— Τί, για μορο πεδι με πίρες, εκσέτασες μυ κάνις; Εκίνα πυ κσέρετε εις, εγο προ πολυ τάχο κσεχαζμένα...

— Τόσο το καλίτερο,-του λέγο.—Τότε γιατί ν'αμφιβάλετε στο κάθε-τι;

Μισόκλισε τα μάτια, μ'εκίτακσε, σα νάχε μπροστά-του κανένα τρελο κε αργα, τονίζοντας κάθε λέξι:

— Γιατι,-λέγι—δεν πιστέβο κε δε μπορο να πιστέβο σ'αφτα πυ λες.

Βλέπο, δε βγένι τίποτε κε τον σφίνκο περισότερο.

— Πιστέθετε ίτε δεν πιστέθετε σε κάτι-τι, αφτο άλο ζίτιμα. Εμένα μ'ενδιαφέρει αν έχετε πίστι στον εαφτό-σας, στην εργασία-σας. Μπορίτε να βάλετε σε ενέργια το καμινεφτίρι, ίτε όχι;

— Θέλι κι ερότιμα—λέγι φουρκιζμένος. Μα γι αφτο χριαζοντε απαρέτιτες σινθίκες. Ιπάρχουν; σας εροτο.

Το ανάφερα τιν απόφασι του κέντρου, τα καμινεφτίρια, τα μέταλα, τις εργατικες δίναμες. Δε μ'άφισε ν'αποτελιόσο...

— Αφτα δεν αρχουν,-φονάζι, γαράντιες χριαζοντε!

Αλακσε κ'ι φισιογνωμία-του. Χαμίλοσα τι φονι, μαλάκοσα ίστερα σιλογίστικα. „Τί, τσιριμόνιες πρέπι να του κάνο“; κε του απαντο.

— Του κάχυ ερεθίζετε, του κάχυ γιρέθετε γαράντιες. Ι περίσταςες τόρα ίνε διαφορετικες. Πέτε-μου, σας παρακαλο, με τον αέρα τρέφεστε, ίτε καταναλίζετε κάτι-τι. Κιαν το δέφτερο, δίκστε-με πιά ίνε ι παραγογί-σας, τί εργασία κάνετε;

Κοχίνισε κε μυ επετίθικε λάβρος.

— Πρότα εις,--φονάζι,—δίκστε-με τιν εργασία τον σιντρόφον-σας. Τί κανουν ι σιντρόφι-σας; Ζαζζικάλκεις, λαμπίκα

για τι σαμογόνκα, κατακλέβουν το εργοστάσιο. Γιατί ζ'αφτους δεν κάνετε παρατίριζες, ίτε δεν βλέπετε το τί γίνετε;

— Παραφέρεστε, — τυ λέγο — τα βλέπουμε όλα, κε μι σας περνα ι ιδέα ότι μας αρέσουν αφτα πυ γίνοντε. Ιζα ίσα εδο ένχιτε ι δίναμί-μας, στο ότι δεν ίμεθα ικανοπιιμένοι, μ'ότι γίνετε. Δεν ίμεθα ικανοπιιμένοι ύτε απ'τις προόδους τις επανάστασις, ύτε απτι δράσι τον ιγετόν-μας ύτε απτον εαφτό-μας ύτε απ' τις γινέκες-μας, ύτε απ' τα πεδιά-μας! Εμπρος όλο εμπρος θέλουμε να πάμε. Ι νομίζετε πως πολεμίζαμε, πως χίσαμε το έμα-μας, για να πιτίχουμε μια τσιγάνικι ζοι κι άλο τίποτες;

— Δεν καταλαβένο, — μυ λέγι. — Μα σας ι ίδιι δεν ίστε, πυ σταματίσατε τα εργοστάσια; Γιατί τόρα παραπονιέστε;

— Πιός παραπονιέτε; — φονάζο. — Μάλιστα, ειμς τα σταματίσαμε τα εργοστάσια, γι αφτο κε πολεμίζαμε. Ειμς όμως ίμεθα πυ θα τα δόσουμε νέα κατέφθινσι, ειμς ίμεθα πυ θα φιάζουμε νέα κε τελιότερα, στα οπία ι δυλια δεν θ'ανε θάσανο, αλα ιδονι κε εφχαρίστισι.

Ζάροσε τα χίλι. — Υτοπία — λέγι Τα εργοστάσια φιάνουντε όχι για ιδονι κε εφχαρίστισι.

— Για σας, μάλιστα υτοπία ίνε, εγο όμως πιστέβο, — τυ απαντο.

— Πιστέπστε, πιστέπστε, δε σας εμποδίζι κανένας, — λέγι γελόντας.

Ατομικί-σας ιπόθεσι.

— Με ειχορίτε! — φονάζο, — δεν ίνε ατομικι ιπόθεσι, γενικι, πανκόζμια ιπόθεσι ίνε, ζίντροφε ινζζινέρο, άνκε κάπος θари μυ φένετε να σας πο κε ζίντροφο.

— Παρακαλο, παρακαλο, ασ λίπσι το ζίντροφε. Σας διαβεβο θα μ'εφχαριστίσι περισότερο, — λέγι μυρμουρίζοντας.

— Οχι, — τυ απαντο με πίζμα, — ζίντροφο θα σας ονομάζο, γιατι αφτι ι λέκσι σαν κοφτερο μαχέρι σπαράζι τιν καρδιά-σας!

— Κε γιατί να μυ σπαράζι τιν καρδια, αροτα κατςυφιαζμένος;

— Γιατι, — τυ απαντο — ι ιδέες-ζας αλυ γινουν κε κολι-
σιεργίτε μπροστα ζτιν πραγματικότητα!

Ιπα κ'εσταμάτισα. Σιοπι αφτος, ζιοπι κι εγο. Στεκόμα-
ζταν αντίκρι κι αντίκρι ζαν να περιμένουμε κάτι-τις. Εμένα τα
ζαγόνια-μου πάνε κι έρχυντε, αφτυνυ ζυφρυμένα τα φρίδια·
Ιζτερα απο λίγο θάλι το χέρι ζτον όμο-μου κε μου λέγι:

— Σε μακαρίζο, μα τιν αλίθια, ζίντροφε Κοροτκοφ!

— Γιατί; — αροτο.

— Γιατι ίζε ζταθερος ζτις ιδέες-ζυ κε πιστέβις ζε κά-
θε υτοπία.

Πιράχτικα, μα κρατίθικα κε τυ λέγο.

— Πιστέπζτε κε ζις, κανένας δεν ζας εμποδίζι.

— Τράβικζε το χέρι απ' τον όμο-μου κε μου λέγι, ζαν
με παράπονο.

— Θέλο να πιστέβο, μα δε μπορο. Για ζας, πυ ο κίχλος-
ζας ίνε πολι περιοριζμένος, για ζας, πυ όλα ζας φένοντέ απλα
κε κζάζτερα, έφκολι καταντα ι πίστι. Για μένα, πυ έμαθα πο-
λα, ι γνόςι μ' εμποδίζι να πιστέβο ζτ' ακατόρθοτα.

— Τί γνόςις ίνε αφτες; — τον αροτο, — αφυ ζας οδιγυν ζτιν
αμφιβολία κε ζτιν απραξία; Εγο ζας μιλο για ζοντανο πραγ-
μα, νάτο μπροζτά-μας κ' εζις μ' αρχίζατε περι ανέμον κε ιδάτον.

Πιράχτικε, γίριζε τα νότα κε πήρε όρόμο. Εγο το κατόπι-τυ

— Οχι, — φονάζο, — ζίντροφε ινζζινέρο.

Μπορίτε να κζεκυμπιζτίτε απ' τι γινέκα-ζας, απ' τυς φίλυς-ζας
απο εμένα όμος οχι. Εγο δε ζας δίνο τιν άδια.

Γιρίζι κε μου λέγι. — Πός, πός, δε μου δίνετα τιν άδια,
μ'εμποδίζετε νάχο πέρα, γνόςις; Νομίζετε ποζ το φιάζιμο τον
καμινεφτιρίον ίνε τόζο έφκολο, όζο κε το χάλαζμα; Εχετε λά-
θος, φιλαράκο-μου! Αφτα έπρεπε να ζκεφτίτε προτίτερα! Τιφλι,
άμαθι, εμένα πρέπι να πιστέβετε!

— Οχι, όχι, — τυ απαντο. Δε θεωρο τον εαφτό-μου
ιπόχρεο να ζας πιστέβο, αφυ βλέπο ότι ζκυριάζατε, ζταβρόζα-
τε τα χέρια. Κε τιφλος ίμε, γιά με μάτια — αφτο δεν ίνε

δικί-σας δουλια· Έχετε γνώσις, κσέρετε πολλα, όπος λέτε. Γιαφτα όμος δεν ίμαστε υποχρεομένοι να στεκόμαστε ζύστα μπροστά-σας. Αφτα κσρχάστε-τα, τα παλια πέρασανε.

— Μα επι τέλυς τί θέλετε απο μένα;

— Οσαν να μι το κσέρετε,—απαντο. —Τόσι όρα κυβε-ντιάζομε κε ρις πάλι το γυδι το γυδογέρι κε τον κόπανο στο χέρι. Τί ζιτο απο σας; Απλύστατα πράγματα. Ζιτο να κινιθι το εργοστάσιο, να καπνίσι το καμινεφτίρι. Αφτα ζιτο, κι άλο τί-ποτε.

Δάνκαζε τιν άκρι τυ τσιγάρυ-τυ, έφτισε. λέγι·

— Αφτα τα ίπαμε.

Αναπσα κ' εκόροσα·,, Αχ τυ διαβόλυ-μυ τον κυτεντε,, ίπα μέσα-μυ, τον παράτισα, κε πέρα όρόμο.

Τρέχο βλαστιμόντας κι αφτος κατόπι-μυ. Φοβίδιθε, τυ κα-τέθιθε καμια φότισι, δεν κσέρο.

— Στάσυ, στάσυ—φονάζι.

Σταμάτισα.—Τί θέλετε;—τυ λέγο.

— Πολι νεθρικός ίστε,—λέγι.

— Ατομικί-μυ δουλια—τυ απαντο.

Το χέρι πάλι στον όμο-μυ. Το τίνακσα απότομα κε κσα-ναλέγο με θιμο.

— Τί θέλετε:

— Φτάνον ι κάχιτες, δε με λέτε πίοσ ίστε;

— Ο Κοροτκοφ,—τυ απαντο.

— Οχι, αφτο, βρ' αδελφε. Το επάνκελμά-σας;

— Σλεσάρις κε τορνεφτις.

— Απ' τις διαλεχτυς, ίτε απ'τις ρινιθιζμένυς;

— Σαν απ' τυς διαλεχτυς. Ιχοσι χρόνια δύλεθα, δεν μπορύσα να μι μάθο κάτι-τις.

— Στο εργοστάσιο έχετε ρχοπο να δυλέθετε, ίτε να διεφ-θίνετε.

— Να δυλέθο—απαντο.—Αν όμως ι διεφθιντες κε ι οδι-
γί-μας θα τα θαλασόσουν, τότε σκέφτομε, κε να διεφθίνο.

— Κατάλαβένο προς κακι ιδέα σχηματίσατε για μένα. Ας
ίνε όμως. Πέτε-μυ τόρα αποφασίζετε να διεφθίνετε τις εργασίες,
για τιν επιδιόρθοσι τυ καμινεφτιριυ;

— Κ'εσις τί θα κάνετε;

— Εγο στις οδιγίες κε σις στιν εχτέλεσι.

— Δόγο τιμις.

— Δόγο τιμις.

Τυ έσφιξα φιλικα το χέρι. Στα μάτια-τυ ζογραφίθηκε
κάπια εφχαρίστισι: σα νάπιε πιото, σα να τιμάζετο για τραγύδι.
Ανάσανα ιδονικα, κάπιο βαρι φορτίο έπεσε απο πάνο-μυ.

ΠΡΟΟΔΕΒΥΜΕ

Ζιτο τον Γύσστειν. Εδο, εκι, δεν τον ίδε κανις.

Τρέχο στο μηχανικο τμήμα, στον τόρνο ύτ' εκι. Το τεζάχι-τυ
σχοιζμένο, θα πι δεν ίρθε στι δουλια. Ερεθιζμένος πέρνο το δρό-
μο τυ σπιτιύ-τυ. Μπένο στιν αβλι κε τί να ιδο; Ο καλός-μυ
με το ποτιστίρι στο χέρι, αρδέβι τα λαχανικά-τυ!

— Δε ντρέπεσε, φονάζο; - γινέκα μυ γένικες;!

Ανάγκι δεν τόχι. —Κάτσε να κσεκυραστις, —μυ λέγι
μ'ένα ιρονικο χαμόγελο.

Τελίωσε το άρδεμα, έπλιξε τα χέρια-τυ, ίρθε κοντά-μυ
κε λέγι, γελόντας.

— Ελα, πσάλε τόρα τον χαβά-συ.

— Κατα μέρος τα γέλια, παρακχλο. Ι θεράντες, τα λυ-
λόδια, ι ζαζζιγάλκες-συ καλα τέλι δεν θάχυνε! Παράτισε αφτες
τις ανοιζίες κε κάτσε να σκεφτόμε, πός θα βολέψουμε με τα
καμινεφτίρια.

Προσεβλίθηκε ο ερίφις, κιτρίνισε απ' το θιμο. Χάρικα, να
σας πο, μα δεν τιν φανερόνο τι χαρά-μυ. Κατάλαβα προς το
εργατικό-τυ το φιλότιμο ζι ακόμα.

— Αν θα εκσακυλυθας να γαβγίζεις πάνω σ'αφτο το σκυπο, —φονάζει, —θα σε σπάσω το κεφάλι, ακυς; Το κσέρεις πως δεν τιν αποφέβγο τιν εργασία, όταν πρόχικτε για κάτι-τι σοβαρο. Εδω όμως μας γελάνε, στάχτι ρίχνουν στα μάτια-μας.

— Μα στάσου, παρακαλο, —τον διακόπτο, —πιός μας γελα, πιός ρίχνι στάχτι στα μάτια;

— Δεν κσέρο, εγω τυλάχιςτον δεν ίμε! Κ'εσι πάπσε να με θασανίζεις κάθε λίγο κε λιγάκι. Δεν ίμε μορο, θλάκας δεν ίμε.

Νομίζεις δεν τα θλέπο, δεν καταλαθένο;

Κε φονάζει, τσιρίζι, καρφια μυ καρφόνι στιν καρδια.

— Επι τέλυς πάπσε, τυ λέγο, αρκετα σαλιάρικες!

— Εγω σαλιαρίζο, νε; —φονάζει αφρίζοντας. —Στο διάβολο λιπον κι ακόμα παρεκι. Για πές-μυ τί γίνετε; Το παραμικρο, το πιο ασίμαντο πυ κάνων, το μεγαλοπιων, το ρεκλαμάρον, το διατιμπανίζον σ'όλο τον κόσμο. «Εμεις, εμεις,, κιολο εμεις.

Πές-μυ, δεν ιν'έτσι; Κε σε το λέγο φανερα κι εκσάστερα.

Αν θα γιτονέπεις κ' εσι μ' αφτι τα φάρα, θα σε βρίζο κε ζένα στα γερα.

— Ιθριζε, ίθριζε όσο θέλεις, μονάχα, σε παρακαλο, για μια στιγμα χαμίλοσε το γράδο-σε...

— Δεν το χαμιλόνο, —φονάζει. —Κε σε, —μυ νέθι φοβερίζοντας —πάπσε να μ'επιτιμας κάθε στιγμα. Τί έπαθες με τις σαζζιγάλκες, κι όλο „σαζζιγάλκες, σαζζιγάλκες,, μυ τσαμπυνας; Εφιανα, φιάνο, κε θα φιάνο σαζζιγάλκες. Κι απο τί ιλιχο τις κάνο, αν θέλι να μάθι το κσεροκέφαλο-σε, μάθε-το. Απ' τα σκυπίδια τυ εργοστάσι.

— Το ίδιο, —τυ λέγο.

— Πός το ίδιο; Αμ τί θέλεις να κάμο; Λαμπίκα για τι σαμογόγκα θέλεις να κάμο, ν'αφίσο ολότελα το εργοστάσιο, να το ρίξο στι σπεκυλάτσια; Νε; Νάτα τα χέρια-μυ, για το εργοστάσιο τ'άγο αφιερομένα; Δίχσε-μυ κε τον αλονον τα χέρια. Με κσέρεις, δεν αρνίσε τιν ικανότητά-μυ στιν τέχνη

Πές-μου, τί θα γινόμουν μ'όλι-μου τιν τέχνι, αν δεν ίσαν ι ζαζζιγάλκες; Πέντε πσιχες ίμαστε: Πός θα ζόσαμε, αν δεν ίσαν ι ζαζζιγάλκες; Πές-μου, απάντισε! Σιοπας; ριοπας θέβρα.

... Σίκο να πάμε. Νομίζις προς τιν αποφέβγο τι δουλια;! Κ'εκσακυλυθα να μυρμουρίζι.

— Ας-τα, — τυ λέγο—-κιας ρφεφτόμε καλύτερα για το καμινεφτίρι.

Αφτος τα δικά-τυ.

— Τί, για μεθιζμένο με πίρες κε προσπαδας να με φέρις στα νερά-ςυ; Τί να ρκεφτο για το καμινεφτίρι; Το καμινεφτίρι δουλια χριάζετε, δουλια! Εξένα ρε εταράκσανε τα λυλύδια-μου!

Αμ' ι βρόμα κ' ι προστιχια θα ρ' αρέσουν, νομίζις; Αλυ ρ'εργατικο ρπίτι μπένις κε ρε πιάνουν αναγύλες. Χάνια, βρομότριπες; Τί, θα πις προς κι εδο ι μπυρζζυάδες φτένε;

Τον ρτίλαμε ρτο διάβολο τον μπυρζζυα, μα κε τα δικά-μας τα μιαλα πρέπι να δουλέβυνε. Κομόνες ρκαρόνουν, πεδικα ρπίτια ρκεδιάζον, κε τι λερομένι τι μύρι-τυς δεν βλέπουν.

Στο δρόμο όλο κε με τέτια τρυχτερα λόγια μ' εκεντόξε.

Μα όταν τυ ίπα, ότι κε ο ινζζινέρος ριφόνιξε μαζί-μας, εφχαριστίθικε. Μιλίσαμε με τυς δικύς-μας κ'εκάναμε ένα κατάλογο ταν μαστόρον, ρτιν εργασία τον οπίον μπορόσαμε να βαριζτόμε. Τυς μαζόκσαμε, καλέσαμε κε τον ινζζινέρο κι όλι μαζί περάσαμε ρτο καμινεφτίρι. Το εκσετάσαμε απ' όλες τις μεριες λογαριάσαμε, κσελογαριάσαμε κε βρίαμε προς ρε διο μίνες πάνο κάτω θα μπορέσουμε να το θάλουμε ρε ενέργια.

Ο ινζζινέρος, —Μι πενεθόμαστε, λέγι. — Ι μάχι κρίνετε απ' το τέλος κι όχι απ' τιν αρχι.

— Σίφονα με τυς ιπολογιζμός-τυ ι επιδιόρθοσι τυ καμινεφτιριυ θα βαστόξε ίσαμε το χιμόνα. Μπορι να ίχε κε δίχιο, μα γιατί να πσιχρένι το ζίλο, γιατί να μας απογοιτέβι, κε μάλιστα επι παρυζία τον εργατον. Ι ολιγόπιςτι κιτάχτικαν αναμετακσί-τυς, ρα να λέγανε „Ακυσ τι λέγι;“

Κσανα ρτυς δικύς-μου.

— Σίντροφε ινζζινέρο, μι τα παρακάνετε κε ρις. Σε διο μίνες τελιόνομε, αν θα πιαστόμε ροβαρα ρτι δουλια.

Απο πίσω πειθιρίζει κάποιος ιρονικά:

— Να δόξει ο θεός ο ποντικός να πιάσει τι γάτα.

— Δε θα γίνει τίποτε!

— Το χάχυ!

Τα μάτια νεκρομένα, τα μύτρα κατρυφιαζμένα, τα ρύχα κώρελια. Μιλας, αποδίχνης. — Μ'αφτα-μας τα χέρια, τος λες, μπορούμε όλα να τα καταφέρουμε, φτάνι μονάχα με προθυμία να πιαστούμε στι δουλια. Ζοιρέβουν, ενθουσιάζοντε. Μα φτάνι ι παραμικρι αντιλογία, για να τος βοιθίσι στιν απόγνοσι κε στιν απελπισία. — Θα δυλέψει, θα το βάλλυν σε ενέργια; Αμ' αν θα τ'αφίςυν, αν δεν θα στίλυν κομίςια; Κε πάλι ματιες φοβιζμένες μύτρα κσινιζμένα. Διελίθικε ι σινεδρίασι, λάφρινε ι καρδιά-μυ κε λέγο τυ Κροχμαλ.

— Τ' ακυς;

— Αχύο, κ' εσι ακυς; Μάθε, σινίθικε, αφτα ίνε ι αρχι, κατόπι, θάχουμε κε χιρότερα. Μα τον εργάτι δεν πρέπει να τον κρίνομε απ' τα λόγια. Αρχι να γίνει κε λίγο λίγο όλα μπένυνε στο δρόμο.

— Το κσέρο, κ'ελα ας αρχίςουμε απο κίνι τι βρόμα-τυ λέγο, — δίχνοντασ τις φολιες τον κορακιον πάνω στα καμινεφτίρια

— Εμπρος, προ πολυ το σκεφτόμυνα κ'εγο.

Δέσαμε σκινια, ανεβίκαμε κε δός-τυ κε πύλεμυς με τα κοράκια. Ριμάζυν τις φολιες! Γένικε ένα πανδεμόνιο, πετιόντε απ' τις φολιες, απο δο κι απο κι τα πυλια, γιρνυν πάνω απ' τα κεφάλια-μας, θοριβυν με τα φτερα, κρόζυν. Τα πεδια απο κάτω χεροκροτυν, φονάζυν. Εμυς στο έργο, γελόντασ σα να καταφέραμε καμια σπυδέα δουλια. Ο Κρόχμαλ φονάζι:

— Τελίοςε. Το εργοστάσιο πάβι νάνε κορακοφολια, όποσ το βαφτίσανε ι χοριχί-μας.

Ίσαμε το θράδι στ'αφτιά-μυ αντιχόσανε ι κρογμι τον κορακιον. Στ' ονιρό-μυ έβλεπα ποσ το εργοστάσιο θροντα απ' το θόριβο τον μιχαγον κ'εγο στέχομε στι στέγι κε σεργιανο, ενο ο Γύσστειν φονάζι απο κάτω: «Κατέβα, βλάκα, κε χορις εσένα βλέπομε»!

Τα ζύρτα-φέρτα μας κάνανε κάπια εντίποσι στα περι-
χορα τυ εργοστάσι, ι γλόσες λαδόθικανε, ι εργάτες ζιζιτυν, ο
καθένας εκφέρει τι γνόμι-τυ.

— Δυλέδουμε, σκοτονόμαστε, το θάλομε στι ζιρα, τυ κα-
τεβέγι κάπιυ ι ιδιοτροπία κι όλα παν αμόντι. Δίγυς παλαθως
έχουμε στις δυλιες; Εδο, μάτια-μυ δεν ίνε πόλεμος.

Βγένοντας απ'το εργοστάσι, σφιρίζουν κατόπι-μας, μας κο-
ροιδέβυν.

— Ει, εσις τον φορτόσατε τον πετινο το ζερμαγε;

— Αιντε μορε, κε τα χέρια-τυς λασπόσανε, άλο τί θέλις;
Ερεθίζεσε, μιλας, νομίζις πως τις απόδικεσες δύο κε δύο
τέσερα, μ'αφτι το χαβά-τυς.

— Θα διόμε.

— Αμ δε;

— Ιστορίες θάχουμε με τιν υρα.

— Κιαν δεν δυλέπει το εργοστάσι, πίοσ θα πλερόει.;

— Αφτι, βρ'αδερφε! Μι κιτας τα κυρέλια-τυς, πανκί-
ριδες ίνε ι άνθρωπι.

Κοροιδίες, όσο φαντάζεσε.

— Πολι πσιλα το πίρες, αδερφε.

— Για το κάμπαναριο ετιμάζετε.

— Αμ βέβσα. Το ικονοστάσι τυ Ιβαν Βελίκι στι Μόσχα
χριάζετε ζβονάρο.

— Το ζβοναρχοζ τον παράγκιλε απ' το γραφίο.

— Με τις παλιοθρόκες-τυς θα ζτυμπόσουν τις τρίπες.

— Με τις μίτες-τυς θ'ανίξουν κανάδες.

Ι λογιχι παρα δεν κάνι, τα λόγια πάνε ζτον αέρα!
Φόναζε, τζίριζε, τυ κάχυ! Στιν αρχι θίμονα, ερεθιζόμυνα, ίστερα
κατάλαβα πως εδο ύτε μίτινκ κι ύτε λόγια κάнуν παρα, εδο
δυλια χριάζετε.

Πάψαμε να δίνουμε προσοχι στις προζβολες. Το ζοστο
όμος κ'εμις ανιζιχόσαμε κε ζιλογιζόμασταν πός θα τα βγάλουμε
πέρα, αφυ ι κομίζια ύτε ίρθε κι ύτε έρχετε. Τυς τα ίπαμε,

τους βομβαρδίσουμε με χαρτία κε μ'αναφορες. Εκς άλυ κε τι δουλια δεν αφίνουμε δεν υποχορούμε.

Πέρασε μια βδομάδα, πέρασαν διο, τα γέλια κ'ι χοροιδίες λιγοστέδυνε. Παρακολουθον το έργο-μας με ζοβαρότητα πια, κε τους τραβα κε ι δουλια Ερχοντε, βλέπουν, ζιλογίζοντε κε στο γραφίο.

— Γράπζε κι εμένα, —λένε.

Ισα ίσα κ' εμιας αφτο ζιτύσαμε. Στο τέλος τις δέφτερις βδομάδας τα μέλι τις πριγάτας-μας περίσεπσαν αρκετα. Σχεδι-άσαμε το πλάνο-μας κε χορίσαμε απ' τιν πριγάτα μια μερίδα. Βάλαμε επι κεφαλις διο απ'τους δικύς-μας κε τους στίλαμε να δουλέδυν ζε άλο τμίμα. Κάθε μέρα κε νέι γράφοντε κ'ι πριγάτα φυσκόνι. Χορίσαμε νέα μερίδα για το χαλιβοχιτίριμο. Κ'έτσι δεν πέρασε πολιας κερος κε νάζυ κε πέντε πριγάτες ζτι διάθεσί-μας. Αρχίσαμε τιν επιδιόρθοσι τον τμιμάτον τον εργαλίον, τον μιχανον, τον καζανιον, το λεπτυργικο τμίμα, το τμίμα τον καλυπιον κε ύτο καθεκσις.

Τα γέλια πάπσανε ολότελα, ι κυβέντες πέρανε ζοβαρο χαραχτίρα, το κάμομά-μας διαλαλίθηκε ζτα χορια κε ζτιν πολι-τία, ι περιοχι μίλιζε για μας, περάσαμε κε ζτιν εφιμερίδα.

Κόζμος κε κοζμάκις πλιμίριζε, ζιτύνε εργασία. Παράτιζαν τις γίδες, παράτιζαν τους πάνκυσ τυ πλζαριυ. Γερνουν πάνο κάτο, ακύνε τι βου τον μιχανον, τους περνα το αφιόνι τις ακινισίας. Τους βλέπις μερικυς ζοστι μυζζίκι κατάντιζαν βραδικίνιτι, τα μάτια χορις ζοι. Κι όταν βρεθον ζτο τμίμα, όπου δούλεδαν άλοτε, αλάζυνε μονομιας, ζοντανέδυνε, γερνουν μια διο το κεφάλι, κσίνοντε κε ζιταν τα εργαλία-τους

Ενας ζιδερας πυ δόδεκα χρόνια πριν τις επανάστασις δούλεθε ζτο εργοζτάζιο, μας επεσκέφτικε μόνο κε μόνο για να χοροιδέπσι. Μπίκε κιτάζι το ένα χα, χα, χα! κιτάζι το άλο; χο, χο, χο! Κοντα ζτο καρνό-τυ ζταμάτιζε, βιθίςτικε ζε ζκέπσις. Θιμίθικε φένετε, τα παλιά-τυ.

— Καθος φένετε, —λέγι, —θα το ζτίλανε ζτον Οκς'αποδο το νικοχιρίο τυ χοριυ.

Δοκίμασε το καρνο, φίσιζε πάνο στο αμόνι κε γίρισε κατα το μέρος όπου θρίσκονταν άλλοτε τα εργαλία, έψαχκε δο, έψαχκε κι, τίποτε· Υτε μασιες, ύτε λαβίδες, ύτε σφιρια, ύτε κε χιρίδες! —Μα πόντα αφτα τα διβολεμένα, —φόναχκε. —Χορις αφτα δάχτιλα δεν έχυνε τα χέρια-μου!

Κάθε μέρα κε νέι μπελάδες, διάφορες, λογομαχίες. Δίπι το ένα, χάθικε το άλλο, κί'όλι τρέχυνε ρ'εμας. Σίθυλέθαμε, καθισιγάζαμε, κάναμε παρατιρίσις, θλαστιμύσαμε κιόλα. Μα ενδόμιχα παραδεχόμεσταν πως αλιότικα δεν γίνετε. Αν ίμασταν πεπιζμένοι, ότι το εργοστάσιο θ'αρχίσι τις δουλιές-τυ, μάλιστα. Μα ειμς δουλέθαμε στα κυτυρυ, απλύστατα απο ένα πόθο οδιγόμενι, χορις καμια βεβεότιτα, χορις καμια ασφάλια.

— Πεδια δουλια! Οσο περισότερο δουλια κάλυμμε, τόσο περισότερο περιζέδυνε κε ι ελπίδες-μας, για επιτιχία.

Μα τον καθένα δεν μορις να τον κρατας με αδιανα λόγια. Ζιτυν μερίδα, ζιτυν παπύτσια, ζιτυν το ένα κε το άλλο, αφυ ρτι δουλια θρίσκυντε ι άνθρωπι.

Φτάσαμε ρε τέτιο ριμίο, πυ τα εμποδίζαμε όλα.

— Το εργοστάσιο ίνε εργοστάσιο κε κζέρι μόνο δουλια. Εχις παράπονα, το ένα κε το άλλο, τράθα ρτο κλυπ. Ορίσαμε μάλιστα κε το ράβατο για τέτιες κυθέντες. Εφκολο το νομίσαμε ρτιν αρχι: Βγένι ένας κάνι έχθεσι το τί γένικε μες τιν εβδομάδα, πετάι ο δέσφτερος κάτι ενθουσιαστικα λόγια, απαντα ρτις εροτίσις κε πάι λέγοντας. Μα ρτιν πραγματικότητα, διςτιχος δεν ίταν έτσι, ύπος το νομίσαμε. Αρχίσαμε απ τιν έχθεσι τυ αντιπροσόπου το ζαθκομ. Βγίκε, κάτι τις θέλιζε να πι, τίποτις. Γλίγορα τον βαρεθίκανε. Ι πριγάτα-μας θίμοσαν, κάνανε παρατίρισι ρτα μέλι τυ ζαθκομ.

— Τί, μίπος έτσι γίνυντε αφτες ι δουλιες.

— Αμε πως;—απαντυν.—Ειμς άλι μέθοδο δεν κζέρουμε, παρακαλύμε δοκιμάστε εις...

— Δικί-μας δουλια δεν ίνε, ειμς δεν ίμαστε ρίτορες, —επιμένουμε, μα αλιότικα δεν γίνετε. Ειμς κ' έχινι ίμαστε. Κι' αφυ τι δικί-τυς τι δουλια τι θγάλαμε ρκάρτα, θέλοντας κε μι

θα δοκιμάσουμε i ίδι. Τα πεδια με σκυντων απο δο κι απο κι, με παρακινουν να μιλήσο πρότος. Βγήκα στο θίμα. Δέκα λόγια δεν πρόφτασα ν'αραδιάσο κε στοπ, έκατσα ζτ'αβγά-μυ. Κατόπι-μυ θγήκε ο Κρόγμαλ. Βρόντισε κι' αφτος, σαν άδισ' βαρέλι πάνω στο πεζόστρατο χωρίς κανένα αποτέλεσμα.

Υτε ο Σερδιουκ τα κατάφερε. Ολες i ελπίδες-μας μίνανε στον Γύςστειν, μα κι αφτος τα χαντάκοσε. Ενόσο μιλούσε για τιν επιδιόρθοσι τον ακύανε, άμα όμοσ άρχισε να σιθυλέβι κε να παρακινι τυς εργάτες μ' όλι-τυς τιν καρδια να καταπιαστώνε στι δουλια, χυρις να σκέφτοντε το ατομικό-τυς σιφέρο, τον πίρανε στο πσιλο.

- Τί κάθεσε κε μας πσάλις; Κςέχασες τις ζαζζικάλχες;
- Τον άγιο θέλι να μας κάνι!
- Μορε μύτρα για σιδέρομα!

Αν ήταν κανένας πρόστιχος, κανένας κατεργάρις ο Γύςστειν θα φόναζε, θα τσίριζε, θ'άφερε στο μέσο τ'άπλιτα ολονον, για να θγι ο ίδιος παστρικός. Ο Γύςστειν δεν κατέφιγε σε τέτια περτίπια. Αναγνόρισε το λάθος-τυ, κοκίνισε, ταλαντέφθικε. Κ'έτσι πάθαμε ένα σοςτο κάζο κ'εκάναμε μια τρίπα στο νερο, όπος λέγι ο λόγος.

Το άλο Σάβατο ακόμη χιρότερα. Ιδαμε κ'επάθαμε, βασανιστίκαμε για να ρίχουμε απ' τις πλάτες-μας το βαρι φορτίο, πυ θελιματικά φορτοθήκαμε. Κ'εκίνο, πυ δε μπορέσαμε να καταφέρουμε όλι-μας, το κατάφερε ο Τσυγάεβ, ένας ιλιχιομένος σλεσάρις απ' τιν σπριγάτα-μας, ντροπαλος, όσο φαντάζεσε, εργατικός τε τίμιος άνθρωπος. Τον Τσυγάεφ τον πιράζαμε πάντοτε για διο αμαρτίες, αδυναμίες, όπος θέλις πές-τες· για το ότι γράφικε στο ραπφακ, άφιζε μες τι μέσι τα μαθήματα κ'έφιγε απ' το σχολιο, κε για το ότι ίθελε πάντα να μιλα με στίχους. Για το εργοστάσιο το δικό-μας επρόχιτο. Αφτος διαμιας:

Κλιζμένο μες τυς τίχους-τυ
ολάκερυς εκς μίνες
θρινύσε τ'οργοστάσιο
τι μάβρι καταντιά-τυ.

Ίσα ίσα για το δικό-μας το εργοστάσιο, με μόνι τι διαφορά ότι αφτο δεν ίτανε κλιζμένο εκς μόνο μίνες. Πρόκιτε για κανένα διςτίχιμα, ο Τσυγάεφ στι μέσι τυς στίχυσ, για τις μηχανες, στίχι, για το λιώσιμο τυ μετάλυ στίχι. Εγο τονε γύσταρα, ι σιντρόφι-μυ όμως δε μπορούσαν να υποφέρυν τυς στίχυσ-τυ.

Μερικι τον νομίζανε θλάκα, ίχανε όμως άδικο.

Πλισιάζε το τρίτο σάβατο, σιλογιζόμαστε κε δε κέρυμε τί θα κάνυμε. Ο Τσυγάεφ επιμένι να προσκαλέσυμε σε σινεδριάσι όλα τα μέλι τις πριγάτας-μας.

— Οχ, αδερφε, δε θαρέθικες τις σινεδριάσις;—τυ λέμε με παράπονο.

— Αφτι δε θάνε σινιθιζμένοι σινεδριάσι, έχο κάτι σπυδέο να σας πο,—επιμένι.

— Πές-το, τί θέλις να πις;

— Δεν το λέγο, όχι! Στον κερο τις εργασίας δεν γίνετε. Προσκαλέστε σινεδριάσι κε θα δίτε κε θα μίνετε εφχαριστιμένοι, ίμε βέθεος.

Τυ επιτεθήκαμε όλι, θέλυμε να μάθυμε περι τίνος πρόκιτε. Αφτος τίποτε, γλιστρα εδο, γλιστρα εκι, σα χέλι. Μας πετα λόγια, κεντα τιν περιέργιά-μας, κε μας ανανκάζι να προσκαλέσυμε σινεδριάσι τις πριγάτας, όπου παρεβρέθικαν κε μέλι απ' το ζαβχομ κε απ' τι γιατσείκα τυ κόματος. Ο Τσυγάεφ έκλιζε τις πόρτες κι άρχιζε.

— Αιδία κατάντισαν,—λέγι—αφτες ι σαβατιανες σινεδριάσις-σας, κι όπος πάι, κανένας δεν θα τις επισκεφτι πια. Για να σας βγάλο απ' τις λάσπες, φαντάστικα κατι-τις, ακύστε!

Εβγαλε ένα σορο χαρτάκια κι άρχιζε να διαβάζι. Υτε εμας, ύτε τον ινζζινέρο, ύτε τα σχέδια, ύτε τις ομιλίες-μας, κανένα δεν άφικε ίσιχο κι όλα με χιύμορ, με ιρονία. Στο αναμετακσι πιματικα, περιγραφι τυ ονίρυ, πυ δίθεν βλέπυμε για τιν κομίσια κε τα παρόμια. Στο τέλος φανταστικες κομικες ανκελίες. Τον ακύμε με ανιχτα στόματα: „Αφτος ίταν ο ντροπαλος, το ίσιχο το ποτάμι“ λέμε αναμετακσί-μας. Τελίωσε τιν ανάγνωσι κε μας εροτα.

— Πός σας φένετε;

— Περίφημα, — το απαντούμε. — Το Σάββατο, αντισ εμάς εσι θα μιλήσις στο κλυπ.

— Σίφονος, — λέγι, — μα θα βουθίζετε κε ρις.

Σινενοιθίκαμε μαζί-τυ, καταστρόσαμε το πρόγραμμα κι αρχίσαμε να ρεχλαμάρομε απο νορις το τί έχι να γίνι το ερχόμενο Σαβάτο.

— Τί θα γίνι, πός θα μιλήσι, — ροτάνε με απορία όλι.

— Ερχεστε κε βλέπετε.

Το Σάββατο ο Τσυγάεφ ανέθηκε ρτι ρκινι με τα τεφτέρια-τυ μαζί. Το πλίθος χι, χι, χα, χα, χα, χα. — Μορ' ετύτος ο θλάκας πάλι τί θέλι; Ο Τσυγάεφ ρα να μι βλέπι, ρα να μι ακόι, τα χαρτια στο χέρι κι αρχίζι το πελεκίδι-τυ... Πάπρσανε τα χάχανα κι όλι προσοχι, τα ρτόματα ορθάνιχτα. Οσο πάγι κε καλύτερα, κι όταν έφτασε στο όνιρο κε ρτις ανκελίες κρερκά-νε ρτα γέλια κε ρτα χιροκροτίματα. Τον ανανκάσανε να επανα-λάβι διο κε τρις φορες μερικα μέρι κε τον ρικόσανε ρτα χέρια.

Παράκρσενος, αλίθια χαραχτίρας! Ετσι φένετε ρα να μι νιόθι τίποτις, μ'αφτος έχι το διάβολο μέσα-τυ. Φτάνι μονάχα τι παραμικρι νίχσι να τυ κάνις, κι αμέσος μαντέβι το πύ τίνι ι προσπάθιά-τυ. Αρπάζι απο δο κι απο κι λόγια, πέρνι ριμι-όςις. Κατεργάζετε ρτο ρπίτι το ιλικό-τυ, γράφι, αντιγράφι, μας τα διαβάζι ρτον κερο τις εργαρίας κε τα ραβατόβραδα ρτο κλυπ, μπρορτα ρ'όλο το λαο. Να μι τολμας να ρτραβοπατίσις, πάι! Απ' τις κοροιδίες τυ Τσυγάεφ κι απ' το μαρτίγι τις γλόραρ-τυ δεν γλιτόνις.

ΠΑΡΕΚΣΙΓΙΣΙΣ

Πάνο ρτι φοτια τις δουλιαρ έφτασε κε ι κομίρια κι ο νέορ διεφθιντις. Ανο κάτω γενίκαμε. επιθεορίσις, πραχτιχα, ανακρίσις, ανκέτες, ρτατιρτικερ. Χοριρ αφτα, βέβεα δεν γίνετε, μα έλα δα, πυ δεν ίμεθχ ρινηθιζμένι, κε διρτροπούμε.

Ο νέος διεφθιντις μας κίνησε περισσότερο τιν περιέργια. Ένας κοντύλις, ασχιμομόρις με πέτσινο ζζακέτο, χερίς κυρπια κι αφτο. Τα ποδίματά-του χρόνια κε κερυς να δύνε λύστρο, τα μυστάκια-του, ζοστος σκαντσόχιρος. Τίποτε το ελκιστικο στο εκσωτερικό-του, μονάχα τα μάτια-του πετόνε ζπίθες, ζαν διο μικρες ιλεχτρικες λαμπίτζες.

Δεν μας άρεζαν κ'ι τρόπι-του. Χόνετε παντου, κολνάι ζαν θδέλα.—Γιατί αφτο, γιατί εκίνο, γιατί έτσι, γιατί αλιος. Το απαντας, δε μνίσκι ικανοπιυμένος, νέβι με το χέρι κε κσανα-τσαρπυνα. Με το νι κε με ζίγμα τα θέλι όλα.

Εζι τι δουλιά-ζυ κι αφτος δεν ζ'αφίνι ίζιχο, όλα θέλι να μάθι, το καθένα κζενιγίζι.

— Απο πό διάβολο μας φίτροζε κι αφτος ζτι μέζι—παρ-απονόντε ι εργάτες.

Τέλιοςε ο χαρτομπελας τις κομίζιας κι αρχίζαν ι ζινε-δρίαζες. Ο ινζζινέρος κε το ζαβχομ επιμένυνε ν'αρχίζυνε. Εγχο κε μερικι δεν αποφασίζυμε.

— Δεν γίνετε,—λέμε,—πρέπι επι παρυζία όλον να κζεκαθαριζτι ι ιπόθεζι, αντι να τρέχυμε ιζτερότερα πάνο κε κάτο ζτα γραφία κε να χάρτυμε μίγες.

Ο διεφθιντις τρίβι τα χέρια, οζαν να ετιμάζετε για καθγα. Μας μαζόκζανε όλυς κι αρχίζανε τα τακλάτια. Τί να ζας πο; Το τακλατ ίνε ένα τέτιο πράγμα, πυ αν μπορις να το καταφέρις, το άζπρο το κάνις μάθρο κε το μάθρο άζπρο. Κε ι υζία; Ι υζία κζεπαζμένι μ'αριθμυς κε κυκυλομένι μ'όμορφα λόγια διαφέβγι τιν προσοχί-ζυ. Ακυς, ζιφονας, κι απο μέσα κάτι ζυ λέγι, πος δεν ίνε έτσι.

Ιρθε κ'ι δικί-μας ι ζιρα. Παράπονα ειμις.

— Ρόζοζαν τα χέρια κε τα μιαλά-μας ζ'αφτι τι δουλια, πυ όποζ φένετε τελιομο δεν έχι κι όλι ι κόπι κι όλες ι κζυ-τόρες-μας θα παν αμόντι!

Ο διεφθιντις γελα κάτω απ' το μυστάκι-του, ειμις ερεθι-λόμαζτε. Κι' όταν ερθίζεζε τα μπερδέβις περιζότερο κε τα θο-ζόνις πέρα πέρα. Μα κε να ζοπας δεν γίνετε. Μια κοντιλια κε πάνε όλα ζτο διάβολο. Σε τίποτε δεν ζιφονόμυε.

Ένα εκίνι, δέκα εμς. — Ορθα κοφτα επιμένομε, —στά χτι στα μάτια δε χριάζετε.

Κίταχξε ο διεφθιντις προς ανάψαμε στα γερα, πίρε τον λόγο κι άρχισε.

— Μι φοδάστε ζίντροφι, το εργοστάσιο θ' αρχίσι τις εργάσιες-τυ, φόναχξε με θροντερι φονι κι εκσακολύθισε.

Ι φονάρα-τυ ζοστι τρομπέτα, διςανάλογι με το ανάστιμα.

Τόρα πρότι φορα τον βλέπαμε τέτιο, όπος αλιθινα ίτανε. Χιρονομι, τα λόγια-τυ κοντα, καρφοτα. Σιλογιζόμαστε. „Νά άνθρωπος πυ δε θα πάγι στο ότυπυκ, όπος τον προκάτοχό-τυ“ κε δόςτυ κε χιροκροτίματα. Ι δυλια πάγι καλα κατα τα φενόμενα.

Τιχοκολίσαμε ανκελίες, ότι το εργοστάσιο αρχίσι τις δυλιες-τυ κι απ' όλες τις μεριες πλιμιρίζανε ι εργάτες. Αλι με καρτύζες, άλι με κασκέτα, άλι με στρατιοτικα πιλίκια, με καλπάκια, με κυρέλια, με τσαρούχια. Βοι, θόριβος, παντυ. Τρις μέρες κατα ζινέχια διαδιλόσις στο κλύπ κε στο εργοστάσιο.

Τελίοσαν ι ενγραφες, κατετάχθικαν ι εργάτες σε τμήματα κε περικιχλόσαμε απ' όλες τις μεριες το εργοστάσιο. Αλι ζτι ζτέγι με θύρτζες, μπογιάδες κε πισόχαρτα, άλι στον αβλόγιρο με ζανίδια. ρείκες, πριόνια κε μπαλτάδες, αλι στα παράθιρα με γιαλια κε καπλαμάδες, άλι με τύβλα κε αζβέστι, ζτις τρίπες πυ ανίχζανε στον κερο τυ πολέμου ι οβίδες. Μπαλόθυμε, αλίθυμε, διορθόθυμε.

Ο διεφθιντις αρματομένος με ζφιρι, με μέτρο κε λινέικα πετάι άνο κάτω, μετρα, λογαριάζι, χτιπα, φονάζι, χιρονομι. Τρέχοντας ακύι, εροτα, απαντα, ιπογράφι, θλαστιμα. Όσι δεν γνωρίζτικαν με τον χαραχτίρα-τυ πιράζοντε, στενοχορόντε. Τον ζιγόνις, θέλις να τυ ροτίσις κάτι-τις, δεν προφτένις, τον έχαζες.

Τρέχις κατόπι-τυ, δεμονίζεζε. Αφτος μετρα, λογαριάζι, μυρδουλίζοντας.

— Καλα, καλα, ακύο...

Μάθαμε, ότι δέκα χρόνια έχαμε στα κάτεργα κι απ' το 17 κι εδο όλο δυλέθι. Ιόςε κ'ιπέφερε πολα κ'ι φιλακες αφίζανε τα χνάρια-τυς ζτιν όπσι κε σε κάθε-τυ κίνιςι. Μπένις στο γρα-

φίο θέλεις να το μιλήεις. Πετιέτε πάνω κε στην πόρτα. Γίρνα στο τραπέζι, απο κι πάλε πίσο:

— Ακού, ακού, ζίντροφε, —συ απαντα κε πάλι τα ίδια.

Σινίθια, πυ το μίνανε απ' τι μονακσια τις φιλακισ. Σαν τα διγόντε άλι, αστία συ φένουντε, όταν όμος εσι ο ίδιος τον βλέπεις, ραγίζετε ι καρδιά-συ. Πάγι καμπυριαζόμενος, το χέρι μπροστα στο στίθος-τυ, σα να κρατάι το λυρι απ' τις αλισίδες, πυ τις έχυνε δεμένες στα πόδια-τυ.

Περνώσε μια μέρα απ' το καμινεφτίρι, εκι πυ εμεις τραγούσαμε τι „θάλασα“. Μας ζιγόνι διαστικα, εροτα:

— Τί πάθατε;

— Τίποτε, γιατί εροτάτε;

Καρόθικε προς άκουσε, μας ίδε ζόυς κε ακέρους αναστένακσε βαθια κε:

— Με τρομάκσατε, —λέγι.

— Πός, γιατί;

— Τίποτε, ανοισία-μυ! Εκσακυλυθίστε το τραγούδι. Το κσαναρχίσαμε κι αφτος μαζί-μας τραγούδι μ'ενθυσιαζιμο. Ο Γύς-τσιν τον αροτα.

— Πολες φορες θα σας καθίσανε στο κάρτζερ για τα τραγούδια;

— Αμ θέθεα, χωρις αφτο δε γίνετε. Σιχνα τραγούσαμε το τραγούδι τυ Βαργύζιν, για να πιράκσυμε τον δεζμοφίλακα.

Όταν κατάλαβα περι τίνος πρόχιτε, μια κριάδα μυ περίλυσε το ζόμα. Το τραγούδι-μας τυ ιπενθίμισε τα κάτεργα κε πιός κσέρι πιές τρομερες λεπτομέριες. Όταν τον γνωρίσαμε απο κοντα αφτον τον ασχιμομύρι, τον αγαπίσαμε όλι-μας κε στα γερα μάλιστα.

ΤΥ ΘΙΔΙΚΥ Ο ΕΚΣΑΠΣΑΔΜΟΣ

Δυλέδαμε μ'όλι-μας τιν καρδια, ιδρόναμε, εκσιδρόναμε. Όσο για απολαδι, μι τα ροτας! Υτε σαπόνι ίχαμε, νιβόμαστε με τον άμο κε τυς ρόζυς-μας κσίνιμε με τι λίμα. Μαςζύσαμε σέμισκες κε γεμίζαμε τιν κιλιά-μας με λαχανικα. Ι πατάτα κατάντισε αντικήμενο πολιτελίας, όσο για παπούτσια κε για ρόχα,

ότε στόνιρο τα θλέπαμε. Είχετάζοντας επιπόλεα τα πράγματα θα πεις αφτι ζοι δεν ίνε, κατα θάθος σαν κέπτεσε δε μπορις να μι παραδεχτις ότι έτσι αρχίζι ι πραγματικι ζοι. Σκαρόσαμε μια ντουζίνα τμήματα κι όλα στην ενέργια. Στις πολιάνθρωπες σιναθρίσις ι γλόσα-μυ πιανότανε δε μπορύσα ν' αραδιαζο πέντε δέκα λόγια, στα τμήματα απ' εναντίας, σαν νάταν λαδομένοι, γιρνόσε αδιάκοπα. Τις γιορτες όλο τον κερό-μας στο κλυπ. Επέστρεφα αργα μεσάνιχτα, ριχνόμυνα στο στρόμα, με θαραμένο το κεφάλι. Μόλα τάφτα προμιθέφτικα κε βιβλία, έδρισκα, κερο κε για διάβαζμα. Μεγάλονα, μ' ένα λόγο, σα νιοφένκαρο...

Κσιπνο μια νίχτα κε τί να δυν τα μάτια-μυ; Στην τρίπα-μυ, πυ κ'ι ποντικι δεν καταδέχονταν να επισκεφτυν, φίτροσαν κάτι πράματα. Ένα καλάθι, ένα ζεντόκι κε δέμα μες το πάπλωμα. Κε όλα πράγματα γνωστα. Να κ'ι κλιδαρια τυ ζεντυκιω. Ισα ίσα εκίνι, πυ αγόρασα εγο ο ίδιος ένα κερο...

Κατέβασα τα πόδια απ'τιν κόικα τρίβο τα μάτια, ανίγο το στόμα! Στο πάτομα, κοντα στο παράθιρο, ι γινέκα-μυ κε τα πεδιά-μυ· διο αγοράκια, τόνα εφτα κε τάλιο έχσι χρονον. Ιχα, να τυς δο τέσερα χρόνια. Όταν άρχισε το παναγίρι, τις επανάστασις τυς φόρτοσα ζτι ράχι τις πεθεράς-μυ κι εγο τράδικσα κατα το μέτοπο, χορις να κζέρο τι γίνετε χορις να κζέρον τι γένικα. Σ' όλο αφτο το διάστημα έστिला απ' το εργοστάσιο ένα κζέρο δελτάρι στο ζπίτι-μυ, πυ έγγραφα, ότι ενκαταστάθικα εδο, ζας φιλο κε τα παρόμια. Οσο για χρίματα, για βοίθια, τίποτε, αφυ κ' εγο ο ίδιος μόλις κε μετα θίας διειτιρύμυνα ζτι ζοι.

Το-ζοστο εφχαριστίθικα, σαν τυς ίδα. Τα πεδάκια κιμοντε σαν ζαρδελίτζες στο θαρέλι άνο κάτω χέρια κε πόδια, κ'ι γινέκα-μυ τιλιγμένοι στο ζσάλι, απ' όπου πρόβαλε μονάχα ι μίτιτις. Ι γινέκα-μυ όμορφι γινέκα ίνε, μονάχα το κεφάλι-τις τόχι παραγιομιζμένο με κλύθιες ιδέες. Τιν πέρα, με τιν πεπίθιςι, ότι γλίγορα θα τις αλίχσο τα μιαλα, μα γελαστικα ο φυκαρας. Απ' τι μια μερια ι δυσκολίες, απ' τιν άλι ο πόλεμος

Ι επανάστασις στο κατοχώριφο σιμίο, ι άσπρι δε μας αφίνον ίσιχους κι αφτι με τι μάνα-τις με πολιορκύνε με τα γρα-

μάτα „Αγαπιτέ-μυ ζίγιε, πολιαγαπιμένε γαμπρε, μι μας κσε-
χνας, μι κσεχνας τα πεδια, ζιλογίςυ κε για τι μάβρι μέρα, κί-
τα τι κάνυν ι άλι, φρόντιζε κε ρι να θάλις κάτι-τι στο χέρι“,
κε τα λιπα κε τα παρόμια, μπακάλικο λες κε θαρούσανε το μέ-
τοπο.

Κι απο νορις θέλανε να μάθυνε „τί θέσι θα πάρο κε
πόσες χιλιάδες μιστο, αν δόσι ο θεος κε θα μίνο ζοντανος“.

Κε τώρα, πυ χίταζα ζιλογιζμένος τι μίτι τις γινέκας-μυ,
καταλάβενα, ότι με παρόμιας κυβέντες θα μ' αρχίσι. Κ' εμέ-
να, καλύτερα να μυ χόνανε μαχέρι στην καρδια.

— Εχ, καλα κιμόντε, —λέγο. Μαςο λίγο κσερο πσομι, ρυφο
κάμποσες κυταλιες κρίο τζάι κε όρόμο στο εργοστάσιο.

Εκι πάλι κάτι αναποδιες. Τις βολέψαμε πάνο κάτο κι
όταν τέλιοςε ι εργασία, στάθικα ραστιζμένος. Ι κιλια πέξι ταμ-
πυρα, το μιαλό-μυ βαβιλονία απ' τις έγνιες. Δυλιες πολες, στο
τμήμα ρινεδρίασι, ι γινέκα-ςυ, τα πεδιά-ςυ ρε περιμένυν, τέσε-
ρα χρόνια έχυνε να ρε ιδουν κε να τυς ιδις. Τράδικσα κατα το
ρπίτι-μυ.

Μόλις πάτιξα το κατόφλι κε τί να ιδο! Κίνα πυ εφαν-
ταζόμυνα. Στι γονία θρονιαζμένες διο ικόνες, τα βιβλία-μυ πε-
ταγμένα κατά γις. Σα να μυ λέγανε· „Φτάνυν ι τρελαμάδες,
γινέκα πεδια έχις“. Τα πεδάκια πετάχτικαν στην ανκαλιά-μυ
ι γινέκα-μυ τσιμπα κε κσετσιμπα το πρίμυς κι ύτε γέρνι να με
ιδι. Φίλιςα τα πεδάκια-μυ, τα χάιδεψα, κσαπλόθικα μαζι-τυς
πάνο στο κρεβάτι κε ρε λίγο αποχιμήθικαν. Στο αναμετακσι έβρά-
ζαν κ' ι πατάτες. Τις τίνακσε πανο στο τραπέζι ι γινέκα-μυ,
πρόστεξε κ' ενα διο πακσιμάδια, πυ έφερε απ' τις μάνας-τις,
κε μυ λέγι θιμομένι.

— Κάτσε να φας!

Τιν χίτακσα. Τα μύτρα-τις μάβρος υρανος, κε μάβρι μέ-
ρα. Κάθισα. Κλιστο το στόμα εγο, κλιστο εκίνι. Το κεφάλι κά-
το, μαβροτρόγο τάχατες. Πέρασε ένα λεπτο, πέρασαν διο.
Ι γινέκα-μυ δε βαστάχτικε πια. Κσερόβικσε, καθάρισε το λαρίν-
κισ τις κε δός-τυ τον εκσάψαλμο.

— Τί, —αροτα, —μέσα σ' αφτι τι θρομότριπα θα μας πνίξεις;

Δεν σκέφτικα ίσαμε τότε για κατικία, κι όσο για μόμπι-λα ύτε κι αφτο. Καρόθικα προς τόχο γεματο το στόμα, σκέφτικα κε δοκίμασα να τις ρίξω στάχτι στα μάτια.

— Περίμενε, —τις λέγο —να βάλουμε μια φορα στο δρόμο το εργοστάσιο κε έπιτα.

Διγίθικα προς μπερδέφτικα με το εργοστάσιο, προς παν ι δουλιες, τί σκυτύρες έχουμε. Λεγο. Εκίνι γίρισε τα νότα, ύτε θέλι ν' ακύσι. Αλακσα πολιτικι. Αρότιζα για τιν πεθερά-μου, για τον γινεκάδερφο, πός ζυν, τί κάνουν κ'εστρεπσα πάλι το τιμόνι κατ' εμας. Τα λόγια-μου σαν κόκινες πιπεριες τι φλογίζουνε. Σιγίρισε το τραπέζι' έβαλε το τσαερο πάνω στο πρίμουσ, κσερόθικε μια ακόμα κε πάλι τα δικά-τις.

— Τί μιστο πέρνις, τί κε τί σας δίνυν στι μερίδα.

Μίπος κ' εγο ίκσερα τί πέρνο; Μιστο με το ζαντίμι, μερίδα με το γραμάρι.

Τις τα ίπα όλα, χορις να κρίψω τίποτε. Πίρε φοτια.

— Βρε, αθεόφοβε, κε μας έγγραφες προς αποκαταστάθικες.

Αφτι ίνε ι αποκατάστασι ι δικί-συ; Θεέ-μου;, δε μυ λες πότε θα τελιόσουν τα δικά-μου τα θάξανα; Ισαμε τόρα με τον πόλεμο με τιν πάρτια κε τόρα ρίχνις εμένα κε τα πεδιά-μου σ' ετύτι τι σκιλότριπα! Ιδολο, παλιοτενεκε, επανάστασι θα μύκανες κ' εσι, ε;...

Φονάζι, ιβρίζι κι όσο πάι κε δυνατότερα. Τα πεδια κσιπνίσανε, κιτάζουν κσιπαζμένα. Τις νέβο να κατεθάσι τι φονι, αφτι τίποτα, το χαδά-τις. Ι γιτόνι δίπλα σεργιανίζυν! ακύο τα γέλια-τυς.

— Γένιςες αφτες τις μίξες, —φονάζι, —τάκαμες μπελα στο κεφάλι-μου κ' εσι το χυζύρι-συ καρφι δε συ κέχτετε. Ιρθα, ύτε μ' εχερέτιςες. Το εργοστάσιο παραπάνο απο μένα στέχετε...

Σα γινέκα πυ ίνε. να σας πο, έχι κε δίκεο. Ιμυνα στον πόλεμο; Ιμυνα. Κυρέλι έγνινα μες' τι δουλια; έγνινα. Τα πεδια κε τι γινέκα-μου ενκατέλιπσα στο έλεος τις τίχις;

Τόκানা κι αφτο. Αμ τί να τος έκαμα, στην τρέπι-μυ θα τος κυθαλόσα; Χρίματα κε τα λιπα τος έστिला καμια φορα; Δεν τος έστिला. Κε πύ να τα θρο. Διπον ύτε άντρας ίσε κι ύτε πατέρας, ένα κσιλάνκυρο κε τίποτε περισότερο. Το γιατί, το πός; ι πλιονότετα τον θιλικον δεν το νίοθι κε πολι περισότερο ι γινέκα-μυ.

Με κιτάζι σαν θεριο, θέλι να με καταφάγι με τα μάτια-τις.

Φονάζι, κσελαρινκίζετε, τιν πνίγι ο θιμος. Δανκάνο τι γλόσα-μυ, κάθουμε σαν μαδιμένι όρνιθα.

Το τσαερο κοχλιάζι πάνω στο πρίμυς. Χάρικα. — Θα βρέκσι — λέγο — το λαρίνκί-τις με λίγο τσάι κε πολι πιθανο να τις ισιχάζουν τχ νέβρα. Εδρασα κε λίγα καρότα, γέμιζα τα ποτίρια κε τις πρότινα το ένα.

— Εξπροκσε το χέρι-μυ, μισόχιζε το ποτίρι κε δυνατότερα.

— Στο διάβολο κ' εσι κε το τσάι-συ! τί με νερο θέλις να χορτάσις τιν πίνα-μυ; Ι άλι με καφε, με ξσοκολάτες, με βύτιρο ταγίζον τα πεδιά-τους κε τρόνε κε ι ίδι. Σπίτα αρμάτósανε, στο μετάκσι κολιμπυ, μ' αφτοκίνιτα γιρίζον, κ' εμεις; Επi κσίλυ κρεμάμενι!..

Κιτάζο ι γινέκα-μυ πάι, τα κατσίρτιζε!

— Στάσυ, θρε γινέκα, — τις λέγο. — Γιατι φονάζις ανόφελα; Πάπσε, σιλογίσυ κε λιγάκι, μιαλα έχις.

Ισίχασε λιγάκι έδοσε προσοχι στα λόγια-μυ. Επρεπε λιπον λαφρα λαφρα κε με καλο τρόπο να τιν πάρο. Εγο απεναντίας ανιπόμονος τ'άκοπσα με τον μπαλτα.

— Το ροστο αν θέλις να μάθις, γινέκα, — τις λέγο, — ι δικί-μας ι ζοι έτσι θα πάι διο, πιθανο κε πέντε χρόνια ακόμα, όσπυ να μπυν στο όρόμο ι φαμπρικες κε τα εργοστάσια.

Πιρομένο δαθλι τιν κάψανε τα λόγια-μυ. Πετάχτικε πάνω σαν τρελι.

— Πός, πός; πέντε χρόνια ακόμα;! Βρε κυτε, θρε κρεμανταλα, ίστερα απο πέντε χρόνια πενιντάριδες θα ίμαςταν κ' ι διό-μας κε τότε στο διάβολο κε ρι στο διάβολο κ'ι καλοζοία-

συ τάβρασα. Το παράτιδες το σπίτι-συ κσέχασες τι γινέκα
κε τα πεδιά-συ, δυλέθεις σκυτόνεσε άδικα τον άδικον για τυς
άλυς κε σε κοροιδέδυνε κιόλας! Πλάγιασες στι φιλακι, στα κά-
τεργα. Ι σιντρόφι-συ γενίκανε κομισαρέι, εσι απόμινες πσοριάρις.
Κίτα, κίτα τι φάτσα-συ, με τι μιάζις;

Ος κε τα κυρέλια, πυ φορις κι αφτα δικά-συ δεν ίνε!

Τα δάκρια τρέχυν απ'τα μάτια-τις, μα ι γλόσα δε στα-
ματα, ο εκσάπσαλμος εκσακολουθα κε τελιομο δεν έχι. Εγος
να κάθουμε πάνο ς' αναμένα κάρβουνα, κατασχοτομένος απ' τι
δυλια κι απ' τις σκυτόρες. Αφτινις ι γλόσα δεν κυράστικε,
αλέθι κ' εκσακολουθι ν' αλέθι. Δε μπόρεσα να βαστάκσο πια
έγισα, έπεσα σε μια γονία κ' αποκιμίθικα κάτο απ' το νανυρι-
ζμα τυ εκσάπσαλμω τις γινέκας-μω.

ΕΝΘΑΡΠΙΝΤΙΚΑ ΣΙΜΙΑ

Πάθαμε κ'ένα κάζο κ' ετία πάλι ι γινέκα-μω. Μ'ας τιν
αφίνο αφτίνα κατα μέρος, γιατι πάλι θα τα μπερδέπσο.

Να τι έτρεκσε. Τον κερο, πυ στριφογιρίζαμε στο κέντρο
εγος κε ο Κρόχμαλ, σιχνα πικνα με κεντύσε μια ιδέα. Γιρνόν-
τας στυσ όρόμυς τις μεγαλύπολις έβλεπα παντω πλακάτες κ' επι-
γραφες, πυ έδιναν κ' έπερναν ι λέκσις: „προλετάρι“, „Προ-
λεταριάτο“, „εργατια“, κε τα παρόμια. Πάι να πι, σιλογιζόμυνα
εμιας ι εργαζόμενι αποτελούμε τιν κηριότερι δίνκμι μα στην πραγ-
ματικότητα τάθρισκα σκύρα' γιατι αναμετακσι-μας γραματιζμένυς
κε με τις απετούμενες γνώσις σχεδον δεν έβλεπκ κανένα. Γενι-
κα αν θα εκζετάσουμε, ιπάρχυν κε ς' εμας σπυδαζμένι κε με
γνώσις άνθροπι κε ιπερετυν στις εργασίες τυ κράτους. Αλα τι να
σας πο' αφτι απο μας δεν ίνε, κιαν προσφέρυν τις ιπερεσιές-τυς
στι σοβετικι κηθέρνιςι το κάνυν διότι αλιήτικα δεν γίνετε. Αφ-
τες ι ιδέες βασάνιζαν σιχνα πικνα το μιαλό-μω κ' εσιλογιζόμυνα
τι μπούσε να γινι αν μας έστελαν στο εργοστάσιο κανένα εν-
ζενέρο, πυ δε θα σιφονύσε με τιν ιδεολογία-μας. Θα μας γί-
ριζε το δίχως άλο τα μιαλα κ' εμιας τιφλι κι άμαθι θα χορέ-
θαμε σίφονα με το χαθά-τυ,

Παρόμοιες σκέψεις με παρεκίνησαν να ζητήσω να προμηθευτο τεχνικά βιβλία για τις μηχανές, για τα καμινεφτέρια και τα παρόμοια. Βρήκα επιτέλους, τα διάβαζα και μου χρισιμέθανε για καλός οδισός στις απορίες-μου στην πορεία της εργασίας. Μόλις όμως ήρθε η γινέκα-μου, πάει, τελίωσαν και η μελέτες-μου. Πέρνεις το βιβλίο στο χέρι, αφτι με τα δικά-τις ίσιχο δεν ζ'αφίνι.

Βλέπο έτσι δε γίνετε και ανανκάζομε να κυβαλίσω τα βιβλία-μου στο εργοστάσιο. Τα ίδαν η ζιντροφι-μου, άρχισαν να τα σκαλίζουν και αφτι. Εδω ικόνα εκι σχέδιο, αλυ διάγραμμα, ζυ και να τιν περιέργια, θέλεις να μάθεις, να λίσεις τις απορίες που ζυ παρυσιάζοντε στον κερο τις δουλιές.

Κι απο δω ίσα ίσα αρχίζει και το καλο, για το οποίο ανάφερα στην αρχή. Μας έτιχε κάτι εμπόδιο στη δουλιά και προστρέξαμε στη βοήθεια του βιβλίου. Δίχνο με το σπέρτο πάνω στο σχέδιο, εκσιγο τις λεπτομέρειες, εκι που ο ινζινέρος πρόβαλε πίσω απ' τη μηχανή. Ενας απο μας, ζινιθιζμένος απ' τα παλαιά, άρχισε να τρομάζει απ' το φόβο-του, ειμς η άλι σταματίσαμε και περιμένομε τα περετέρο. Ο ινζινέρος κίτακε, αδιάφορος δίδεν, το βιβλίο και με μια προσπιτι εφχαρίστεις.

— Α, έτσι—λέγι. —Μπράβο, μπράβο, έβγε-ζας! Πύ το δρίκατε;

Τυ διγίθικα: έτσι και έτσι. Εσκιπσε, φιλομέτρεις τα βιβλία και δε μπόρεσε να κρατιθι.

— Οστε ζίφωνα μ' αφτα τα βιβλία με κοντρολάρετε; —εροτα.

— Οχι, γιατί να ζας κοντρολάρομε; Τα βιβλία τάχομε απλύστατα βοιθο για τιν εργασία-μας και για τιν ανάπτυξί-μας...

Με πίστεπεσε, θέβεια, όσο η όρνιθα τιν αλεπου. Ζάροσε το πρόσωπο, ζα να τυ ζιτύσε κανις δανικα και λέγι.

— Καταλαβένο, μα μίπος στο γραφίο δεν έχομε σχεδιάγράματα για όλες τις μηχανές; Μπορούσατε να πάρετε εκίνα.

Φένετε ότι θέλι να μας τρίπει τις μίτες. Ο Κρόχμαλ μου νέθι να ζιοπο και αρχίζει ο ίδιος.

— Μάλιστα, ότι στο γραφίο υπάρχουνες κειδιογράμματα, ζίντροφε ινζζένερο, μα αφτα εχτος πυ δεν μπορύμε να τάχυμε πάντα πρόχικρα, δεν έχον κ' επεκειγίσις, ενο στο βιβλίο θρίζουμε όλα. Επιτα με περισότερι προθιμιά κ' εφχαρίστισι εργάζεστε κανένας, όταν κζέρι το γιατι κε το πος, γίνετε το καθετι.

— Βέθεα, βέθεα, απάντισε ο ινζζένερος, — κε χέρο πολι για το ενδιαφέρο-ζας για τι μάθισι.

Ετσι κε θα τελίονε το κάζο αν δεν χαλνύσε τι δουλια ο Σερδιου. Το κζέραμε κ' εμς, ότι ο ινζζινέρος δε μιλα ιλι-κρινα, μα αφτος ο διάολος νε κε καλά θα το κζεφαντόσι κιόλας.

— Κζέρουμε, κζέρουμε πόσο χέρεστε, — λέγι στον ινζζένερο.

— Τί ζιμένον αφτα τα λόγια-ζας;

Επρεπε να ζιοπίσι ο Σερδιουκ, μα αφτος χιρότερος.

— Ενοο, — απαντα, — ότι θέλετε να μας πάρετε για θλάκες;

Ο ινζζένερος πιρσάχτικε πολι, κιτρίνισε.

— Απο ζας δεν περίμενα ποτες τέτια! — λέγι.

Κάνουμε νέματα στον Σερδιουκ, να κόψει τι φονί-τυ, να ζιοπίσι, αφτος τίποτε, αρχίζι κ' εμας.

— Πάψετε κε ζις — μηρδουλίζι, — να μυ κάνετε τον ζι-νίγορο. Ο ζίντροφος ινζζινέρος δεν ίνε κανένα μορο κι απρο-ζτάτεφτο πεδι κε κζέρι καλύτερα απο μένα, ότι αφτα πυ λέγο ίνε ζοστα. Τρίτσα, κάτσα δεν χιάζοντε, ι δουλια φένετε.

— Με ζιχορίτε, τί φενετε; αροτα με θιμο ο ινζζενέρος.

— Φένετε απ' το ότι μαλόνετε μαζί-μας, πια ίνε ι χα-ρά-ζας, για το ότι εμς καταγίνομαστε με τα βιβλία.

Εχσο φρένον ο ινζζινέρος, φονάζι.

— Τί, να χοροπιδο θέλετε, για να δίχσο τι χαρά-μυ;

— Κιαν χοροπιδάτε, εγο πάλι δε ζας πιστέθο. Προτίτε-ρα έπρεπε να πάρετε τα μέτρα-ζας, να οργανόνετε λέχσιες για τα καμινεφτίρια, για το ένα κε για το άλλο. Τόρα τι να πύμε;

Κε με μια ζοιρι χιρονομιά ζινεπλίροσε κίνα, πυ δε πρό-φτασε να πι με τι γλόσα.

Ο ινζζινέρος απο κίτρινος γίνετε κόκινος ζα βραζμέμος αστακος κε ζαν με κεφάλι άνθρωπος πυ ίτανε, γίρισε το τιμόνι.

— Πάψτε, παρακαλο, να μη θρίτε προφάσις εν αμαρτίαις. Ι δικές-μυ ι λέξεις βαρετες σας ίνε, άλλοστε κε χορις αφτες όσι-σας θέλυν, μπορυν να μάθυν όσα χριάζοντε.

Ετσι τελίωσε αφτο το επισόδιο. Το αποτελεζμα ίτανε ότι ο ινζζενέρος άρχισε να μας επισκέπτετε ριχνα, μας εκσιγύσε όλα μας έκανε πρόχιρα ρηέδια κ.τ.λ. Μας μιλύσε για τα εργοστάσια τις Γερμανίας κε τις Αμερικις κε λίγο λίγο πιάστηκε κε ρτι δουλια μαζί-μας. Το εργοστάσιο πήρε ίδιςι κε τρέχανε ι εργάτες να δυν πορ δουλέθι ο ινζζενέρος. Ινε αλίθια πορ δεν τα καταφερνε, όπος εις ι ριιιθιζμένι κ' ι δουλιά-τυ προχορούσε αργα, μα κε παρακάτο δεν έπεφτε απο πολυρ ριιιθιζμένυρ ρτι δουλια εργάτες.

Στο αναμετακι άρχισαν να μας πλερόνυν κε ολάκερα μινιάτικα, κι ο καθένας λογαριάζι πυ θα τα δόσι, πιερ τρίπερ θα μπαλόσι. Το πέραν μιρυδία κ' ι ρπεκυλιαντι κε ραν ι μίγερ ρτο μέλι, έτσι κι αφτι περικίχλοσαν το εργοστάσιο. Εγο δεν έδορα προσοχι, ι ρίντροφι όμως, γνορτικότερι απο μένα, νιόσανε τον κίνδινο.

— Μ' αφτι θά μας καταστρέψυν, θα χαλάσυν το εργοστάσιο με τι ραμογόνκα-τυρ, λένε.

Τρέχσαμε ρτο ραβχομ, διαλέχσαμε επιτροπι, ιδοπιίσαμε τι μιλίτζια κε τυρ πέραμε κατα ριρα τυρ πρραματεφτάδες.

— Τί πυλαρ κηρύλα-μυ;

— Κυμπάρε, για δίχρε-μαρ τι κβασ ίνε αφτο;

Ι πρραματεφτάδες όλι με μια φωνι:

— Χριρτιανι, ορθόδοκσι, βοίθια.

— Κ' εις ορθόδοκσι ίμαστε, — τυρ λέμε, — αφίρτε να δόμε τι πυλάτε.

Τυρ πρράχσαμε όλυρ. Εκίνυρ, πυ πυλόσαν ραμογόνκα τυρ βάλαμε ιδιέτερα. Κάναμε πρραχιτα, υπογράψαμε κε τις μποτίλιερ τις ραμογόνκαρ, τρσπ, τρσπ, κομάτια κε ρτιν κανάθι. Μαζόχτικαν κάτι κεφλίδες γενάτι θέρι χριρτιανι πυ λέγι ο λόγος κε μαρ κάνυν παρατιρίριρ κε μαρ χοροιδέβυν. Μαζόχτικαν κε γινέκερ εργατον. Αφτες πέραν το μέρος-μαρ.

— Άμε τι, δεν σας αρέσι; — λένε στους αντίθετους. — Αν ήσαστε γινέκες, αν ήχατε άντρα μεθίστακα, πολι αλιότικα θα κυθεντιάζατε.

Μάλαμα θιλικα! Διγάκι περισοτερα μιαλα αν ήχανε θυ. να ολόκερα μπορόσαμε ν' ανατρέψουμε μαζί-τους. Χέρεσε, απ' τινάλι μερια κε λιπάσε, γιατι πολι σκοτινες ήνε· απ' τα πλάγια κι απ' τις άκρες πολεμάνε το κακο, στην καρδιά-του δεν χόνουν το μαχέρι.

Χίσαμε στην κανάδα όλι τι σαμογόνκα πυ θρίκαμε κε μι-ραστήκαμε τος σαμογόντσικυς, για να τος πάμε να κάνουμε έρεθνα στα σπίτια-τους. Εμένα κε τον Σερδιουκ έπεσε στο μερτικό-μας ένας ιλιχιομένος με αντερια κε με διπλες αλιζίδες στο ρολόγι-το. Πριν τυ πολέμου δύλεθε ένα κερο στο εργοστάσιο, έπιτα ανι-κζε μαγαζάκι. Στο κερο τυ εμφίλιυ πολέμου κυθαλύσε άνο κάτω ζιτάρι, για να μί πεθένη τις πίνας.

— Το λιπον, — τυ λέγο, — εν αποστρατία προλετά-ριε, θα μας κάνις τι χάρι να μας πας στο φτοχικό-ζυ.

Κιτρίνιζε, γένικε κερι.

— Τι δουλια έχετε στο σπίτι-μου! — φονάζι. Με κλέψα-τε, μ' εριμάκσατε το μαγαζι, δε σας φτάνι; Κε πύι ήστε, σας παραχαλο;

— Θα το μάθις ιστερότερα, — τυ λέμε, — τόρα τράβα.

— Οχι, — επιμένι, — εδο, μπροστα στο λαο δίχστε, πύνε το μαντάτο-σας;

Ο Σερδιουκ, δίχνοντας τι γροθια.

— Νάτο — τυ λέγι, το βλέπις;

— Ετσι έ, πάλι ι γροθια; Οστε πζέματα ήσαν ι διατα-γες τυ Δένιν για τιν ελεφτερια τυ εμπορίυ; Οσαν να μας θά-λατε στο δίχτι νε;

Πάι χιρονομόντας κε θλαστιμα. Γίριζε τι γονια, οπόταν μια γινέκα απ' το πλίθος μας λέγι:

— Σας γελα, ζίντροφι, ο καχύργος, αφτυ μερια ήνε ι σο-ζτι ι κατιχία-τυ, μ' αφτυ μονάχα πλαγιάζι. Τις δουλιες-τυ τις κάνι στο σπίτι τυ γαμπρό-τυ.

Πέραμε αφτίνα κε μια άλι γινέκα μαζί μάρτιρες κε ίσια στο γαμπρό-τυ στιν αβλι. Ι γρια κ'ι νίφι άμα μας ιδαν, αρχίζανε τα κλάματα. Ο σαμογόντσικος φονάζι.

— Βρε, θεότρελες, γιατι κλέτε; Μυσαφίρει μας έρχοντε. Βάλτε το σαμοβάρι... ετιμάστε ζαχύσκες... Κε...

Ι νίφι μπίκε στο σπίτι ι γρια διπλόθηκε μπροστά-μας.

— Κ' εγο νόμισα, ι καιμένοι πως άλι ίνε... Ορίστε, ορίστε!...

Ο Σερδιουκ γένικε θεριο. —Κίτα, κίτα, —με νέβι με το μάτι, —πος θέλουν να μας πλέκουν ετ' αραχνόπανο, —κε προστάζι τις γριας.

— Ας λήψουν ι ατιμίες φόνακσε γλίγορα τις νίφισ να θγι έχσο.

Κλίσαμε τιν αβλόπορτα κε μπίκαμε στο σπίτι, κάναμε έρεβνα.

Γεμίσαμε μια μεγάλη κορζίνα κε μεγάλες κε μικρες μποτίλιες γεμάτες σαμογόνκα. Σιντάκσαμε νέο πραχτικο, υπογράψαμε.

Κε ο σαμογόντσικος μπροστα κ'εμικ κατόπι-τυ με τιν κορζίνα, θγίκαμε στο δρόμο, όπου γέμιζε το πλήθος. Ο Σερδιουκ ανέβικε πάνω σε μια πέτρα, κε εκσιγα το τι γίνετε. Ένα αφτος, διο τυ απαντων εκίνι. Ος κ' ι γινέκες πέραν το μέρος τυ σαμογόντσικου. Θίμοσε κε φονάζι.

— Βρε, κ'ι φύστες εναντίον;! Δε μυ λέτε, πιά απο σας ιδε το καλο τις βότκας; Πιά απο σας δεν δοκίμασε τυ μεθιστανα τι γροθια; Πιά απο σας εκς ετίας τις βότκας, δεν πετάχτικε χιμόνα κερο στις δρόμους; Σιοπάτε; Κε τι μπορίτε να πίτε. Εμπρος λιπον, καταστροφι ετι βότκα!

Αδιάσαμε τιν κορζίνα κε με τις πέτρες κάμαμε θρίψαλα όλες τις μποτίλες. Ο σαμογόντσικος θρινι κε οδίρετε, τραβα τα μαλια, τα γένια-τυ.

— Χριστιανι, χριστιανι κιτάκσε-τους τους άσπλαχνους! Υτε για τον εαφτό-τους κι ύτε για τους άλους! Ι μιλιτσιονέρι τυλάχιστον πίνουν κε κάποτε! Αφτι ι αθεόφοβι όλο χαράμι το κάνανε! Μ' αφανίζανε, με καταστρέψανε, το διζάκι τυ ζιτιάνου απόμινε άλο τίποτε!

Απο κάτω πρόφτασε ένας μπεκρής μεθίστακας. Πιάνι τα, χέρια-μας.

— Σίντροφι, για όνομα θευ, μι τα ζπάνετε διαμιας, λίγο κατ' ολίγο! Τελέφι το κάνατε το εβλογιμένο.... Μι, μι αμαρτία ίνε...

Τον ζπρόχνουμε, πίσο δεν πάγι.

— Σταθίτε, χριστιανι, να κάνο κάνα λάκο μες το χόμα, να το χίσετε... Αδέρφια, λιπιθίτε-με, μι το χάνετε άδικα!

Πέφτι στα γόνατα, θυτάι κε γλίφι τα δάχτιλα, μες τιν ανακατομένες με τις λάσπες θότκα, θρομερότερος κι απ' το πιο θρόμικο ζκιλι. Τον τραθίξασα παραπέρα, καταπατίξασα κι ανακατόξασα καλά καλά με τι λάσπι τι ζαμογόνκα κε προστάξασα τον ζαμογόντζικο να πάγι μπροστα-μας.

Αρχίσε στα παρακάλια.

—Μα γιατί, ζίντροφι; αφίστε με παρακαλο. Επαθα πυ έπαθα, καταζτράφικα, κζεθεμελιόθικα. Κε μίπος το φιανο εγο, το αναθεματιζμένο! Απ τυς χορικυς τ'αγοράζο, για ένα κζερο πζομι δυλέθο κ' εγο!

Γ για κ' ι νίφι αρχίξασα τα μιρολόγια κε πέραν το κατόπι-μας. Τον παραδόξασα τονπραματεφτι-μας ζτιν αζτινομία για τα περετέρο κ' εμιας πέραξασα ζτο εργοζτάζιο για να πάρουμε το μιστο-μας. Αγόραζα κατι-τις για τα πεδια, τυς τάφερα, έδοζα ζτι γινέκα-μυ όλα τα χρίματα κ' εγο βγίκα να κάνο περίπατο ζτι ζτέπα. Μάζοκζα λυλύδια ζτι λανκαδια, γίριζα προς το εργοζτάζιο τις τυθλας κε τι να ιδο! Ο Ρόδκας ο Γλινένκο το κεφάλι κάτο, πάι βιαζτικα. Το μύτρο-τυ καταλερομένο, ι πυκαμίζα-τυ κζεκούμποτι, ζτο χέρι-τυ ένα μικρο δεματάκι.

—Για πύ,—τον αροτο.

—Για ένα κοματάκι χαρας. Απο μας τι φιγαδέπζατε ολότελα τι χαρα.

Τον κίτακζα μες τα μάτια, κύνιζα το κεφάλι κε τυ λέγο.

—Πολι παράκζενος κατάντιζες, Ρόδκα:

—Βέβεα,—λεγι—εκζετίας εζας τυς πρόζτιχυς, πυ αναζόλες μ'έρχυντε, ζα ζας βλέπο.

Πολι φυρχιζμένοζ φένετε.

—Ρόδικα, άστα αφτα κε πες·μυ ορθα κοφτα, τί ζιβένε, τί έπαθες;

Σύφροσε το μύτρα-τυ, κε μ'άπαντα.

—Σα να μι το κσέρικς.

—Αλίθια συ λέγο, δεν κσέρο τι τρέχι.

—Οχι,—απαντα πιζμομένος.—Πρότα εσι απάντισε. Γιμ-
νι ίμεθα κσιπόλιτι γιρίζουμε;

—Δεν τάρνώμε.

Αχα,—λέγι με χερεκακία,—δεν το αρνίσε; Έ λιπον, πάνο σάφτα τα χάλια-μας τι ίταν κι αφτι ι στραβομάρα, πυ μας σκαρόσατε; Δεν σάς έφτανε ι πίνα κε ι γδίμνια-μας, θελί-
σατε νάρπάχσετε κε τι μόνι εφχαρίστισι, πυ μας έμινε!

—Πός;

—Σκαζμος-συ κε περιδρομος. Πός; Να πος! Μας πολύσαν ι άνθροπι τι σαμογόνκα μάνθρόπινες τιμες, τυς κάνετε άνο κάτω κε τόρα γδέρνυν κε τιν πέτσα-μας. Ολο το μινιάτικο-μας αφτε θα το πάρυν, νά το καλο, πυ μας καρματε! Φτυ στα μύτρα-σας!

Τραδιχτικε πίσο κ' επεσφράγισε τα λόγια-τυ μ'ενα ζοι-
ρο φασκέλομα.

—Ρόδικα,—τυ λέγο,—σάγαπο σε λιπάμε κε κσέρο γιατε κακίηνις, κσέρο τι πολιτικι βαστας.

Κοκίνισε, κσανάφτισε.

—Τί πολιτικι μυ πσάλικς;

—Τι, πιο ελεινότερι,—τυ λέγο. Να πας στο χορτο, για νάγοράσις φτινι βότκα, κσοδέβικς ολα τα καπίκια-συ κ' ι γινέκα, κε τα πατσάνια-συ μνίσκυνε πιναζμένι.

—Στο διάβολο κι ακόμα παρεχι! Τον παπα θα μυ κάνικς, παλιο κυτεντε. Εγο δύλεπσα, εγο τα κέρδικα με τον ιδροτα, θελο να φισκάρο κε λιγάκι! Τι θέλικς, τι προστάζικς, πρόστιχε εσι κε ι παρέα-συ; Να μι το πιο, ε; Κε πος να μι το πιο, αφυ ι καρδια-μυ το ζιτα, το θέλι; Φτέο εγο; Μπορικς να μυ γιατρέ-
πικς τιν καρδια, μπορικς να τιν κάνικς να μιςι το πιοτο; Δεν μπορικς! Τράβα λιπον τον αραμπα-συ να σάλατίσο να μι βρομί-
κικς. Θεο δεν πιστέβικς, το κσερο! Τον Μάρκς κσέρικς εσι κε τον

Δένιν. Στο όνομα λιπον αφτονον, σε εκσορχίζο να με πιας τι πρέπει να κάμο, πιο όρόμο να πάρο; Στο κλυπ θα με πιας, στως ομίλος. Δέν πας να κυρέθεσε; Κε τι θα θρο στο κλυπ, τι θα με δόσουν ι όμιλι; Να διαθίζο; Σόχαμα κ' αφτο δεν θγίκε τίποτε!

— Δεν κσέρις τι λες, Ρόδκα, ίζε τρελος κε δεν θλέπις, πυ ένκιτε ι εφτιχία-συ!

— Τον πιάσανε νεθρικα γέλια.

— Χά, χα, χα, ι εφτιχία-μου! Μορ' τι εφτιχία κάθεσε κε μυ τσαμπυνας; Πυ ίνε ι εφτιχία; Τιν έχις εσι αφτι τιν εφτιχία;

— Κε γιατι όχι, Ρόδκα; σε παρακαλο. Ι εφτιχία-μας εκσαρτάτε απο εμας τυς ίδιυς δεν ίνε κάτι-τις υρανοκατέδατο. Πος όμοσ μπορύμε νάμεθα εφτιχιζμένι, όταν όλι-μας πιανόμαστε απ' τιν υρα τυ παπα, άλι εκσαρτόμεθα απ' τις προλίπις, άλι απ' τι σαμογόγκα, κι άλι απ' τι τίφλα;

— Ο Ρόδκας περισότερο καχιόνι, φονάζι, εγο δεν τυ αφίνο τον γιακα.

— Μι με διακόφτις,-τυ λέγο, κε δεν θρίσκεσε στι ρι-νεδρίασι. Στέπα κ' ι διο-μας μονάχι αντίκρι κι αντίκρι. Πάπσε τις θρισιες κε μι δοκιμάζις να μπερδέδισ τα πράγματα. Ορθα κοφτα να τα πύμε· θέλις να πιας, αφτο ίνε το ζόρι-συ! Διπον θέλομε να πύμε, κ' εμιας· εγο, ο Σερδιουκ ο Κρόχμαλ κι όλι ι ρινητρόφι. Εχυμε, ι δεν έχυμε το δικέομα; Τόχυμε θέβεσα. Για πες-μου τι θα γίνι, όταν όλι-μας το ρίκχυμε στο πιото; Το ριχέφτικες ποτε;

Εκσακολουθο μ' αφτον τον τρόπο να τυ τα πιάλο κε ρι-νάμα φοβάμε μι με ρτέλι στον διάβολο κε μ' αφίμι μες' τι μέσι τυ όρόμου μ' όλες-μου τις ριθυλες κε τις διδαςκαλίες. Τόπαθα κε με άλυς κε πολι πίθανο να μυ ριθι το ίδιο κε με τον Ρόδκα. Μα όχι! Ο Ρόδκας ακόι ακίνιτος ρτι θέσι-τυ. Πίρα θάρος, τον ρίγοσα κοντίτερα κ' έβαλα το χέρι-μου στον όμο-τυ.

— Ρόδκα,—τυ λέγο,—χρικο πεδι! Στι τέχνη μάστορια, στον πόλεμο απ' τυς πρώτυς ολα τα καλα. Μονάχα ι αδυναμία τυ χαραχτίρα-συ σε θλάφτι. Μας θεωρις εχτρυς, μας θρίζις,

μα για σκέπσυ, πιός περισσότερο απο μας θέλι το καλο-συ; Για πέσυμε, θρε, πιός εχι τιν ανάνκι-συ, πιός νιάζετε για ζένα, πιός σε αγαπα; Δικός-μας ίσυνα, δικός-μας κε θα μίνις κι αν σκάσις ακόμα! Δόσε-μυ το μινιάτικό-συ, θα το φέρο τις γινέκας-συ, να το κσοδέπει για τις ανάνκες τυ σπιτιυ, ενόσο τα χρίμα δε γάνι τιν ακσία-τυ. Κε σι μίνε εδο, σκέπσυ, κι αποφάσιςε. Ι γινέκα-συ θ' αγοράζι τα χριαζόμενα, θα ετιμάσι το σαμοβάρι κε, τα πεδάκια-συ θασε περιμένυν. Σκέπσυ, Ρόδκα! Τα γεράτια γλίγο-ρα πλακόνυν κ' ι μεθίστακαδες εγορις τινάζυν τα πέταλα.

Τυ μιλο ιλικρινα κε με ζέσι κε με φένετε προς τα λόγια-μυ τον σινκινύνε. Ιρθε στον εαφτό-τυ, έβγαλε κε μυ έδοσε τα χρίματα. Αντι να τα θάλο στιν τσεπι, άρχισα να τα μετρο. Δε μ' άφισε να τελίσο το μέτριμα κε παρακαλι.

—Δόσε,—μυ λέγι,—τουλάχιστογια μια μποτίλια! έχο έτιμο κε το μεζε... Κε μυ δίγχι τι σιλιέτκα κε το πσομι, πυ κρατύσε τιλιγμένα στο χαρτι.—Στο όνομα τις φιλίατ-μας σε εκσορκίζο, δόσε-μυ, πρέπι να πιο. Εφιγα απ' τι γινέκα-μυ κ' ίρθα εδο..

Τον βλέπο κε τρομάζι. Τυ δίνο χρίματα για μια μποτίλια κε τυ λέγο. Ρόδκα, κυρέλι ίσε παλιοπατσαβύρα!

Τ' άρπακσε τα χρίματα το κεφάλι κάτω κε δρόμο. Στάδικα λιγάκι, περίμενα να γιρίσι πίσο να με δι. Δεν τόκαμε όμοσ. Σε λίγο κσεκίνισα κι εγο για το σπιτι. Σαν πλισίασα, γιρίσο, κε τι να ιδο; Ο Ρόδκας κατόπι-μυ κατακίτρινοσ, τα μάτια-τυ σπίθεσ πετυν. „Θα μυ ζιτιζι πίσο το χρίμα-τυ“ σιλογίζομε. Με πλισίασε θιαστικα μύδοσε κε τα χρίματα, πυ πίρε για τιν μποτίλια κε πίρε πάλι το δρόμο τις στέπασ.

Εγο το κατόπι-τυ.

— Στάσυ,—τυ φονάζο—Ρόδκα—περίμενε αγαπιτε! Αφυ πίρες μια τέτια παλικαρίσια απόφασι, γιατι αποφέθγις τυσ δικος-συ; Θα χαρον σαν σε ιδυν σ' αφτι-συ τιν κατάστασι κι αφτο θάνε ένα κομάτι τις εφτιχιάσ, πυ έλεγεσ προς δεν ιπάρχι. Κ' αν δεν έχις ακόμα πεπίθισι στον εαφτό-συ, πάμε μαζι... Σα να μ' έχις καλεζμένο στο τσαί, ακυς;

Να, θάλτα τα χρίματα στι τσέπι κ' εμπρος.

Τα πήρε τα χρίματα, τρομάζει δεν κσερι τι τυ γίνετε. Κι εγο ζινκινίθικα. Πίγαμε αγοράσαμε κατι δόρα για τα πεδια-τυ, τα κυθάλαμε μαζι. Μπίκαμε στο ζπιτάκι-τυ κάνο νέμα τις γινέκας-τυ, αρχίζο στα χορατα. Εχίνι κλαψιάρικο μύτρο, μάτια κατακόκινα. Αμα όμως κατάλαθε πως δεν ίμεθα πιομένι, άλακσε, γένικε μορο πεδι. Δέγι, γελα, στρόνι το τραπέζι, ετιμάζι το ζαμοθάρι. Ο Ρόδκας τις έδοσε όλα τα χρίματα, αφτι ακύμπισε το κεφάλι ζτον όμο-τυ κε τα δάχρια-τις, δάχρια χαρας αφτι τι φορα τρέκσανε άφθονα.

— Ρόδιγκα, αμ γιατι με κσίπαζες προτίτερα; Νόμιζα ι άχαρι, πως θ' αρχίσις πάλι το πιото!

Φύσχοσε το ζτίθος-μου, με πνίγανε ι λιγμι. Τυς αποχερέτιζα κε βγίκα.

ΖΗΓΟΣ.

Για μας λένε πως έχυμε ιδιέτερο οργανιζμο κι όλες τις υποθέσις-μας τις έχυμε κανονιζμένες με τον χάρακα κε τον διαβίτι. Μπορι νάνε κε ζοστα αφτα πυ λένε, μα για κίνυς πόχυν ικογένια το πράγμα διαφέρει κε πολι μάλιστα.

Παράδιγμα εγο. Δεν λέγο πως ίμε κ' ένκς έχσιπνος, μα δεν ίμε κε θλάκας. Τι δουλιά-μου τιν κξέρο, όπος τ' ομολογυν κε ι ζιντρόφι-μου. Στο εργοζτάσιο, ζτο κλυπ ζτι γιατζίκα απ' τυς πρότυς: όλα τα θλέπο, όλα τα κξέρο, με τον καθένα μπορο να τα θγάλο περα. Αμα όμως πλάκοσε ι γινέκα-μου, τα θαλάζοσα όλα.

Στο εργοζτάσιο τα κξεγνο. Βλέπο τι δουλια, πυ κάθε μέρα προοδέδι, ι καρδια-μου λαχταρα, με κιριέβι ι χαρα. Τα χέρια, τα πόδια, ι πλάτες-μου το μιαλο όλα ζε κίνισι. Αμα όμως θγο έχσο κε θιμάμε τις ικόνες κε τις γρίνιες τις γινέκας-μου, κόβυντε τα ίπατά-μου, παραλίυνε τα χέρια-μου. Εςχος, εντροπι! Στο εργοζτάσιο πρότος αναμετακσι ζτυς πρότυς κε ζτο ζπίτι κυρέλι, πατσαθύρα...

Γιατί; Θα πίτε δε ζιμπαθο τι γινέκα-μου; Πος δεν τι ζιμπαθο, αφυ ίκοσι χρόνια ζο μαζί-τις κε μαζί-τις πέρασα τόζες δοκιμασίες. Να θέλο το κακό-τις ίτε νάνε ο νυς-μου ζ'άλες γινέκες, ύτε αφτο. Κε όμως το ζπίτι-μου το θεορο φιλακι. Μίνισκο

στο δρόμο, πιάνουμε στην κυθέντα με τον πιχόντα, για ν'αργίσο όσο το δυνατό περισσότερο, για ν'ακούσο όσο το δυνατό λιγότερα παράπονα λιγότερες γρίνιες.

Κε το χειρότερο, που τα θάσανά-μου τελίωμα δεν έχουν. Ι γινέκα-μου ζιτα χαλοπέρασι. Πύ να τιν θρο αφτι τιν χαλοπέρασι; Οστε θα μου ρινίζι αδιάκοπα τιν πσιχι πιος κσέρι ίσαμε πότε. Κε δεν ίνε αφτι μόνο. Νε κε καλά επιμένι προς επίτιδες τιν θασανίζο, τιν προζβάλο, τιν κάνο να υποφέρει. Μα πός, γιατί μπορο να κάμο; Το παραδέχουμε, ότι αν φρόντιζα με τον κερο, μπορόσα νάχο υποφερτι κατιχία, άλλο τίποτε. Μα εμας δε μας λίπι μονάχα κατιχία. Τίποτε δεν έχουμε απο κοντα, όλα πρέπει να τ'αγοράζουμε. Ι θερμάστρα δεν ανάδι, μα που να τα θρο τα κσίλα; Κ'έτσι λιπον μέλι περίμενε, κε κατράμι τα θρίκε ι γινέκα-μου.

Δεν τιν κατιγορο, γινέκα ίνε κι απ' τις αδιόρθοτες. Ανέκαθεν ίχα μαζί-τις ιστορίες, αλα τότε εφκολότερα τις καθισίγαζα τα νέθρα. Στάσου, θρε γινέκα, περίμενε να τελίόσουμε τον πόλεμο, να διόκουμε τος εχθρός-μας, κε τότε θα τάχουμε όλα τα καλά“ τις έλεγα, όταν τιν πιάνανε τα θεμόνια, κι άστραφτε κε θροντόζε στο κεφάλι-μου. Τώρα ο πόλεμος τελίωσε, κε ι γινέκα-μου επιμένι νε κε καλά να τις εχσοφλίσο τις χρεοστικες, που τις έδοσα. Μέλι κε γάλα τα θέλι όλα. Κε για το μέλι κε το γάλα ακόμα χριάζετε κερως, επίμονι εργασία. Που να τα χονέπσι αφτα το δικό-τις το κεφάλι! Σ'αφτα τα ζιτίματα όχι αφτι, αλα κε με κεφάλι άνδρες τα χαντάκοσαν. Μά τιν αλίθια τινε λιπόμυνα. Ζύζε στις μάνας-τις, περίμενε να τελίόσι ο πόλεμος, νόμιζε θα γίνο μέγας κε πολισ, πως θα τι ντίσο στο χρικο κε στο μετάκσι, κε τόρα;—Τ'ίχες Γιάνι;—Τ'ίχα πάντα.

Κυράζετο, υπόφερε, απ' το κακό-τις κατάντιζε σκελετος. Λόγο δε μπορις να τις πσις. Νόμιζα πως με τον κερο θα στρόσι, θα ζινιθίσι, μα αφτι όσο πίγενε κε χειρότερα. Σιλογιζουμε, σχεδιάζο να θρο καμια διέκσοδο. Στους ζιντρόφους-μου δεν αναφέρω τίποτε. Πύ μπορουν να με βοιθίουν; ο καθένας έχει τα δικά-του.

Έτσι πέρασε πολισ κερως. Σιλογιςτικα, κσεσιλογιςτικα, ίδα ότι άλλος τρόπος δεν ιπάρχι, εκσον το χάλαζμα τις ικογε-

νιακίς ζοίς. Κε τέτιο χάλαζμα, πυ να το δι κε να φρίξει
ι γινέκα-μυ! Να χάσι μονομίας κε ζίζιγο κε πεδια, ν'απομένι
ολομόναχι, χορίς κανένα στίριγμα, χορίς καμια ελπίδα, εχτος
απ' τα χέρια-τις.

Σταμάτιζα ζ'αφτί-μυ τιν απόφασι κι άρχιζα να σκέπτουμε
για τα πεδια. Τί να τα κάνο μικρα φιτανάκια ακόμα; Πεδικο
σπίτι δεν έχουμε ακόμα οργανομένο, στο χοριο να τα στίλο, σε
κανένα σπíti, δεν θρίσχετε κατάλιλο, έπιτα θάχουμε κάθε λίγο
κε λιγάκι κε σκάνδαλα. Δεν θρίσκο καμια διέκσοδο κε απ' τιν
άλι μέρια ι υπομονή-μυ εκσαντλίθικε ολότελα. Κ'εχι πυ μια
μερα ι γινέκα-μυ, κατα το ζινίθιο-τις έμπικσε τις φονες, δεν
θαζτάχτικα πια.

— Στάζυ κε θα δις, — τις λέγο — να ζυ καταφέρο μια
δουλια, πυ να ζοπάσις για πάντα!

Πετάχτικε πάνο σαν δεμονιζμένι.

— Τι σκέπτεσε τι θα κάνις, ελεινε, πέζμυ-το.

— Θα το ιδις, — τις λέγο — κε μι ετιμάζεσε, να χτιπιθο
μαζί-ζυ δεν έχο κερο.

Ολι τι νίχτα δε μ'άφικε ισιχία. Θέλι να μάθι τι σχεδιάζο
Δεν τις απαντο κι αφτο τιν δεμονίζι περισότερο.

Κε πριν θαζάνιζε τα πεδια με τις προσεφχες κε τις
μετάνιες, τόρα όμοσ για πίζμα-μυ ακόμι περισότερο. Κριπνο τε
νίχτα κε τι να δο! Τα πεδάκια-μυ στα γόνατα, μπροστα στις
ικόνες. Ι ίδια σκαλίζι τα κυρέλια-τις κε ζινάμα κάνι κε τον
δάσκαλο.

— Τις μετάνιες-ζας, εκσακολυθίστε τις μετάνιες-ζας,
ελάτε πάλι απ' τιν αρχι: «Θεοτόκε».

— Θεοτόκε, επαναλαμβάνι ο μεγαλίτερος, ο μικρότερος
τραβλίζι.

— Θεοτόζε

— „Παρθένε“

— Παρθένε.

— Πατένε.

— Μπόρκα, τι προσεφχι ίνε αφτι; Κάνε όπως πρέπι το σταβρό-συ. Μίτια, μι κιτας εδο κ' εκι. Μπόρκα, πός ζτέκεσε; «χέρε κεχαριτομένι».

— Ερετε ταριτοτένι.

Πετάχτικα απ' το κρεβάτι, φοβερα ερεθιζμένος.

— Ε, — τις λέγο — φτάνουν ι ανοιζίες.

— Τα πεδάκια εφχαριστίθικαν. Σιχόθικαν απ' τα γόνατα. Έτρεκες κίνι, τ'άρπακσε απ' τα μαλια, τα γονάτιζε κε πάλι.

Προχόρισα, με σικομένο χέρι.

— Τράβα απ' εδο, — τις λέγο. — Σικοθίτε πεδια!

— Δε θα σικοθουν, — φονάζι.

Τα πεδάκια τα καιμένα, ποτ'εμένα κιτάζουν πότε τρομαγμένα σκίθουν κάτω απ' το φοβερο βλέμα τις μιτέρας-τυς. Με τα χέρια τα σκυντα κε δεν τ' αφίνι να σικοθουν. Εγιο επιμένο.

— Σικοθίτε, — φονάζο, — τί θλακίες ίνε άφτες;

— Α, δε ζ'άρεσι ι προσεφχι;

Δε μ'άρεσι μάλιστα κι απο άθρι, συ το λέγο τόρα, τα μάτια-μου να μιν ίδουν πια τις ικόνες-συ, ιδεμι...

— Ιδεμι τι; Μιτέρα-τυς δεν ίμε, εγιο δεν τα ανάθρεψα, Οτι έμαθα απ' τί μάνα-μου εγιο, τα ίδια θα μάθο κε στα πεδιά-μου.

— Ι μάνα-συ ανοιζίες ζ'έμαθε — τις λέγο, τιν αρπάζο απ' τον ανκόνα κε τιν τραβο παρέκι.

— Μιν απλόνις χέρι πάνο-μου, — φονάζι! — Τί νέα μόδα κι αφτο;

— Καλα, καλα, θα συ δίξο εγιο τι νέα μόδα-μου. Κι ασ πάψουν αφτά-συ τα καρόματα!

Τρομάζι απτο κακό-τις.

— Τί, με φοβερίζις; θα με αφίσις; Δεν έχο τιν ανάνχι-συ!

Τιν κίτακσα μες τα μάτια.

— Δεν έχις τιν ανάνχι-μου δε με χριάζεσε, — τις λέγο. Πες-το καθαρα, για να κσέρο κ'εγιο τι δυλιά-μου.

Δάδι σα νάχισα πάνο ζ'αναμένα κάρβουνα.

— Χάρικες, χάρικες,—φονάζει σαν μέγερα.—Προ πολυτο κατάλαβα· εγώ γίρασα, νέα θέλεις να πάρεις!

— Ο, πύ να σας πάρει ο διάβολος όλες-σας γριες κε νέες! Εξίς μονάχα να χτιχιάζετε τον άνθρωπο κε να τον εμποδίζετε απτι δουλια ίστε ικανες! Τελεφτέα φoρα συ το λέγο, γινέκα πος απο πέτρα δεν ίμε καμομένος!...

Το ίπα κε δρόμο. Πάγο κε στο δρόμο ριλογιέμέ τα χάλια-μυ. Μεταλίστας απτυς πρότυς, μέλος τυ ρογιωζ, μέλος τυ κόματος, πέρασα φιλακες, εκσορίες, στις πρότες απεργίες ενεργο πρόσοπο κε τόρα πύ κατάντισα!

Απο μέρα σε μέρα ι κατástασι χιροτερέδι, τα ρκάνδαλα το ένα κατόπιν στο άλλο. Στο εργοστάσιο ύτε νάνίκο το στόμα τολμύσα για ικογενιακα....

Βγίκε στο μέσο κε ι νεολέα-μας. Μόλις κυνίθηκε το εργοστάσιο τα πεδαρέλια-μας οργανόθηκαν σε ρίνδεζμος κε απετυν απο μας ιδιέτερο ίχιμα.

— Κερος δεν ίνε, πύ να το δρύμε.—

Αφτι επιμένυν.

— Έχομε δικί-μας οργάνοσι,—λένε,—κε το δικό-σας το κλυπ δε μας πάι. Εχτος πύ ίνε ρτενόχορο κε δουλια καμια δε γίνετε εκι μέσα, γιατί εσας περισσότερο σας απασχολυν τα περιδύλια, ι γίδες, κε πίσο πάτε κ'εμπροστα δεν έρχεστε.

Γ'αρνια,—λέγι ο λόγος-τιν προτάνικε δεν τα μετρυν, μα εν μέρι κε τα πεδια έχυν δίκεο. Σιζιτίσαμε κάμποσεσ φορεσ μαζί-τυς κ'επι τέλος πέρα κ'εγο το μέρος-τυς γιατί κατάλαβα, πος σαν άπιρι κ'ασινίθιστι πύ ίνε χριάζοντε οδιγο κε ρίμβυλο. Στι γλόσα φίνι όλι-τυς, τυς λίπι μονάχα ι πραχτικι. Στο κλυπ με μερικυς δεν τα θγάλι πέρα κανις, στο εργοστάσιο, ρτι δουλια δεν καταφέρυν τίποτε, χωρις τι βοίθια εκίνον, πύ περιφρονιτικα τυς ονομάζυν γιδάδες κε περιβολάριδες. Δογικα πέρνοντας το ζίτιμα, τίποτε το παράκκενο. Κε τιν αρχύδα, πύνε αρχύδα, τι μαθένυν να χορέδι κε να κάνι ένα ρορο καμόματα, πύ χριάζοντε τέχνη κε ζβελτοςίνι. Μα με τι λογικι εμς δεν τα πάμε κε πολι καλα, κε γιαφτο στο κλυπ τραδα απ'ταφτι τυς

παλεύς εργάτες ι νεολέα κε στο εργοστάσιο ι πρότι δίχουν στει νεολέα πόσα απίδια βγάξι ο ζάκος.

— Εδο, πεδαρέλια, ι γλόσα παρα δεν κάνι κε πρέπι να κάνετε κίνο, πυ ζας λέμε ειμεις..

Μερικι απτους παλιυς τυς εργάτες αποφέδγυνε τι νεολέα, όπος ο διάβολος το θυμιατο. Τυ δίνυν κανένα μαθιτι κι αφτος.

— Στο διάβολο, —φονάζι, —μπελα δε θέλο στο κεφάλι-μου! Θα τυ μάθο τιν τέχνη, για να κοροιδέδι κε να γελα για λογαριαζμό-μου; Αφυ ίνε τέτιος εκσιπνος ας μάθι, κε μόνος-τυ τιν τέχνη.

Κε να γελας κε να κλες, μα κε να ντρέπεσε ζινάμα κε ν'απορις, τι απόφασι να πάρις! Έχυνε δίκεο κε τα πεδια, μα λιπασε κε τυς παλιυς εργάτες. Δάδι κε θυμιάμα μιρίζυν, σκοτινι όζυ φαντάζεσε, σε τίποτε δε ζιφονυν μαζί-συ κε όμος τυς ζιμπαθας, για τιν τιμιότιτα, για τιν εργατικότητά-τυς. Κ' ι νεολέα-μας κάποτε ότε τυς λογαριάξι τυς κοροιδέδι, τυς περιφρονη, κ'εγο ζιφονο με τι νεολέα, γιατι το παλιο ζάπιζε, θρομάι θανατίλα. Λόγια όμος, λόγια μονάχα! Στιν πραγματικότητα ζο όπος κε ι άλι, αν όχι χειρότερα. Αφτι τυλάχιστον έχυνε μια ισιχία μες' το ζπίτι-τυς ενο εγο όλα ζκάνδαλα, προζεφγκες, ικόνες κε τα καιμένα τα πεδιά-μου αναμετακξι στο ζφιρι κε ζτάμόνη. Κι όλη τα κζέρυν τα χάλια-μου κε βρίζκοντε κε μερικι πυ θέλυν να με κεντυν ζτιν πιο εβέζθιτι χορδι. Θέλις κάποτε να δίνις ζιβυλες οδιγίες σε κάπιο, κ'εκίνος αμέζος συ μπίγι μαχέρι ζτιν καρδια.

—Καλο αν ίνε, γιατι δεν το εφαρμόζις εσι ζτο ζπίτι-συ;

Βυνο ολάκερο σε πλακόνι, κ' εδο σε θέλο, ρικζτο-το απ' τις πλάτες-συ! Κάτι θέλις να πις να δικεολογιθις, να εκσιγιθις, μα δεν θγένι τίποτε. Αν ο ένας καταλαθβένη τι θέσι-συ, ο άλλος συ πετα κατάμυτρα.

—Τα κζέρο, τα κζέρο κε τα δικά-συ κε τράβα τον αραμπά-συ.

Κε αλίθια τα λόγια λόγια ίνε κι απ'αφτα δεν θγένι τίποτε. Κ' έτσι ζόζα' βολάρι λάζπι ζτον τρογο τυ αμακζιου. Κιλάι

ο τροχος κ' εσι μαζί-το. Κε πυ θα πέσις σα σε μυσκέπει ι θρο-
χι κ' ι ιγρασία, πός το κσέρι; Κάποτε κάποτε ριλογίζεσε, θέλις
να θρις ένοχο τον εαφτο-συ. „Ακόμα, δεν ιμεθα για τέτιες
δολιες κατάλιλι, γιατι ρκοτίζεσε τυ κάκυ λες“; Μετρας, κσε-
μετρας, ισιγάσις για λίγο κερο. Τιν άλι μέρα εστάνεσε προς
ο ζιγος συ θάρενη περισότερο το ζθέρκο. Πόσερ νίχτες αγρίπνισα
πόσο βασανίστικα μ'αφτες τις έγνιες, περιτο να ρας το πο.
Ζίτιςα να θρο καμια κατάλιλι γινέκα, να με θοιθίσι ρτο ρκοπο-
μυ. Γινέκες πολες, μα τέτια με μιαλα, με επιθλιτικότηια κε
με ιλικρίνια, πύ να τι θρις; Άλες διλες, άλες ρκοτινες. Ι ιγέ-
τρια τυ γινεκίυ τμίματος, μια με τα γιαλια, κσένη κάπος, κε δε
με τραβα. Επι τέλυς ι εκλογί-μυ έπεσε ρτι γινέκα τυ ριντρόφου
Γυρρτσιν.

—Θα μυ κάνις τι χάρι,—τις λέγο με παράκλιςι,—να
πας να θρις τι γινέκα-μυ, να κυθεντιάσις μαζί-τις, να τις
ανικσις τα μάτια! Μπορι να γίνι κάτι-τις. Πύχτιςα, δεν
μπορο ν'ανθέρσο πια.

Ιμωνα ρχεδον θέθεος προς δε θα βγι τίποτε, μόλα τάφτα
κ' ι ελπίδα δε με ενκατέλιπζε ολότελα. Ι Γυρρτσινα ριγκατέ-
νεπσε κε τιν Κιριακι ίρθε ρ'εμας, για επίρκεπει τάχατες, τιν
εγνόριςα με τι γινέκα-μυ, κυθέντιαςα λιγάκι μαζί-τις κε το κα-
ρκέτο-μυ, κε ρτο κλυπ.—Άς τα πυν,—ιπα,—μοναχες αναμετακσι-
τυς. Γιατι μιλιζανε, δεν αρότιςα, κατάλαθα μονάχα ότι κι απ'
αφτο το ρχέδιο δεν θγίκε τίποτε. Μόλις μπίκα ρτο δομάτιο,
ι γινέκα-μυ με κατρυφιαζμένα μυτρα.

—Κατα μέρος αφτα-συ τα καρόμκτα,—λέγι με θιμο—
μυσαφιρια δε θέλο ρτο κεφάλι-μυ. Κε χάρις αφτα ρτιγμι δεν
έχο ισιχία κ' ελα ετιμασε τσαι κε για τυς μυσαφιρέυς: Δεν
πάτε ρτο διάβολο όλι-ςας κ' εσι κι αφτες μαζί, για να θρο κ'
εγο λίγι ανάπαπςι!

Ο ζιγος οσο πάι κε θαρίτερος καταντα,μυ πλιγόνι το λεμο.
Πάγο ρτο εργορτάςιο, ι γινέκᾶ-μυ κσανα κρεμάνι τις ικόνες κι
ανκαρέβι τα πεδια ρτιν προρσφχι, τα οδιγα ρτιν εκλιςία, τα
κυθαλαί ρτον παπα. Τα μαθένο όλα ρτο εργορτάςιο, τα πριθιρί-

ζυν εδο κ' εκι . . . υπάρχουν στον κόσμο τέτοι „καλοθελιτά-
σδες“ που χερεκακουν στις διςτιχιές-μας. Γάκκο όλα, τα παρατιρο-
κοτινι άζυν τα μάτια, ζαλίζετε το μιαλό-μου.

ΑΛΙΘΙΝΙ ΓΙΟΡΤΙ

Στεγνόσαμε το καμινεφτίρι κε το φορτόσαμε με ιλικό.

Σοστός καταπιόνας, τυ χόνις στο λερο κι αφτος δεν χορ-
τένι τρόγι, τρόγι κε χορταζμο δεν έχι.

Κε τόρα, πυ θιμάμε κίνι τιν ημέρα, παράκζενο μυ φένε-
τε. Δεν ίμε απο κίνος, πυ τόσο έφκολα τα χάνυν μπροστα στις
διςκολίες κε όμος εκίνι τιστιγι με κιρίεπρεσο φόδος κε ι δίλια.

Καθιρίσαμε εις ι ίδι τις μιχανες, γιατι λίπανε ι πα-
λει ι μιχανικι. Εγιο όμος όλο κε ζιλογιέμε· „Να μι γίνι κά-
τι-τις, να μι θρόμε τον μπελά-μας ιςτερότερα“;

— Φοδάμε, πεδια, — λέγο στις ζίντροφους-ας δοκιμάζυ-
με κσανα χοριστα κάθε μια μιχανι! Μαζοχτίκαμε ι πιο ζινιδι-
τότερι, ι πιο ζινιθιζμένι, ζεστέναμε τα καζάνια κε δόσαμε ατρο.
Ι μιχανες δυλέθουνε περίφιμα! Κοροιδέθουμε εις εμας, γιατι δεν
έχυμε εμπιστοζίνι στα χέρια-μας. Κ' έκσαφνα ένα τραχ, κε
σταματα ι μιχανι έσπασε ο κίλινδρος, πύταν φαγομένος απ'τι
σχυρια.

Κεσαναρχίσαμε ζτι δουλια. Κεσιδόςαμε, βιδόςαμε, κι άλι-
πιαστίκαμε να ετιμάζυν νέο κίλινδρο. Ι όρα έφτασε, το καμι-
νεφτίρι θ' αδιάσι κι ο κίλινδρος δεν ίνε έτιμος. Μαζόχτικαν
όλι στο κεφάλι-μου.

— Πιάζυ εσι — με λένε — να διορθόσις τον κίλινδρο
εις δεν τα καταφέραμε!

Τρέγο στον τόρνο. Κερος πυ άφισα αφτι τι δουλια, διςκο-
λέθουμε, ιδρόνο, κσιδρόνο, ζιτο κε δεν θρίσκο τα κατάλιλα ερ-
γαλία, το κεφάλι-μου θυίζι... Επι τέλος τα κατάφερα. Εκξετά-
σαμε κσανα το κάθε κομάτι, παστρέπσαμε λαδόςαμε, ζιναρμόσα-
με τα τεμάχια κι αρχίσαμε εκ νέυ τι δοκιμι. Τα χάλια μας
μι τα ροτας: πιναζμένι, άιπνι, καταλερομένι, ζοστα πτόματα.
Μόλις αρχίσαμε ζτι δοκιμι κε νάζυ κε ι επιτροπι.

— Εξς ονόματος τον προσκεκλημένον σινχαριτίρια κ.τ.λ.
Ο ινζζενέρος έχσο φρενον.

— Μορε, δε μας αφίνετε ίσιχους;! — φονάζι.

Ι επιτροπι τα δικά-τις. — „Σινίθιο, έτσι πρέπει να γίνι.
Εκ μέρυσ τις ολομέλιας, αντιπρόσοπι ειμς,,...

Ο ινζζενέρος, φράζοντας τ' αφτια με τα χέρια:

— Υτε ν' ακύσο, ύτε ν' ακύσο! Αφίστε-μας ίσιχους, δε
θλέπετε σε πια φοτισ μέσα θρισκόμαστε;

Κ'εμς ςίφονι με τον ινζζενέρο. Κι αλίθια τί ανοιζίες
ίνε αφτες; Ι επιτροπι τραδίχτικε κατα μέρος, μα να φύγυν δεν
τόχυνε ςκοπο. Μας άφισαν να θάλουμε σε τάκει τις μιχανες, να
δόσουμε μερικες οδιγίες κε κσανα

— Κερος, ςίντροφι! — επιμένυν.

— Για πύ μας θέλετε; — εροτα ο ινζζενέρος.

— Στο κλυπ, για τιν πανιγirikι ςινεδρίασι!

— Παράκxενι άνθροπι, — λέγι, κε γιρίζοντας ς' εμας

— Πιγένετε εις κ' εγο έρχυμε ιστερότερα. Κι αν δεν έρχομε
δεν πιράζι κε χορις εμένα γίνετε.

— Πος, χορις εσας; Χορις εσας δεν γίνετε. Ι παρυσία-
ςας ίνε ανανχέα κε πολι μάλιςτα, ςίφονα με τιν απόφαςι τις
πλιονοψιφίας!

— Τι πσιφοφορία, — εροτα μ' απορία ο ινζζενέρος,—τε
χοροφέκxαλα;!

— Πάμε κε θα ςας πυν.

Δεν το κυνίξαμε, όςπυ δεν τα ταχτοπίξαμε όλα κε δεν
πιστίκαμε ότι ι μιχανες δουλέδυν χορις καμια έλιπσι. Βγίκα-
με μαζι με τιν επιτροπι. Εχσο αέρας, ήλιος. Πλίθος μπροστα
ςτιν ίσοδο τυ κλυπ, ςιμέες, γιρλάντες, πορτρέτο μέσα σε στε-
φάνι, σε κόκινο πανι γραμένα.

Ι εργασία μοναχος
κιρίαρχος τυ κοζμυ
Κι αντίθετα πυ ςκέπτοντε
μεγάλο λάθος κάνυν.

— Αλίθια νικητής κε κηρίαρχος τυ κοζμου ι εργασία ίνε,
— κρέφτικα κε προχόρισα. Ι ζάλα τυ κλυπ παραγεμάτι, πατισ-
με, πατόσε. Μόλις μας ίδαν κρέσκασαν σε χεροκροτίματα κε σε
ζιτοκραδες! Μας άρπακσαν στα χέρια, μας κκυντίσαν, μας ζί-
κοςαν κε απάνο απο κεφάλια κε απο όμους θρεθίκαμε πάνο στι
κκινι.

Εδο τάχασα ολότελα! Ζαλίστηκε το κεφάλι-μου, παράλι-
ξαν τα χέρια, θάριναν τα θλέφαρα. Ακού μας ονόμαζον ίροες,
δέκα ειμς, ενδέκατος ο ινζζενέρος. Στα πλάγια-μας τρις χορι-
κι κε τέσερις φταζμένοι απ' το κέντρο, ο ένας χορις χέρια.
Μίλιζε πρότος αφτος· Μας κκινεχάρικε για το έργο-μας ίπε για
τυς άσπρους, για τιν Αντάντα, για τι Μόσχα.

Το κεφάλι-μου γένικε καζάνι ι μίτι-μου θρίκε το τραπέζι.
Τινάχτικα, σαν απο ίπνο, θλέπο αρχίζι ο άλος. Με
παρουσιαστικό αφτος, με χαμόγελο στα χίλι λέγι κε λέγι. Κάπο-
τε φονάζι, κάποτε χαμιλότι τι φονι. Δόγια πολα, ι ακσία-τυς
καπίκι. „Τι θιομιχανία στο πόδι, κκντροφι, τι θιομιχανία,„! Σα
να μι το κρέραμε κε χορις να μας το πι. Ιστερα απ' αφτόνα
κκικόθικε να μιλιζι ένας απ' τυς χορικυς. Τα γένια-τυ πάνε
κ' έρχοντε, ι γλόσα-τυ, σα γλοσοδέτι νάχι. Ιδρότι κ' εκκιδρότι,
το τι θέλι να πι κε ο κομισάρος δεν το νίθι.

Μίλιζε ίστερα ο πρόεδρος τυ δικυ μας τυ ζαθκομ, για
τυς ίροες τις εργασίας, για μας διλαδι γενικα, κε μερικα για
μένα. Δέγι κε τελιομο δεν έχι. Πιος ίμε, τι λογικς ίμε, τι έκα-
μα, πος τόκαμα. Κι όλο με δίχνι με το χέρι, σα να θέλι να
πι. „Νάτονε, εκι κοντα κάρθετε, κκτάκστε-τον, μάλαμα πεδι,
κκπίρτο μοναχο. Εγο ακύο, χολοσκάνο, κστεναχορέδυμε, κυφρόνο,
σαν μαδιμένοι όρνιθα. Τελίωσε, το πλίθος χεροκροτι. Ι κκντρόφι
με κκκντυν, με κκόνυν με τι θία, δεν θλέπυν τα χάλια-μου, δε
με λιπάντε. Σικόθικα. Με κκπρόγγυν απο πίσο, στο προσκίνιο κε
απο κε με πετάνε στι ζάλα. Μ' αρπάζυνε στα χέρια, με ρίχνυ-
νε σαν τόπι πάνο κάτω, κάποτε κκκίλα κάποτε χαμιλα, γελαν,
κκροκροτυν, φονάζυν. Κι αφυ με θγάλανε τα άντερά με κκανα-
πετυν πάλι πάνο στι κκκινι. Χολένοντάς δο κ' εκι, σα μεθιζμέ-
νος, θρίσκο το κκκαμνι-μου κε πέφτο πάνο σαν κκκυβάλι γεμιζμένο

με πατάτες. Μ' όλες-μου τις προσπάθειες, δε μπορο να κρα-
πιθο. Τα χέρια-μου απσιλα, το κεφάλι-μου θαρένι φοβερα, κλίνο
τα θλέφαρα κι αποχιμύμε. Πόσο κιμίθικα δε κξέρο. Θιμάμε,
κάπιος μ' ετσιμπιζε δινατα στο πλεδρο. Κξιπνικα, κιτάζο στιν
άλι άκρι τις κκινικς ο ινζζενέρος μας κελαιδι. — Ε, να μι ονι-
ρέδυμε, — λέγο κε τρίβο τα μάτια-μου.

Οχι, ο ινζζενέρος-μας ίνε, όλος κι όλος. Μιλα για τιν
επιγραφ: πυ ίδαμε πάνο στιν πόρτα τυ κλυπ.

— Αφτι ι επιγραφι, — λέγι, — μου κύρδιζε τι διάθεσι..

— Αχα, μου κξιθιρίζι στο αφτι ο Τσυγάεφ, — αφτι τιν
επιγραφι εγο τιν κκάρουα.

— Σόπα, — τυ λέγο — κικας ακύζουμε τι θα πι αφτος
ο παρίκκενος άνθρωπος.

Ο ινζζενέρος άρχικε τιν εκκομολόγικί-τυ.

— Ομολογο το λάθος-μου — λέγι. — Για πρότι φορα
κας ονομάζο κιντρόφους!

„Μας υποχρέουες“ λέγο μέσα-μου.

Τα ίπε αφτα κ' έπιτα άρχικε να μας πελεκα αλίπιτα.

— Στικς ζαζζικάλκικς το ρίκκατε όλι-κας, το γδίκκατε το
εργουκτάκιο, κε κκικμίκικα, για κας τιν ιδέα, ότι κκαταντίκκατε κκυ-
πίδια, κυρέλια.

Κε για ν' αποδίκκι τιν αλίθικα τον λόγον-τυ, άρχικε να
μετρα κτα άκκχιλα κε να κκρεβέθι γεγονότα, το ένα κκατόπι στο
άλο...

Δεν άρικε τίποτε, όλα' μας τ' άπλιτα τάβγαλε κτι μέσι
κ' έπιτα. γίρικε κι απ' τιν αντίθετι, μας επένεσε, μας ανέβα-
κε κστον έβδομο υρανο.

— Όλος μας θγάλατε κξέφτες κ' εμένα, τον άπιστο με
κκλικατε, με τιν πίστι κε τον ενθυκιαζμο-κας κε με μετεμορ-
φόςκατε κε ίροα.

Πίρε φόρα κε δεν κκαματα. Για τον ζικλο-μας, για τις
μικανες, για τα ιλικα, για τα κκαμινεφτίρικα, για τιν πιθκρχία,
για όλα μίλικε, κσαν να τάκκε ακαδιαζκμένα κε κκομπολόγι.

Στιν αρχι δεν έδοκα κε μεγάλι κκροκχι κτα λόγια-τυ.

„Φλιαρι κι αφτος“, έλεγα. Οσο προχωρούσε όμως με κεν-
τύσε περισσότερο την περιέργια. Γένικα όλος αφτια, πέρασε ο
ίπνος-μου.

Τον ακύο κε μέσα-μου γίνεται πόλεμος, με φλογίζυν τα
λόγια-τυ ανάκατα δύνυν κε πέρνυν ι σκέψεις, για τι νεολέα,
για την γινέκα-μου, για τα πεδιά-μου, για τι ζοι, για την εργα-
σία.

Το μιαλό μου άρχισε να δυλέδι, ι ιδέες σορέβουντε ι μια
κατόπι στην άλι, κε ζιτάνε να θρυν διέκσοδο. Θέλο να μιλήσω
κ' εγο κε κάνο νέμα τυ πρόεδρου, να σιμιόσι ι' όνομά-μου.

Μόλις τελίοςαν τα χιροκροτίματα για τον ινζζενέρο, κε
ακύο τον πρόεδρο να λέγι.

— Τον λόγο έχι ο ζίντροφος Κοροτκοφ.

Μόλις σικόθικα, αντίκρισα το πλήθος, τάχασα κε δε με
πέρασε στην ιδέα κε ν' αρνιθο! Ανίγο το στόμα, θέλο να πο
κάτι-τις, μπερδέβετε, ι γλόσα-μου, θγάζο κάτι άναρθρες φονες.
„Τάχασα“, σιλογίζυμε, πρέπι να τελιόσι αφτι ι κομοδιά“ κ'
επι τέλως κατόρθοσα να πο με κάπος ανθρωπινότερι φωνι.

— Θέλο να σας πο για το εργοστάσιο για το λόγο τυ
ινζζενέρου, για τι ζοί-μας, μα το κσεροχύτελο δεν κατεβάζι,
κυράστικα. Καλίτερα να κάμο έχθεσι για όλα αφτα το εργόμε-
νο Σαβατο.

— Μάλιστα, μάλιστα, φονάκσανε τα πεδια!

Ιστερα απο μένα μιλήσε ο Κύςστειν.

— Αλίθια, — λέγι, — λαθι πολα έχυμε κε μονάχα
ι τιφλι δεν το αναγνωρίζυν αφτο. Μα απο πυ προέρχοντε αφτα
τα λάθι, να το κιριότερο ζίτιμα. Ο ζίντροφος ινζζενέρος δεν
μίλιζε γι' αφτο. Τον εφχαριστύμε γιατι μας θεωρι σιντρόφους-
τυ, αλα για να πεδέβετε για μας, δεν πρέπι.

Τα δικα-μας τα χέρια νάνε καλα. Αφτα μας χαντακόσαν, αφτα
θα μας θγάλυν κι απ' τις λάσπες. Τα θάματα ειμς δεν τα
πιστέβυμε κι απ' αφτα δεν περιμένυμε τίποτα.

Τον χιροκροτίσανε τον Κύςστειν. Βγήκε ο διεφθιντις κε
με μια φονάρα, δισανάλογι με το ανάστιμά-τυ.

— Στο καμινεφτίρι, εμπρος!

Στο πόδι όλι κε με το „Κιπνατ’ απόκλιρι τυ κόζμου...“ κσεκινίσαμε.

Με επροκσιες απ’ εδο κι απ’ εκι σαν κιμιζμένος, έφτασα επιτέλως κ’ εγο στο εργοστάσιο. Κιτάζο, ολονον τα βλέματα στραμένα προς τα πάνω. Το καμινεφτίρι θυίζι, καπνίζι κε μια πελόρια κόκινι ζιμέα κιματίζι στο πλεβρο-τυ. Τα γράματα τις ζιμέας, πυ σαν άσπρα ψαράκια κολιμπου στως κιματιζμός-τις δεν διαθαζοντε. Τα πεδια με ίδαν, μ’ επροκσαν μπροστα κε σε λίγο βρέθικα κάτω στο ιπόστεγο.

Ο Σερδιουκ, ανεθαζμένος πάνω σ’ ένα θαγονάκι μιλα, χιφρονομα, μη κανις, φένετε, δεν δίνι προσοχι στα λόγια-τυ. Ι προσοχι ολονον ίνε στραμένι στο καμινεφτίρι, ο καθένας προσπαθι να δι απ’ το γιאלάκι τιν αποτιφλοτικι φλόγα τυ καμινιου. Γίφρα τα πεδια γελου, θοριβου.

— Κιτάκστε, καλα κιτάκστε καλα, ζίντροφι!

— Μορε τι φωτια, πέτρες λιόνι!

— Αγια φωτια, ολοκάθαρι φωτια, υρανοκατέδατι!

Αφτα μονάχα, θιμάμε. Πος βρέθικα στο σπίτι, πως ρίχτικα στον ιπνο δεν θιμάμε.

ΝΕΕΣ ΧΑΛΑΣΤΡΕΣ.

Βάλαμε στο δρόμο το καμινεφτίρι κι αρχίσαμε να διορθόνομε τα τεζάγια τις μηχανες τα πιεστήρια, τ’ αβτόματα. Θόριθος, φονες, θαβιλονία. Αζινίθιστι ι περισότερι ι εργάτες προτόβγαλτι στι δουλια, χιρότερι κι απ’ τα μορα στιν περιέργια, όλα θέλυνε να ψάγγου να εκζετάζου να μάθου.

Αρχικε να δουλέδι στο ζιδεράδικο το πρότο ατμοκίνιτο σφιρι όλι εκι! Κάνι τον πρότο γίρο-τις, ι μεταλοφόρα αμακςοστιχία όλι θγένου να τιν κσεπροβοδίζου κε περιμένου τιν επιστροφι-τις.

— Πος πάι, αροτυν, — δεν ζιναχόθικε στο δρόμο;

Ο μηχανικος, τα ίδια μιала κι αφτος, τραβα το χερύλι δίνι μια δινати σφιρικια, πυ σε κσεσχίζι τ’ αφτια. „Να“, θέλι να πι “πος ζιναχόθικε..” Αμ’ όταν έτρεκσε απ’ το καμινεφτίρι το πρότο λιομένο μέταλο, αφτο ήταν ζοστο πανδεμόνιο! Σαν σε πιρκαια τρέκσανε όλι.

— Διόμα, λιομα.

Γυρλώνουν τα μάτια, κιτάζουν, σα να μιν ίδαν στ'ι ζοί-τους λιομένο τριυγόνι. Κε έτσι όλο τον κερο στ'ιν αρχι... Έχι πυ δουλέβις, άκσαφνα φονες καχο. Αθελα αφίνις τι δουλια κε τρέ-χις καταχι! Κιτάζις για πσίλυ πίδιμα ο κοζμοχαλαζμός!

Βλαστιμας- κε γιρνας πίσο στ'ι δουλιά-συ.

Να σας πο όμορ, εχι κι αφτο το γύστο-τυ. Χτες κε προ-χτες σκυριαζμένο, κσεβιδομένο, νεκρο ιλιχο. Κε σίμερα το θλέπις στράφτι απο καθαριότιτα, ζοντανέβι, κινίτε. Λιμπίζεσε να τα θλέπις. Κρίμα πυ εγο ίχα θαριες σκυτύρες στο κεφάλι-μου για το ζίτιμα τις έχθεσις. Ένα Σαβάτο κατσίρτισα, ι σιντρόφι μω κάνανε τιν παρατίρισι. Χτιπο το κεφάλι για τιν ανοιζία πυ έκα-μα, δίνοντάς λόγο για ταχλατ.

Περισότερο μ' εφόβιζε ι αναθεματιζμένοι ι γλόσα-μου, πυ δένετε σε τέτιες περιστάσις, κε για να μι τα πελαγόσο ολότε-τελα, απεφάσισα να τιν κάμο γραπτι τιν έχθεσι. Εδο πάλι άλλος μπελας, πυ να κάτσο για να σιμιόνο τα όσα σκεπτόμωνα.

Στο εργοστάσιο κερο δεν έχο, στο σπίτι ι γινέκα-μου κό-πανος στο κεφάλι-μου. Βγάλο απ' τιν τρέπι το τεφτεράχι-μου, θέλο κάτι-τις να σιμιόσο, πριν να με κιριέπσι ολότελα ο ίπνος, ι γινέκα-μου κυρδίζι τ' οργανέτο τις.

— Μορε, τι μωτσηρόνις πάλι;

Δοκίμασα στ'ιν αρχι να τις εκσιγίσο περι τίνας πρόκιτε, μα πυ στο διάβολο! Στυ κοφν τιν πόρτα όσο θέλις ερόντα.

— Ρίτορας θα μω γένις έρε κρεμανταλα κε τα χάλια-μας δε θλέπις, τι χαμάλιχι τι ζοί-συ δεν κιτας; Ος κι ο πορτιέρις χιλιάδες φορες καλύτερα απο μας ζι κι ύτε μάστορις ίνε κι ύτε ρίτορας! Διο δομάτια έχι στ'ι διάθεσί-τυ, κυκλίτζες κ' εκσον αφτα κε χριστο μαγεριο. Ι κόρες-τυ σα ματμαζέλες γιρναν τι μια τιν έχι απο κοντα ο τέγνικας, τιν άλι ο διπλοράφας. Πε-ριβόλι, κίπο, βισινιες, θερικοχιες, μιλιες, όλα τάχι! Μίλα οχτο-πότιτα κατέβασε. Κ' εμιας τα μίλα μονάχα στ'ις μιτέρας-μου τον μπακσε τα δοκιμάσαμε!

Αχ, σφτος ο αναθεματιζμένος τις μιτέρας-τις ο μπακσε να θυλιάχι, να πάι στ'ιν ερχι, χρόνια ολόκληρα μω τρέγι το

κεφάλι μ' αφτον τις μιτέρας-τις τον μπακζε! Εχίνι κελαι-
δι, εγο ριοπο, περιμένο. — Τόρα σταματα, μετ' ολίγον σταμα-
τα, τίποτε. Απ' τι δουλια εγο ρκοτομένος, ζαλίζομε, αποικιύμε.

Κίτακσα στο ρπίτι καθισιο δεν γίνετε. Ερχομε απ' τι
δουλια τρώγο, πέζο με τα πεδάκια-μυ κε στο κλυπ. Εχι τραβιέ-
με ρε απόκεντρι, ίσιχι γονία κ' ετιμάζο τιν έχθεσί-μυ.

Στο εργοστάσιο κάνο πρόβες, μιλο για τι ζοί-μας, χιρο-
νομο, με φένετε προς τα καταφέρο, εκροφλο εκ τον προτέρον τιν
επιτιχία-μυ, χέρομε. — Θα με νιόσυνε, — ριλογίζομε, —
όλι, θα πάψυν τις ικογενιακες ρκλόκες, θα νιόσυν τον μεγά-
λο προριζμο τις εργατιας, θα φροντίσυν για τιν ανατροφι τον
πεδιον. Μ' ένα λόγο ρχέδια μεγαλεπίβολα κλοθογιρνουν μες το
κεφάλι-μυ.

Ιρθε κε το Σαβάτο κε απο ρτραβυ διαβόλυ δουλιες πολες
στο εργοστάσιο. Μόλις ρίμανε ι πάψι ιδοπιουν εμένα κε τον
Κρόχμαλ να μίνουμε για να διορθόσουμε τι θλάθι μιας ρπυδέας
μιχανις. Δυλέψαμε καμια διο όρες ακόμα, θλέπο κερο ρεν
έμινε, πρέπι να πάγο ρτο κλυπ για τιν έχθεσι.

Παρακάλεσα τον Κρόχμαλ να ενεργίσι ρτιν διέφθινσι να
αναβλιθι ι εργασία για τιν άλι μέρα κε τρέχσαμε ρτο ρπίτι.
Στο δρόμο όλο μες' το νό-μυ επανιλαμβάνο τιν έχθεσι κε με
φένετε προς καλα πάι. Φόρεσα τα παπύτσια-μυ, τιν καλι τι
μπλόζα-μυ, τα πεδάκια ρτι γρια τι γιτόνισα, κε λέγο τις γινέ-
κας-μυ.

— Ετιμάζο να πάμε, κερο ρ.

Υτε το κυνα απ' τι θέσι-τις, καμόνετε τι νισταγμένι κε
ροτα.

— Για πύ;

— Μα ρτο ίπα τόσεσ φορες, θρε γινέκα ρίμερα θα κά-
μο έχθεσι ρτο κλυπ.

— Δεν πας να κυρέθεσε με τιν έχθεσί-ρυ κέ με το κλυπ;

Εγο με το καλο, αφτι το γυδι το γυδοχέρι. Πίγα μόνος.
Ο διεφθιντις τυ κλυπ μ' οδίγισε ρε μια καμαρίτσα, μ' έφερε
τσαί με πακσιμαδάκια, όποσ ρινηθίζετε για τυς με όνομα ρίτο-
ρας, κε μ' άφισε μονάχο, „για να ρινκεντροσο τις ιδέες-μυ.»

Στιν αρχι κάπος ίσιχα καθύμωνα ίστερα το μιαλο-μυ άρχισε να κάνι φάλτσες.

Σκέπτουμε για τιν έχθεσι, κι ο νός-μυ γιρνα στο ζίτιμα το ικο-γενιακο, στο ζιγο τις γινέκας-μυ κε τα παρόμια. Σίμανε το πρότο κυδόνι, ι καρδιά-μυ άρχισε να χτιπα, κióταν ι καρδια χτιπα, αφτο καλο ζιμίο δεν ίνε. Δεν πρόφτασα να ρθο στα ζιν-καλά-μυ, νάσυ κε το δέφτερο κε κατόπι-τυ το τρίτο.

— Διπον, — λέγι ο Κρόχμαλ, μπένοντας. Ελα να τυς τα πις, να τυς κοπανίσις, καπνος να τυς πάι. Μι φοβάσε, μι ζιστέλεσε, μι χαρίζεσε σε κανένα.

Τον ακολύθισα, βγίκαμε στι ζκινι. Ι αβλέα, φρυ, φρυ, ανεβένι κι απ' τιν έθυσα χιλιάδες μάτια καρφομένα πάνο-μυ.

Ι καρδιά-μυ κσεβιδόθικε, πάι. Προσπαθο να τεντόνομε, να στέχομε ντύρα. Τα φότα ζβίσανε στιν έθυσα, ο Κρόχμαλ ίρθε μπροστα στο ιποβολίο κι άρχισε.

— Σίμερα γιορτάζουμε, — λέγι — κ' εκξακολουθα να πλέκσι επένος για μένα. Στο τέλος γιρνα πέρνι το χέρι-μυ με ζινχέρετε. Κιτάζο τα μέλι τυ προεδρίυ κι όλο το ακροατίριο ζικόθικαν στο πόδι, χιροκροτυν... Τα μαλιά-μυ τα ζινεπίρε ο αέρας, μάργοσε ι καρδιά-μυ, τρομάζυν τα γόνατα, προχορο στο ιποβολίο κε μνίσκο εκι καρφομένος, σαν κύτσυρο. Πρέπι ν' αρχίσο μ'α το στόμα-μυ μένι κλιστο. Θιμίθικα μες τι ζάλι-μυ προς τάχο γραμένα εκίνα πυ θα πο, έβγαλα το τεφτέρι-μυ, ο πυ νχ μι πρόφτενα. Τα χέρια-μυ τρομάζυν, τα γράματα μπερ-δεμένα χοροπιδυν μπροστα στα μάτια-μυ.

Επι τέλος άνικσα το στόμα. Χιλιάδες φορες καλίτερα να μι τ' άνιγα. Ιπα κίνο, πυ κε χορις εμένα το κζέρανε όλι.

Ιπα πως δεν ίμε ριτορας, ίβρισα τυς τζάρυς κε τα τζα-ρόπουλα, ίπα πως άσχιμα ζύσαμε άλοτες, πίδισα απ' τις φιλα-κες στο εργοστάσιο, χορις άκρες, χορις μέσες, επένεσα τον ινζε-νέρο-μας, ανέφερα, για το καμινεφτίρι, ίπα δεν κζέρο κ' εγο κάτι ανοιζίες, ερεθίςτικα, έςφικσα κε κζέςφικσα τα χέρια θέλι-σα φένετε να εκδικιθο στο τεφτεράκι-μυ, πυ τόκαμα απ' το τρίπσε, τρίπσε κυρέλι.

Τι μου γένικε κ' εγώ δε μπορώ να καταλάβω. Να πεις το κεφάλι-μου δεν έχει μέσα τίποτε, λανθάνει. Ι βίδες όλες στον τόπο-τους να νάνε, θέλεις όμως να εκφράσεις κάποια ιδέα με τις λίπυγ ι λέξεις.

Αφίνο το ένα αρπάξω το άλλο, πιάνουμε στο τρίτο, δεν βγέινι τίποτε.

Δέκα λεπτά θασανιζόμενα κ'έχαμα με την απροσεχία να ρίξω σ' αυτό το αναμετακσι με μια ματρία στην έθυσα. Μάνα-μου τι να ιδω. Αλι, θάλανε κάτω τα κεφάλια, άλι συφρομένα μωτρα, άλι χαζμοριέντε. Αφτονος ιδρότας περιέλυσε το σώμα-μου ι γλώσσα-μου κολισε στην υρανίστρα. Μάζοκσα έσες δίναμεις μου απόμιναν, έχαμα μια απότομο μεταβολι δεχσια με όρόμο. έκσο απ' τι σκινι.

Ετρεχσα στην καμαριτζα, άρπακσα το κασκέτο-μου τόχουσα στο κεφάλι, σκέπασα το μέτοπο κι απο τρίπα κι απο γονία σε γονία, προχορο στην έκσοδο. Αχύο θόριβο μες την έθυσα, κατεθάξω περισσότερο το γίρο του κασκέτου-μου με κρίθουμε στα σκοτινα πίσω απο μια κολόνα. Τα μπροστινα τι καθίζματα χιροκροτον, ι πισινι γελυν για λογαριαζμό-μου. Ο ιδρότας τρέχι απο πάνω-μου ποτάμι, τα πόδια-μου μύδιασαν. Στο προσκίνιο φάνικε ο Κρόχμαλ.

— Ο σίντροφος Κοροτκοφ, — λέγι, — έφικε, γιατι ένε πολι ντροπαλος. Τόρα θα μιλήσι ο ιντζενέρος...

Ο ιντζενέρος κσερόδικσε, καθάρισε το λαρίνκι-του κι άρχισε να εκσιγα την παράκσενι, αλίθια, διαγογι-μου. — Τάκαμε σαλάτα — λέγι, — γιατι αφ' ενος ένε ασινίθιτος στην ομιλία κι αφ' ετέρου τα πέρνι όλα κατάκαρδα. Θέλιξε να μας πι για την επιδιόρθου του καμινεφτιριού με δεν τα κατάφερε. Κι αφου ένε έτσι δόστε-μου την άδια να τον αντικαταστήσω εγώ.

Ένε αλίθια, ότι με ι δικί-του ι γλώσσα δεν ήταν δα με πολι λαδομένο, μόλα τάφτα δεν κύρασε το ακροατίριο, όπως εγώ. Περιέγραψε την κατάσταση στην οπία βρισκότανε το εργοστάσιο απο πυ αρχίσαμε, πως αρχίσαμε, όλα με τι σιρα. Ανέφερε μάλιστα με την „έφθιμι κυθέντα,, πυ ίχα μαζί-του στις αρχες.

Δεν παρέλιπσε να προσθέσι, ότι βάλοντας στο δρόμο το εργοστάσιο, οφελίσαμε κε τιν κιθέρνισι. Να σας πο εγο κάτι σπυδεότερο ίχα να πο, μα τι να το πο τις γλόσας-μου πυ δε γιρίζι.

Οτι το εργοστάσιο ίτανε νεκρο, αφτο δεν το αρνίετε κανένας. Εμεις όμως ζύσαμε, να το σπυδεότερο... Ζύσαμε άχριστι, κυνίθικε το εργοστάσιο, γενίκαμε άνθρωπι. Μπορέσαμε θα πι, το μπαρούτι δεν έλιπσε απ' τι μπαροτιέρα. Κε ίστερα απ' αφτα, πως να μι ελεινολογο τι ζοί-μας; Το εργοστάσιο εμεις το ζοντανέψαμε, απ' το σκοτάδι θγήκαμε στο φος, μα ι ατομικι, ι ικογενιακι ι ζοί-μας; Θα πι εφκολότερα μας ίνε να αναστένομε εργοστάσια, παρα ν' αλάκσωμε τις παλιες-μας κασιδιάρυκες σινίθιες.

Πος να βολεφτι αφτο το ζίτιμα, πως να θγυν στα φόρα κίνι, πυ κρίθουν τιν αδράνια-τους πίσο απ' τον Μάρκς;

Μόλις αρχίζις να τυς μιλας για κομόνες κε τα παρόμια κι αμέσος σε κεραθνοβολουν με τα διθλία κε συ θυλόουν το στόμα.

— Παράτισε αφτες τις παραδοκσολογίες, — συ λένε. — Καλοζοία θάχουμε τότε, όταν θα ιπάρχουν ι κατάλιτες περιστάσεις. Αφτον το νόμο, τον ανεκάλιπσε ο Μάρκς! Κι ο Μαρκς ίταν άνθρωπος έκσιπνος, αλιθινι μεγαλοφία...

— Βρε διάβολε κε πíos σας ίπε, ότι ο Μάρκς δεν ίτανε μεγαλοφία. Ο Μάρκς θέθεα ίτο μεγαλοφία, μονάχα εσις ίστε πρέφτες. Κε αφυ ίρθε στο μέσο ο Μάρκς, σας λέγο ότι τον Μαρκς διπλο τον κανανε: για τυς γνωστικυς κε για τυς παλαβυς. Αμα πρόχικε για θυλια, για δράσι, ι παλαβι, ι τεμπέλιδες προβάλουν το δικό-τους τον Μάρκς: „Κερος δεν ίνε, το ζίτιμα δεν ορίμασε, ι περιστάσις δεν ίνε κατάλιτες“, κ' ένα σοροπαρόμιας αερολογίες. Ι χριστιανι στον θεο τα αναθέτουν όλα κι αφτι στις περιστάσις κε στο κράτος. „Περιμένετε, μι διάζεστε — λένε — Θα πλυτίσι το κράτος, θάγοράσι μελόπιτες, θα τις μαςίσι θα τις θάλι στο πανάκι κε θα τις στυλι στο στόμα-σας με το ταχιδρομίο. Κε γι' αφτο κολίσαμε στο περιβολάκι-μας, στις γίδες κε τις κότες-μας κε περιμένομε να μας έρθι ι θασιλία τον υραγον.

Να αφτα ίθελα να πο ζτιν έχθεσι-μυ, μα θήκε νερό-θραστι ζύπα. Μεράκι μ' έπιασε, ιπέφερα, μα έγινε κίνο πυ έγινε.

Στάθικα λιγάκι ακόμα πίσω απ' τιν κολόνα, έπιτα θήικα κε κατ' εφθίαν στο εργοστάσιο. Πόσος γήρυς έκαμα στον περί-γυρο τυ εργοστάσιυ, πόσα ζιλογίςτικα κε κζεζιλογίςτικα, δε θι-μάμε. Αποκι πέρασα θιαςτικος στο ζπίτι ζαν λικοφαγομενος ζκί-λος. Τα πεδια κιμόντανε, ι γινέκα-μυ γονατιζμένοι μπροστα ζτις ικόνες έκανε τριχύθερτες μετάνιες. Εφχαριστίθικα, γιατι μυ πέ-ρασε ι ιδέα, πος ίστερα απ' τιν προζεφχι θα ζιοπούζε. Εφαγα διο τρις θύκες πζομι κι άρχιζα να κζεντίνομε. Σικόθικε απ' τα γόνατα, μύρικζε μια περιφρονιτικι ματια κε μυ λέγι.

— Ετσι λιπον, τα θρόμιζεις;

— Τις δικές-ζυ τις αμαρτίες — τις λέγο — κίτακζε να ζόνις κι για μένα μι ζε μέλι. Κε ετιμάζομε, να πέζο στο ζτρόμα. Αφτι δε μ' αφίνι ίζιχο χερεκακι στο πάθιμά-μυ.

— Πός δε με μέλι, — λέγι. Μα θαρο γινέκα-ζυ ίμε κε ντρέπομε για λογαριαζμό-ζυ! Ο κόζμοζ τόχι τύμπανο κε ζι κρι-φο καμάρι. Για τι ριτορικί-ζυ όλι έχον να δίνυν κε να πέρνυν.

— Ας παν να φλιαρυν όζο θέλυν, — τις απαντο. — Εζι τυλάχιζτον περιόριζε αφτι τι φιδογλόζα-ζυ.

— Αχα, προζθλίθικες, ντρέπεζε; Μάθε-το λιπον, εγο δεν ντρέπομε γελο για λογαριαζμό-ζυ, για να μάθις...

Δόγο εκίνι, λόγο εγο κι άρχιζαν ι καθιμερινες ιζτορίεζι ι κομμυνιζτεζ ίνε τέτιι κε τέτιι, ι γινέκες με μιáλο φέροντε τυ-τοτρόποζ κε αλεοτρόποζ, ο πορτιέριζ έχι περιθόλι τα δικά-ζυ τα πεδια γιρναν με κυρέλια κ' εκίνα κζένα. Αλι φορα θα κιμό-μυνα κάτο απ' τυζ ίχυζ μιαζ τέτιαζ μυζικιζ, ζίμερα δε μπόρε-ζα, γιατι πολι φυρκίζμένος ίμυνα. Σικόθικα, φόρεζα τιζ εργα-ζίαζ τα ρύχα κ' έτρεκζα στον Κρόχμαλ. Μόλιζ μπίκα, άρχιζε να κοπανái κ' εκίνοζ.

— Βρε αδερφε, ρεζίλιδεζ μαζ έκαμεζ ζίμερα; Κζλα πυ ερέθικε ο ινζζινέροζ κε τα μπάλοζε λιγάκι.

— Ε, ε, — τυ λέγο — εζι τυλάχιζτον αφιζέ-με ίζιχο. Δίκε-με μέρος να πλαγιάζο.

Σόπαξε, μ' έδωσε ένα μακχιλάρι. Κιμιθίκαμε κε το προπιγάμε να διορθόσομε τι μιχανι. Μόλις φτάσαμε στο εργοστάσιο κε νάτιν ι γινέκα-μυ φιτρομένι μπροστά-μυ.

— Ετσι λιπον στο ζπίτι-συ δεν πλαγιαζις, σε κσένες πόρτες γιρίζις; Στάσυ κε συ διορθόνο εγο αφτες τις αδιαντροπιές-συ!

— Καλα, καλα, — τις λέγο, — κίτακσε όμως να μι σπάσις το κεράλι-συ — κε τραβο παραπέρα.

— Ασχιμα ζίτε, — μυρμυρίζι ο Κρόχμαλ, αν σιχνα πικνα σας βρίσκυν αφτα τα μπουρίνια.

— Σιχνα πικνα, — τυ λέγο με παράπονο — όχι, μα κάθε ώρα κε στιγμή κε πριν τις εργασίας κε έστερα απ' τιν εργασία κε πριν τυ φαγιτο κε έστερα απ' το φαγιτο, κε στον κερο τυ ίπνου, αφτίνε ι μουσικί-μυ, όλο τον κερο.

Ο Κρόχμαλ γελα, δεν, πιστέθι. Τυ δίνο να καταλάβι, ότι μιλο σοβαρα, χωρις αστία. Αρχίζι τις σιβυλές-τυ. Πρέπι να τα κσιγίσις, όλα με το νι κε με το σίγμα στι γινέκα-συ, τρελι δεν ίνε κε θα σε καταλάβι.... Ερεθίστικα.

— Αφισε, — τυ λέγο, — τις ανοιζιές-συ. Ι γινέκα-μυ δεν ίνε εφχαριστιμένι απ' τι ζοί-τις, απ' τι φτόχια-μας! Εδο ριζικα μέτρα πρέπι να παρθυν κε σι κάθεσε κε σιβυλες μυ αραδιάζις.

Περιμένο, θέλο να πιάσο μαζί-τυ σοβαρι κυθέντα, μα το θλέπο προσοχι δεν δίني, σιοπα. „Καλα, — σιλογίζομε, — θάρθι κ' ι δικί-συ ι σιρα,,. Κσεβιδόσαμε τι μιχανι, βρίκαμε το λάθος, το διορθόσαμε. Πιγένο στο ζπίτι όπος το πρόβατο στον κασάπι. Τα πεδάκια-μυ κάθοντε στι γονια μαργομένα ι άγι απ' τον τίχο γελάνε γέλιο σαρόνιο «Αναθεμάσε, για ζοι» — σιλογίζομε, κάθουμε κοντα στα πεδια κ' αροτο το μεγαλίτερο.

— Πάλε σας έμαθε προσεφχες;

Κίτακσε διλα εδο κ' εκι κε μυ λεί χαμιλα. „Μάλιστα“

Τις γινέκας-μυ δεν τις διέφιγε το κίνιμα τυ πεδιου, όρμιζε κατ' επάνο-τυ, το άρπακσε απ' τ' αφτι.

— Κε σι, θρομόπεδο.! Κε σένα δε σ' αρέσι;

— Αφισε, — τις λέγο, — μι τραβας τ' αφτι τυ πεδιου..
ιδεμι....

— Ιδεμι τί; με φοβερίζεις; — φονάζι, κ' ι γλώσσα-τις
πάλι κσετιλίχτικε.

Σιχόθικα. Μυ πέρασε ι ιδέα να κατεβάσο τις ιχόνες-τις
απ' τον τίχο, να τις πετάκσο κατα γις να πάρο τα πεδια να
φίγο, να δόσο τέλος στο εόνιο θάσανο. „Κε τί θα θγι, πυ θα
τα πάρο τα πεδια„; σκέφτικα. Προσπάθισα να καταπνίξσο το
θιμό-μυ, να ισιχάσο. Ι γινέκα-μυ πήρε φόρα, δεν σταματα πια.
Εγο ριοπο.

— Πάμε να κάνουμε ένα γίρο; — λέγο στα πεδια.

Απερίγραπτι ι χαρά-τους. Ι μιτέρα-τους τα κιτάζι μ' αγριο-
βλέμα. Χορις να προσέχο ς' αφτίνα, πέρνο τα πεδια κε θγέ-
νομε ςτι ςτέπα. Τρέκσαμε, πέκσαμε. Θέλο να τα μιλίζο για τι
μιτέρα-τους, μα δε μπορο — Θέλετε να ςας πάγο στο εργοστά-
σιο; — τα ροτο, ςαν νάθελε κε ρότιμα.

Χόροπιδόντας μπροστά-μυ τα πεδια, φτάσαμε στο εργοστά-
σιο. Τυς οδίγισα ςτα διάφορα τμήματα, τυς έδικσα τα μηχανί-
ματα κε τι χρισι τυ καθενος. Τυς κάθισα πάνω στο δικό-μυ το
τεζάχι, έβγαλα τα εργαλία, τυς έδικσα προς ρινίζον, προς τριπυν
το μέταλο. Τα στοματάχια-τους ολάνιχτα, όλο κ' εροταν, όλο κε
θέλον να μάθον. Τυς έδικσα το καμίνι — Μαρτεν, τις φόρμες,
τα χιτίρια. Στο καμινεφτίρι όταν φτάσαμε, άδιαζαν το λιομένο
τσιγόνι.

Το μέταλο τρέχι ςαν πιρομένο ποτάμι, γεμίζι τον κυδα
πυ τον ςικόνι ο ανελκιστίρας, τον αδιάζι ςε αβλάχι, πυ περνα
δίπλα απο μας. Ο μικρος βλέπι τον κυδα, πυ περνα πάνω απ'
τα κεφάλια-μας κε τραδιέτε πίσο, ο μεγάλος.

— Κίτα, πάπα, προς κοχλάζι απαράλαχτα τσαερο. Τρέχι
ςα νερο κε νερο δεν ίνε.

Τυς εκσιγο προς αφτο ίνε λιομένο τσιγόνι. Ο μικρος με
τραβα απ' το ρύχο, διαμαρτίρετε.

— Τί τιγόνι, αφτο δεν ίνε τιγόνι! Στο τιγόνι ι μά-
μα ςύπα βλάζι.

Κε δεν σταματων· ψάχνουν, αροτων, θέλουν να μάθουν.

— Κρίμα δεν ίνε, — σιλογίζομε με λίπι, να μυχλιάζον αφτα τα πεδια κοντα στη μάνα-τους, με τα εόνια γρι, γρι με τις ιχόνες, με τις μετάνιες; Κι ύτε κξέρανε ίσαμε ζίμερά, τί δουλια κάνι ο πατέρας-τους κε τί πράμα ίνε το εργοστάσιο.

Αφυ ζεργιανίσαμε όλα θγίκαμε κε τους αροτο.

— Να πάμε κε κάπου αλυ, ίτε να γιρίσουμε ζπίτι;

— Αλυ κάπου, — απαντων.

— Κε γιατί όχι, στο ζπίτι;

— Εκι ι μαμα όλο μας μαλόνη.

Τα φίλιζα τα πεδάκια-μου κε πέρα απόφαςι.

— Αφυ ιν' έτσι να ζας πάγο μωσαφιρέυς σε άλα πεδάκια.

Κάθιζα τον μικρο στο ζβέρκο-μου, πέρα τον μεγαλύτερο απ το χέρι, κε ανάμεσα απ' τι ζτέπα τραβίκαμε κατα το εργοστάσιο τις τύβλας. Φτάσαμε στην όρα τυ τσαγιου. Ι Γυςστσίχα τάγιζε με τζάι κε τα δικά-μου τα πεδια, τάδοσε κι απο μια μελόπιτα κε τάζτιλε με τα δικά-τις να πέζον στην αβλι.

Ι περιζτασι ίτανε κατάλιλι. Αφυ τελίοςα το τζάι-μου, διγίθικα όλι-μου τιν ιστορία, τα τραβάλια, πυ υποφέρο με τι γινέκα-μου κε στο τέλος τις λέγο.

— Κάνετέ-μου τι χάρι, πάρτε τα πεδάκια-μου στο ζπίτι-ζας: ζας πλιρόνο το μισό-μου το μινιάτικο κι ίτι άλο θγένι απ' το χέρι-μου. Επύχτιζα πια. Κι αφτα υποφέρουν κ' ι μάνα-τους τα ίδια.

Ο Γυςστζιν ζύφροζε τα φρίδια, ι γινέκα-του τον κιτάζι μες τα μάτια. Πέραζε ένα περάζανε διο λεπτα κ' ι διό-τους ζιο-πυν. Εγο υποφέρο, ανιπομονο.

— Εζις μονάχα μου μίνατε, — λέγο — αλυ πυθενα δεν κξέρο ν' αποταθο!

Ι Γυςστσίχα άρχιζε μ' αμφιβολία.

— Οφελος για μας κανένε, μα αφυ έτσι τ'όφερε ι περιζτασι:...

Δάνκαζε τα χίλι κε πάλι κιτάζει τον άντρα-τις, σαν να ζιτα τι ζιγκατάθεσί-του. Εκίνος, ίστερα απο ζοιρι χιρονομία.

— Ας ίνε, — λέγι, — μπορι να θγι σε καλο. Εδο κα-λα θα περνώνε. Κύρεμα χριάζοντε, ν' αλάκουν τα κυρέλια-τους στο σπίτι-συ να μι γιρίσουν κ' ι κσένι να τα κσέρουν πεδια τις αδελφίς-μου.

Πετάχτικα πάνο απ' τι χαρά-μου κε τους εφχαρίστισα μ' όλι-μου τιν καρδια. Μιλίσαμε για τις λεπτομέριες, καταστρόσαμε το πλάνο-μας, ίπαμε πολα κε διάφορα. Βραδιάζει.

— Εσι πρέπει να φίγισ, πριν να επιστρέψουν τα πεδια, αλιότικα θα έχουμε ιστορίες, — λέγι ο Γύςστειν.

Βγίκα πίσο απ' το περιβόλι κε πέρασα στην ζτέπα. Κι πυ πάγο, ζιχνα πικνα γέρνο πίσο για να δο, αν δεν τρέχουνε πίσο μου τα πεδια. Ισίχασα, μα ζινάμα μου έτιπτε κε ι ζινίδισι σαν νάκανα καμια προστιχια.

Ολι νίχτα δεν άφισα τον Κρόχμαλ να κλίζει μάτι. Το άνικσα όλι-μου τιν καρδια, τυ εκσέθεσα όλες τις λεπτομέριες τις ικογενιακισ ζοίς-μου. Το μίλισα για το ζιγο, για τον διπλο Μάρκς, σε κάθε-μου ιδέα τον έκαμα κινονο, σε να τυ λεγα: „νά μάθε πιος ίμε, τόσα χρόνια ζισ μαζί-μου κε δε με γνορίζισ.“ Αχ κε να μιλύσα έτσι κε το Σάβατο, όπος μιλο τόρα. Τον ζιν-κίνισα, φένετε, τον Κρόχμαλ. Σικόθικε, ζυλατζάρι άνο κάτο μες τιν κάμαρα, μυθυνίζι, χτιπα το μέτοπο, λέγι.

— Πρέπει να μάθουμε το δίχος άλο μόνος ίσε, ίτε ιπάρ-χον αναμετακσί-μας κε άλι οριοπαθις. Αν θα θρεθώνε καμια δεκαρια σαν κε ζένα, μπορουμε να δόσουμε άλι μορφι στον ικο-γενιακο βίο. Πός να το μάθουμε όμως, εδο σε θέλο.

Το θρίκα πολι κατάλιλο το σχέδιο το φίλυ-μου κε λέγο μέσα-μου. „Μορε τιφλομάρα κε δεν τόκοπσε το μιαλό-συ εζένα, πυ ενδιαφέρεσε περισότερο,„

ΕΠΙΘΕΣΙ ΣΤΑ ΤΣΥΚΑΔΙΑ.

Πρι να ζφιρίκσι ι ζιρίνα, ι γινέκα-μου με καρτερόζε στην πόρτα τυ εργοστασί. Μόλις με ίδε άρχισε να φονάζι.

— Μορε τι τάκανεζ τα πεδια;

— Μι κσελαρινκίζεσε, — τις λέγο, τα πεδια καλα ίνε, τ' άφισα μουσαφιρέυς κοντα σε γνοστι ιχογένια.

— Εσι γιατί δεν ίζουν απόπσα ζπίτι;

Με χιρονομία θέλιστα να τις δόσο να καταλάβι, ότι αφοτο δεν τις ενδιαφέρει κε πολι κε μπίκα στο εργοστάσιο.

Το μεσιμέρι δεν πίγα στο φαγι, το βράδι θγένοντασ απ' το εργοστάσιο κιτάζο, με παραμονέβι πάλι στιν οκσόπορτα.

— Πάμε να δρόμε τα πεδια, — λέγι.

Καμόθικα τον κυραζμένο.

— Δεν θαριεσε, — τις λέγο. — Τα πεδια κε χωρις εμασ περνου καλα. Στο ζπίτι πυ θρίσκοντε έχι μπακσε, περιθόλι, γίδεσ, κυνέλια. Αστα να περάσουν τυλάχιστον μια βδομάδα, όποσ πρέπι.

— Κε σε πιανυ ζπίτι θρίσκοντε;

— Δεν τυσ κσέρις, — τις απαντο.

— Αν δεν τυσ κσέρο τυσ μαθένο, Πέσ-μυ πίι ίνε;

— Δεν ίνε ανάνκι. Αν στο πο, θ' αρχίσις πάλι τα τρεχάματα θα κυραστις, κ' εγο θέλο να ισιχάσις κε σε λιγάκι.

Κε για τα πεδια πολι καλίτερα. Εχυνε ζιντροφια, αθλι, τρέχου, πέζου, τυσ δίνου μάλιστα κε γάλα...

Σα να τιν καθισίχασα λιγάκι κε τις προτίνο να πάμε μαζι στο κλυπ. Βλαστίμιζε, πίρε δρόμο. Τρέχο κ' εγο στα δικά-μασ τα πεδια κε τυσ ζιτο θανικα. Μυ δόσαν τόσα, όσα φτάνανε για ν' αγοράσο ανα διο αλακσιεσ ασπρόρυχα για τα πεδάκια-μυ. Τα πίρα κε τράθικσα στον Κρόχμαλ. Εφθιμοσ, με πρόσοπο γελαζμένο αφοτοσ.

— Γιά-ζυ χαρά-ζυ Βασίλι-μυ λέγι. Βρίκα τι μέθοδο να πσαρέπζουμε τυσ ομιοπαθις με ζένα: Κίτα!

Κε μυ δίχνη ένα ζανίδι, με μεγάλα γράματα.

Για όλυς! Για όλυς! Για όλυς!

οργανόνετε.

ΕΠΙΘΕΣΙ ΣΤΑ ΤΣΥΚΑΔΙΑ.

ενυγραφες κε πληροφοριεσ.

Στυσ ζ'ς. Κρόχμαλ κε Κοροτκοφ.

Στο Κλυπ απ' τις 7-9 μ.μ.

— Καταλαβένις, — μω εκσιγα. Το σχέδιο αφτο μπο-
ρουν να το επιδοκιμάζουν μονάχα εχίνι, πυ πύχτιζαν ολότελα
απ' τιν ιχογενιαχί-τους ζοι, όπος εσι. Ετσι όμορ να τα βολέ-
πουμε, πυ να μι ελπίζον σε κανένα, χωρις διλαδι όόλομα να το
ρίκουμε τ' ανκίστρι...

— Μορε μπράβο-συ Κρόχμαλ, εγο κοντά-συ καπίκι δεν
ακίζο! Τον θρίκαμε το όρόμο!

Τα σχέδια κε τα πλάνα-μας εκσακολύθισαν ίσαμε τα
μεσάνιχτα. Ετιμάσαμε μια ακόμι ανκελία, ριθυλεφτίκαμε κε το
δικό-ρυ το ριμιοματάρι..

Το προι τι μια ανκελία τιν κρεμάσαμε στο κλυπ, τιν άλε
στο εργοστάσιο. Στα τμήματα : εργάτες πέρανε φοτια. Τα χο-
ρατα, τα λογοπέγνια, ι θρισιες δίνον κε πέρνουν.

Ολι περνουν απο κοντά-μας, ζιτον εκσιγίσις. Εμρις τίποτε.

Τυς δίχουμε τιν ανκελία. Ιστερα απ' τιν εργασία ρινενο-
ιθίκαμε αναμεταχί-μας κε περάσαμε στο κλυπ.

Πρότι μας επεσκέφτικε ι οργανότρια τον γινεχον. Σινι-
διτι τιν λένε, θρέθικε κε στο μέτοπο, μα εμας σαν καρακάκσα
μας επετέθικε.

— Δεν έχετε πέρα, βιάζεστε με τιν προτοβυλία, δεν
πέρνετε υπόπις τις ριθίκες, δεν ρινενοιθίκατε εκ τον προτέ-
ρον με τις γινέκες, θα γίνεστε έτι να ναθαγίσι ι ιδέα κε ύτο
καθεχισ.

Βλέπο τα κέρατα-τις ρπάσιμο θέλουν.

— Βρε, εσι ίσυνα, πυ προπαγάντιζες άλοτε τις ιδέες κε
τόρα χαλάστρες θέλις να μας κάνις; Ελα στα καλά-συ. Δικό-συ
καθίχο να μας βοιθας, να μαζόχσις τις γινέκες, πυ ριφοναν με
τιν ιδέα. Αλιότικα δεν γίνετε.

Κατέβασε τα πανια, κάθισε, κυβέντιασε μαζί-μας, αρό-
τισε, έμαθε, έδοςε τις πρεπόμενες ριθυλες. Κιτάζο με μιαλο θι-
λικο. Τιν παρακάλεσα να δασκαλέπι κε τι γινέκα-μω κε χο-
ριςτίκαμε.

Γινέκες, άντρες ένα σορο μαζόχτικαν στο γραφίο· άλι με εροτίσις, άλι με χορατα. Θόριθος, οχλαγογία. Γραφίκανε τόσο πολι, πυ κ' εγο απόρισα.

— Περίμενε, — μυ λέγι ο Κρόχμαλ, — αφτι όλι θα το στρίψουν κε θα μνίσκουν μανάχα κίνι, πυ άλι διέκσοδο δεν έχον.

Τρις μέρες εκσακυλοθίσαμε τις ενγραφες κε ορίσαμε γενικι σινεδρίασι. Μίλιζε ο Κρόχμαλ, ζογράφιζε τα μεγάλα καλα τις κολεχτιδιστικις ζοις κε προσκάλεσε όλος σε αμίλιχτο πόλεμο ενάντια στο πρίμου κε στο τρυκάλι. Όλι επιδοκιμάζουν, χειροκροτυν. Ίσαμε δο περίφιμα! Αμα όμος ίρθε στι μέσι το ζίτιμα απο πυ θ' αρχίσαμε κε με πία μέσα, όλι παγόσανε, δέθηκε ι γλόσα-τυς. Βγήκε ένας κε λέγι ότι τα χρίματα πρέπει να πληρόνι το σογιωζ, ο άλος προτινι το εργοστάσιο, ο τρίτος τιν πάρτια ο τέταρτος δεν σταμάτιζε ίσαμε το Σοβναρχομ. Μ' άλος λόγος λένε όλι-τυς. „Δόστε-μας καπίκια κ' ειμις όλι ίμεθά για τι νέα ζοι,,. Εμις αντεσταθίκαμε. Το εργοστάσιο, — λέμε, — δε μπορι, γιατι μόλις κσιπνιζε, το σογιωζ μόλις κε μετα βίας στέχετε στα πόδια-τυ, ι πάρτια χρίματα δεν έχι κ' ίσαμε το Σοβναρχομ να πάμε θάνε κε ντροπί-μας. Καθαρα κ' εκάστερα τις δίκσαμε, πως ότι κι αν θα γίνι, θα γίνι με τα χέρια, με τις δικές-μας τις δινάμις, χωρις καμια εκσοτερικι βοίθια.

Βλέπο κ'ι θίδες χαλαρόσανε, πολι μάλιστα κε διαρεστίθικαν.

— Ετσι ε;

— Κε γιατι, παρακαλο, τόσος θόριθος, αφυ το χέρι δεν έχι τίποτε.

— Απο μας περιμένον κι αφτι.

— Τα δικά-μας τα θρακια να πυλόμε, τα δικά-μας τα τρυκάλια να σπάσουμε.

— Κε πυ τα θρίκατε κι αφτα;

Εμις, ατυ, καμια υποχόρισι. Ι μιζι κε περισότερι κατέθασαν τ' αφτια, θυλόσανε το στόμα· σκιμένη, ο ένας κατόπιν τυ άλυ κι απ' τιν πόρτα όκσο. Μίνανε καμια τριανταρια.

Τώρα μάλιστα, — λέγει ο Κρόχμαλ, — ελάτε να τα πρί-
ζουμε κε να τα μαχιρέψουμε αναμετακρί-μας. Κανέννας δε μας
εμποδίζει.

Ανίχσαμε κατάλογο, κάναμε εκλογες, ριφονίσσαμε να ενο-
θύμε σε κομύνα. Απ' το πάνο πάτομα τυ εργοστασίυ αποφασίσα-
με να θγάλυμε το κλυπ τις νεολέας κε να εγκαταταστίζουμε εκι
τα πεδια. Ολι ριφονίσσαμε, μά σαν ήρθε στο μέσο το ζίτιμα τις
έδρεςις κτιρίυ για τι νεολέα, πάλι αρχίσανε ι θόριθι, ι πριθι-
ριζμι, ι απορίες, ι αμφιβολίες.

Στο εργοστάσιο περισέβυν ι εργάτες, τα σπίτια κ ι τρίπες
όλα πιαζμένα, πρέπει να φιαστυν μπαράνκες κ' εμεις για κλυπ
σκεπτόμασταν κε νεολέες.

Τ' αφίσαμε όλα κατα μέρος κι αποφασίσαμε πρώτα κε
χιριότερα να οργανόσουμε τιν κομύνα-μας. Στο αναμετακρί ο Τσυ-
γάεφ.

— Βρε πεδια, έδρικα, — φονάζι. —. Βρε εμεις διο εκλι-
ζίες έγγυμε κ' ι θεοφοδύμενι-μας κε για τι μια ίνε πολι λίγι.

— Αλίθια, φονάζουμε όλι μ' ανιχτα τα στόματα...

Κε αμ έπος, αμ' έργον. Εκλέκσαμε επιτροπι, δόσαμε τις
αναγκές οδιγίες απο πυ θ' αρχίζυν, με πικς θα ρινενούντε,
ορίσαμε νέα ρινεδρίασι κε χοριστίκαμε. Μας ζίγοσε ο ινζζενέ-
ρος, ρφίνκι τα χέρια-μας, μας ριχέρετε.

— Πλιρέστατα ρας επιδοκιμάζο! Μάλιστα προ πολυ
έπρεπε να γίνι αφτο. προ πολυ έπρεπε ν' αρχίσι νέα ζοι,

— Τι νέα ζοι, — λέγει ο Κρόχμαλ. — Κεόμαστε πνιγόμαστε
κε ζιτάμε διέκροδο. Για νέα ζοι χριάζοντε πεντακόσια το ολιγό-
τερο χτίρια, ιποδιγματικο εστιατόριο, βρεφοκομία, πεδικα σπίτια
κε άνθροπι κατάλιλι.

— Οι, οι, μυθονίζι ο ινζζερέρος, πολκ ζίτισης. Με τα
έτιμα τα χτίρια κε με τις εφκολίες αφτες, καθέννας ίνε σε θέ-
σι να ζι καλά, χορις ιροίζμως κε χορις πεπιθίσις. Εδο σε θέ-
λο' μ' αφτι τι φτόχια κε τιν καχοριζικια να χαλνας τιν πα-
λια κε να φτιάσις τι νέα ζοι... Σας θεθεο κ' έτσι όπος ίμαστε
πολα μπορουμε να κατορθόσουμε.

Ερχεστε μαζί-μας, καταστρόφι σχέδια, πύ πρέπει ν' ανιχ-
των χίπι, πλατίες, πός πρέπει να επιτίχι ι καθαριότιτα τον δρό-
μον, τί χτίρια πρέπει να φτιαστουν. Τον ακύο κ' ι φαντασία-μου
πλάθι ίτο νέο εργατικο ζινικίζμο ονιρεμένοι χόρα. Στον υρανο
λάμπυνε τ' αστέρια, ι μιρυδια τον λυλυδιον πλιμιρίζι τον αέρα.

Φαντάζυμε όλα νέα. Μυ πέρασε στην ιδέα, ότι αλιότιχι
έγινε κε ι γινέκα-μου. Απεχερέτισα τυς ζιντρόφους-μου κε έτρε-
κσα στο ζπίτι. „Θανίξο τιν καρδιά-μου“, — λέγο — μπροστα-
-τις, θα τις ρκσιγίσο τις ετίες τις τορινίς-μας κατάστασις, θα
μιλίσο για το λαμπρο μέλον“. Μα μόλις πάτισα το κατόφλι
τις πόρτας-μου κε κσανα με βρισιες με ιπεδέχτικε ι γινέκα-
μου. Τις μιλο με ζέσι, δε με νιόθι, δεν θέλι να μ' ακύσι, δε μ'
αφίσι να εκσακολυθο. Τι να κάνο; Καταφέβγο στην πιο αδιάν-
τροπι πονιρία.

— Τα πεδάκια καλά περνουν, χριάζυντε μόνο μερικα
πραγματάκια.

— Ιρθες να με φοβερίσις, βλέπο; δε σε φοβάμε! Μερά-
κι δεν θα το κάνο κι ύτε θα κλάψο κ' εόνια αν θα λήψετε
απ' τα μάτια-μου εσι κε τα πεδιά-συ. Θ' ανασάνο κ' εγο, θα
γλιτόσο απ' τιν αναθεματιζμένη τι χάβρα-ρας. Να πάρτα, δεν
τα χριάζυμε!

Κατεβάζι απ' το κρεμαστίρι όλα τα κυρέλια-μας κε τα
πετα ανάκατα μπροστά-μου.

Τα πέρα, τα δίπλοσα, τα τίλικσα μες' το πάπλομα
κε τ'άβαλα στην κορζίνκα κ' εκι πυ έβγενα, τις λέγο.

— Τόρα κάμε μόνι-συ ότι θέλις.

— Τράβα τον αραμπά-συ, — φονάζι, — τα κζέρο τα
τερτίπια-συ!

Εκλισα βιαστικα τιν πόρτα κι εκι πυ πάγο ακύο να κρι-
φολεν ι γιτόφι-μας. «Χορίσανε στα ροστα, πάι!»

Προχορο κι απορο κε ο ίδιος για τα καμόματά-μου „Δες
να μι κατάλαβε τι τρέχι“; — λέγο. Στάθικα για να διορθόσο
το φορτίο-μου κε βλέπο ι γινέκα-μου μ' ακολουθα παρ'άστρα-
τα. Καμόθικα πος δεν τιν ίδα, κε εκσακολυθο το δρόμου-μου.

Μόλις έφτασα στο Κρόχμαλ, κατέθεσα το φορτίο-μου κι ακύετε ένα δυνατο κραχ. Η πόρτα ανίγι με θόριβο, ορμα σαν μενάδα κε πράχνη όλες τις γονίες.

— Μι κυράζεσε τυ κάχυ, τις λέγο. Σε τέτιες τρίπες μέ-
σα εγο δεν τ' αφίνο ποτες τα πεδιά-μου...

Χορις να πι λέξει άνικσε τιν πόρτα κε θγίκε.

ΚΕ ΙΠΟΔΙΚΟΣ

Ιστερα αφυ πλεροθίκαμε κε δέρτερο μινιάτικο, απ' τιν γυπέρνια στίλανε επίτιδες άνθροπο, για να μας κάνι έκθεσι. Πρι να ρθι ο ίδιος, προιγίθικε ι φίμι-τυ. „Ρίτορας πρότις, άλλος Τρότσικς“! Ιρθε, τον ίδα, δε μ' άρεσε. Τα ποδιματά-τυ ςσικ, το πορτφέλι-τυ θαδμάσιο πράμα παραγεμιζμένο κε με χερύλι. Πυ θα χρισίμεθε, φτίστεμε αν κατάλαδα. Το φρέντσο-τυ κατα-
στόλιστο με ςιμάδια κε μπεχλεμπίδια. Αμ ο καλιφές-τυ, μάνα-
μου! Πάρτον, δάλτον κατακέφαλα κε θάχικς μποτίλια κι όχι άνθροπο.

Μιλα για τιν πανκόζμια ανακατοσια, για τιν επανάστασι διλαδι. Όλες τις χόρες τυ κόζμυ τις έκανε άνο κάτω με τι θροντερι φονί-τυ. Τίποτε νέο αν ακύσατε εις άχυσα κ' εγο. Το ςοστο, εις κζέραμε περισότερα, μα δεν γίνετε κε να μι τον αχυσ. Στα κυτυρυ δεν ίρθε ο άνθροπος απ' τιν γυπέρνια, πρέ-
πι να δικεολογίσι το ταχσιδι-τυ. Για το τελεφτέο εγο εφθικς εις αρχικς έχασα κάθε ελπίδα. Κε κάτι αλαμπυρνέζικα μιλούσε: ιμπεριαλιζμός, ιντεφερεντιζμός, παυπεριζμός, διφερεντσιάτσια, μοτυς διθεντι, αλτερνατίβα κ' ένα ςορο παρόμια. Τ' ακύμε κε ςαλάδες μας έρχοντε... Τ' ακύμε κε ςιλογιζόμαστε:

— Για Φραντςέζυς, για Γερμανυς μας πίρε αφτος ο άν-
θροπος;

Τα ίπε κ' έπιτα δοκίμασε να μάθι πός τιν φανταζόμαστε εις αφτι τιν επανάστασι. Κάνι διάφορα τσακίζματα, το γιρίζι ςτα χορατα, για να γελάζυμε. Γελα ο ίδιος, μα εις δεν βρί-
ςχυμε τίποτα, πυ να μας προχαλι το γέλιο. Κίτακσε αφτό-τυ το νόμερο δεν έχι περάσι κε το γίρισε ςτα ςοδαρα: „Ελπιζε

στιν πανκόζμια επανάστασι, αλα κε τα χέρια-σου, στιν ενέργια,,
Την Αμερικι μας ανακάλιψε. Μ'αφτο το κέρυνε κε τα πε-
διά-μας ακόμα, χορις νάχυνε τον τίτλο τυ ρίτορα. Βαρέθικα,
θέλιε να περάσο απαρατίριτος στο αγνοστήριο, εκι πυ με τραβα
κάπιος απ'τι χιρίδα κε μυ λέγι στο αφτι.

— Πίγενε, ι γινέκα-σου σε περιμένι όκσο.

Βγίκα, τιν χερέτιεα. Αφτι χορις να με κιτάξι.

— Δόσε το μινιάτικό-σου, — μυ λέγι.

— Τί να σου δόσο; τόδοσα για τα πεδια, — τις απαντο.

— Ολο για τα πεδια; Αμ' εγο με τί θα ζο;

— Κέρδιε εσι ι ίδια.

— Πός, τί; τιν τιμή-μου θέλιε να πολο;

— Γιατι τιν τιμή-σου; τα χέρια σου φτάνουν. Δεν ίευν εσι,
πυ παραπονιόευνα, ότι θάροε γενίκαμε στο κεφάλι-σου: Οποε
ίθελεε έτσι κ' έγινε. Ελίτοεεε απ' το θάροε-μαε, ίεε ελέφτερι,
θολέπεε, όποε θελιε, — λέγο, — κ' ετιμάζομε να φίγο. Μέ-
εα-μου κάτι κεί, θέλο να χιρίσο πίεε κε διάζο τον εαφτό-μου
ετα εμπροε. Εκίνι πίεε το κατόπι-μου κε με πιάνι απ' τον
ανκόνα.

— Μποε τί καταντιεε ίνε ετότεε; Πέε-μου γλίγορα τι
τάκανεε τα πεδια; — φονάξι ολοκόκινι. Τρομάξι.

Δοκιμάζο τυ κάκω να τιε πο για τιν ελεφτερια κε τα λι-
πα. Τυ κάκω. Βλέπο κε δεμονίζεεεε περιεότερο. Δεν δεεετο κ' ε
γο πια κε τιε τα κόβο με τον μπαλτα.

— Φτάνουν ι χρίνιεε, φτάνι πυ βαεάνιεεεε κ' αποβλάκο-
εεεε τα πεδια-μου! Ετσι το ίθελα, έτσι κε θα γίνι κι αν δεν ε'
αρέει, ο δρόμοε ανιχτοε. Πίγενε, να ζιτίεεεε τα δικεοματά-σου.

Τρέχι στα πεδια τυ εργοεταείω, πυ φύμαραν παραχπέρα.

— Κλέφτιε ίνε, φονάξι, διγγονταε εμένα, — μυ έκλε-
πεε τα πεδια-μου! Αφίεεε-με να πάγο ετι εινεδρίαεεε μεεεε, να
τον κάνο μαεκαρα μπροετα σε όλυε.

— Πίγενε, — λένε τα πεδια γελόνταε, — θα σου πόμε
κ' ένα εφχαριετο, αν θα διακόπειεε τον ρίτορα, πυ όποε φένεεε
δεεε εκοπέεεε να τελιόεεεε ίεαμε άβρι.

— Θα πάγο, μάλιστα κε δεν φοβάμε απο κανένα.

Ανικσε τιν πόρτα, ίδε το πλήθος, δεν τόλμιζε να μπι, κε γίριζε πίσω...

Ι φαρμακερι ι γλώσα-τις δυλέβι ακατάπαφστα! Πίρε ίδι-ρι ολος ο ζινικιζμος. Ι μολιβύδες, ι θεοφοβόμενι, ι αγαθοεργι, το κιφινاريو τις εκλισίας, ο παπας, όλι τιν ζιλιπόντε, τιν ζιμπαθυν τάχατες κε τις πσιθιρίζουν στο αφτι.

— Αλί-μας κε τρισαλί-μας, ι δεφτέρα παρυσία έφτασε. Μορε, χριστιανι, πυ ακύστηκε να χορίσουν απ' τι μάνα-τους τα μικρα τα πεδια;!

Φέβγουν αφτι, στον τόπο-τους έρχουντε αντιπρόσωπι απ' το Ζζενοτελ.

Σιδυλέβουν τι γινέκα-μυ να μπι στο εργοστάσιο, να πιάσι δουλια. Υτε θέλι να τους ακύσι.

Στιν αρχι ι γινέκα-μυ νόμιζε πως τα πεδια τάχο κριμέ-να σε κάπιο σπίτι τυ ζινικιζμου κε με παραμόνεβε κι αφτι κ'ι βοιθί-τις, κάτι γριες κε μολιβύδες τις γιτονιας. Οπου πίγενα κι αφτες απο μακρια κε παράστρατα με παρακολυθύσαν.

Στα πεδιά-μυ όταν πίγενα, έπερνα όλα τα προφιλαχτι-κα μέτρα.

Τις φίζισαν στ'αφτια ι καλοθελιτάδες κε δεν άφισε ι γινέκα-μυ ύτε μιλίτσια, ύτε γιατσεικα κ' ύτε ζαβκομ. Παντυ πίγε, παντυ με ζογράφισε με τα σκοτινότερα χρώματα. Σόσανε κε τα τελεφτέα καπίκια κιάρχιζε να παζαρέβι τι ραφτομηχανί-τις. Τίποτε δε θγίκε. Εκίνι πυ ζυν με το έμα κε τον ιδρότα τις φτοχολογιας δορεαν θέλυν να τιν πάρυν τι μηχανι, ι φτοχι, πυ θέλανε να τιν βοιθίζουν. καπίκια δεν ίχανε. Ι αγαθοεργι κ' ι μολιβύδες; Αφτι λόγια μονάχα κε ρικαφαντίες, αλο τίποτε.

Ζίτα τα πεδιά-ζυ — κοπανίζυν ι καλοθελιτάδες.

— Ο πατέρας-τους ίνε υποχρεομένος να πλερόνι για τι διατρο-φί-τους κε με τα δικά-τους τα έκσοδα ζις κε ζι. Μι τυ κάνις τσιριμόνιες τυ άντρα-ζυ, ρκινι στο λεμό-τυ. Δόσε τι δουλιά-ζυ στο δικαστίριο.

Καλα μα αφτες ι δουλιες χριάζοντε κερο κι απ' εδο με-ρια το καρβέλι άδιο. Ι δικές-μας απο Ζενοτελ, τις προτίνου,

εργασία, τις προτίνουν πσομι. Πίνασε, ιπόφερε κε στο τέλος αναγκάστηκε να πιάσι δουλια. Περνόντας μια μέρα απ' τιν αβλι τυ εργοστασί, τιν ίδα να κυβαλα ροκανίδια. Με κίτακσε κε μυ λέγι.

— Χέρεςε;

— Χέρυμε, — τις απαντο.

— Ας ίνε, ι σιρα δικί-συ ίνε.

Τα ίπε αφτα με χαμιλι φονι, χορις ν' αγριέψι ι ματιά-τις

Μυ φάνικε παράκκενος ο τρόπος-τις. Θιμίθικα τα νιάτα-τις, τιν ομορφιά-τις, τα τραγύδια-τις. Θιμίθικα, προς μυ κυβαλόσε φαγι στι φιλακι κε προς μ' ένεβε με το μαντιλάκι-τις!

„Εχ, — σιλογίςτικα, — κε πύ καταντίσαμε. Καταλαθένο προς αλιότικα δεν γίνετε κε όμως τι λιπάμε τιν καιμένι, θέλο ν' απομακρίνο αφτες τις σκέψεις, μα δεν το κατορθόνο.

Εκι πυ δουλέθα, πάνο απ' το τεζάχι προβάλουν τα μάτια τις γινέκας-μυ κε μέσα-μυ γίνετε, ολάκερος πόλεμος.

— Ε, να μι στιν απελπισία-τις καταφίγι σε κάπιο απονοιμένο διάθιμα. Μιτέρα ίνε, χορατας δεν ίνε. Τέτιες κε παρόμιες σκέψεις με χάνανε να πάρο προς το θράδι το δρόμο για το εργοστάσιο τον τύβλον. Τα πεδάκια-μυ σεργιανίζανε τον Γύςστειν, πυ εφαρμόζε ένα μικρο τροχο στο μονέλο. Εγο καμόνυμε τον έφθιμο κε τυς ροτο.

— Ε, πός πάγι; Δεν επεθιμίσατε ακόμα τι μιτέρα.

Σιοπον. Ο Γύςστειν άφισε τι δουλιά-τυ, μ' ετράθικσε πατέρα κε με βραχνιαζμένι φονι.

— Ισε, θλάκας, — μυ λέγι.

Μ' έφερε κοντα στι γινέκα-τυ κ' άρχισε να με πασαλίθι.

— Αν θα εκσακολουθας τις θλακίες-συ, — μυ λέγι—θα σε στέλυμε στον περιδρομο κι ακόμα παρέκι. Κομοδιά θάρεπρες προς πέζυμε, ίτε πεθίμιζες τις γρίνιες κε τα μαλόματα;

Με βρίζανε καλα καλα κ' εγο εκσακολουθο για τι φονι κε για τα μάτια τις γινέκας-μυ. Κιταχτίκανε αναμετακσί-τυς κε κσαναρχίζανε, μαλακότερα αφτι τι φορα.

— Κίτα να τα τεριάκεις, για να μι προβι σε κανένα διάδιμα, πυ θα σε κάμι να καταράσε χίλιες φορές τιν ώρα κε τι στιγμι, πυ τα χάλασες μαζί-τις... Φρόντισε, ενόσο ακόμα έχις κερο...

— Οπος ίρθα, έτσι κ' έφίγα. Στο ρινικιζμο με περίμενε νέα έκπλιξι.

— Αμ δεν τάμαθες; Ι γινέκα-συ σε άναχσε κε στα κοντα θα γίνι ι δίκι-συ...

Στο δικαστήριο ι δικί-μυ ι ιπόθεσι ήταν τρίτι. Πρώτα δικάσανε ένα ραμογόντσικο, δέφτερο ένα καταχραστι τυ κοσπερκατιβ κε τρίτο εμένα. Ι έθυσα τυ δικαστιρίυ γεμάτι κόζμο.

Μερικι απ' τυς λεγόμενυς ροβαρυς πιθίριζαν.

— Τέτια δουλια κε να τιν δικάζι ριντροφικο δικαστήριο. Πυ καταντίσαμε.

Άλι μ' ελεινολογύσαν, άλι με ίθριζαν κι άλι δεν κέρο κ' εγο τι.

Το δικαστήριο αποτελίτο απο απόμαχυς, απο αντιπροσώπους τυ ραδχομ, τυ ρζενοτελ κι απο ένα τραγογένι φαριέσο, τον Φιλιμόνοφ. Τιν γινέκα-μυ τι θάλανε ρτι μέσι, ι θεοφοθύμενι, ι πογονάτι, κε κάτι μυχλιαζμένες γριες κε μολιβύδες. Τα χίλια-τις ρυφρομένα, τα φρίδια ρικομένα πιριλα. Τι βλέπο κε ριλογιέμε. „Καιμένα-μυ πεδάκια, με πολι καχι μάνα έχετε να κάμετε„.

Σίμανε το κυδόνι, μπίχαν ι δικαστες κι άρχισε ο γραματέας να διαβάζι το κατιγοριτίριο. Ι γινέκα-μυ με πρεφτιες, με χριστιανικα τερτίπια, με λάδια κε με θιμιάματα προσπαθι να γιρίσι με το μέρος-τις τι γνόμι τον δικαστον. Τιν άκυσαν, τιν ένιοσαν κε αροτυν εμένα.

— Τα πίες τα πεδια;

— Τα πέρα.

— Μιστικα.

— Άλιότικα δε μπορύσα.

— Κε τί σε παρεκίνισε ρ' αφτό-συ το διάδιμα;

Τυς τα διγίθικα πάνο κάτω. Ι δικαστες πιθίριζαν αναμετακσί-τυς κι ο πρόεδρος μυ λέγι.

— Αν ίνε δυνατο με τι ζιρα κε με λεπτομέριες.

— Οσο το κατ' εμε δεν έχο να κρίψο τίποτε απ' τος ζιντρόφους, μα ι ιστορία θα βαστάξει πολι.

— Κοντα κε περιεχτικα, — μυ λεί.

— Καλο.

Ολογον τα βλέματα στραμένα προς εμε. Μπερδέφτικα, άκρες μέσες όμως τα ίπα ολα. Μυ δόσανε διάφορες εροτίσις, εκσέ-
τασαν κε τος γιτόνους κε αποτίνοντε στι γινέκα-μυ.

— Ετσι ίτανε; — τιν αροτάνε.

— Οχι απαντα. — Γρίνιες το ότι ίχα μαζί-τυ, πζέμα
δεν ίνε, όχι όμως για το ότι ίτανε μέλος τυ κόματος. Αφτος
ίνε ένας τέτιος άνθρωπος, πυ αν δεν τον γρινιάζις, ίσε χαμένι..

— Πος ίνε δυνατον; απορυν ι δικαστες. Αφτος ίνε ένας
απ' τος καλύτερους δουλεφτάδες κε ίροας τις εργασις, μάλιστα.

— Κε τι το όφελος για μένα — απαντα ερεθιζμένι
ι γινέκα-μυ, — αφυ δεν κερδίζι χρίματα, δεν έχι το νιχοκι-
ριό-τυ, δεν βαστάι αγελάδα, καρφι δεν τυ κέετε για το ζπίτι-τυ;

— Μίπος πίνι; — κσαναροτυν — ίτε γιρίζι σε κσένες
πόρτες;

— Δεν λέγο αφτο. Υτε πίνι κι ύτε σε κσένες ίνε το
μάτι-τυ.

— Αμ τότε τι άλλο μπορι νάνε! Το μινιάτικό-τυ το φέ-
ρι στο ζπίτι;

— Κε πό αλυ μπορι να το πάι;

·Κιτάχτικαν αναμετακσί-τος ι δικαστες, κριφομιλίσανε.

— Μπορι κάπιες αλες ετίες σας χορίζυν; — εροτάνε.

— Καμια άλι ετία δεν ιπάρχι, — απαντα. — Ι μόνι
ετία πυ τίποτε δεν έχι, βασανίζι εμένα κε τα πεδιά-μυ μέσα
σε μια τρίπα, δεν ενδιαφέρετε καθόλυ για το ζπίτι-τυ, τρέχι,
χορις κανένα ζιφέρο στο κλυπ, στις ζινεδρίασες κε τα παρόμια.

— Τ' ακύσαμε αφτα. Τόρα πέτε-μας. Μαθένις τα πε-
δια προσεφχες, τα κυθαλας ζτον παπα, τα χτιπας, τα τραδας
απ' το αφτι;

— Κε τί με τύτο; Μιτέρα-τυς ίμε κε πρέπει να τυς δό-
σο ανατροφι!

— Καλα, μα κσέρατε ότι ο ριζιγός-σατ ίνε ενάντιος σε
παρόμια ανατροφι;

— Το ίκσερα, μα εγο δεν γιρίζο με τα δικά-τυ τα μιαλα.

— Κε δεν παραδέχεστε ότι κάνατε λάθος;

— Δεν έκαμα κανένα λάθος! Δάθος έκαμε αφτος ο κρε-
μανταλας, ο αναθεματιζμένος, πυ άρπακσε τα πεδια απ' τιν
ανκαλια τις μιτέρας-τυς! Κομάτια θα τον κάνο, θα τα πάρο
πίσο τα πεδιά-μυ!

Ερεθίστικε φοβερα, τρομάζι. Τις δόσανε νερο, τιν καθισί-
χσαν, τις κάνανε μερικες εροτίσις ακόμα, κε κσαναγίρισαν
ς' εμένα.

— Γιατί κρίβις απ' τι γινέκα-τυ πυ τάχις τα πεδια.

— Θέλο να θγυν πεδια τις προκοπις κοντά-τις θ' απο-
βλακοθυν κε θα καταστραφυν ολότελα.

— Αδιάντροπες πσεφτις, μι τον πιστέθετε, — φονάζι
ι γινέκα-μυ!

Ο ίδιος μαθένι στα πεδια, ανοισίεις τυς έλεγε πως ο ήλι-
ος δεν κυνιέτε, κε ότι ι γι γιρνάι γίρο-τυ... τυς έλεγε πως ο
ουρανός τίποτε άλλο δεν ίνε παρα αέρας κ' έτσι απο μακρια μας
φένετε σαν κάτι στερεο.

Αφτα κε παρόμια, πυ να στυμπόνις τ' αφτια, να ντρέ-
πεσε για λογαριαζμό-τυ. Τυς θεατες τυς πιάσανε τα γέλια.
Αφτι κσεπετάι τέτιες ανοισίεις, πυ λες πως στην εριμιά, μακρια
απο τυς ανθρόπους μεγάλωσε. Τιν άφισαν, τα ίπε όλα όσα τις
κατέβασε το κύτελο, κ' ίστερα τιν οροτυν.

— Κε τόρα τί σχεδιάζις, αν θα θεβεοθις, ότι τα πεδια
ζυν καλύτερα;

— Δεν το πιστέδο αφτο! Πός τα πεδια μπορυν να ζυν
καλύτερα, χωρις μιτέρα;

Σικόθικε πάνω ο τραγογένις ο Φιλιμόνοφ.

— Κε πιος το κσέρι πος ζυν τόρα τα πεδια; Παλαδι
δεν ίμεθα κε στα σκοτινα πέτρα δεν ρίχνουμε!

Θάμασε κε ο ίδιος για τι εκσιπνάδα-τυ, έρικσε γίρο-τυ
ματιες, σα νάθελε να πι: «ς' εμένα δεν περνάνε τα τερτίπια-
σας». Ο Σερδιουκ όμος ο Κρόχμαλ κε ο ινζζενέρος τον κάθι-
σαν στ' αβγά-τυ. Σικόθικαν, ζίγοςαν στο δικαστικο τραπέζι, για
να μαρτυρίσουν. Ι γινέκα-μου, για να τυς μπερδέπσι, τάχα, εροτα.

— Τι ρόχο φορι το κοριτσάκι-μου;

— Αφισε τις μαστοριες-συ κατα μέρος τις λέγι θι-
μομένος ο Σερδιουκ — Για νόμισες πος για χατίρι τυ άντρα-συ,
θα γελάσο τυς σιντρόφους-μου τυς δικαστες; Μορ' έκσιπνι πυ ίσε!

Κοκίνισε σαν αστακος ι γινέκα-μου, τα μάτια κάτο κε σιοπι.

Τιν πλιζιάσε ένας απ' τυς θεοφοβόμενους, τις πσιθίρισε
κάτι στο αφτι. Σικόθικε κσανα κ' εροτα απότομα τον ινζζινέρο.

— Αν τα ίδατε τα πεδια, πέτε.... πύ ίνε; Α, δεν απαν-
τάτε, δεν κσέρετε. Κιαν τα ίδατε ακόμα εμένα δε με πίθετε
κι ότε κανένα άλλο. Αντρες εσις, για μια στιγμα ίδατε τα πε-
δια, πός μπορίτε να καταλάβετε αν ζυν καλά, ι όχι; Ιδαμε κι
ακύσαμε πολλα τέτια επενεμένα κε ονομαζμένα ορφανοτροφία
κε τα πεδια πεθάνανε μέσα σ'αφτα σαν τις μίγες..Αφίστε-με!
εγο δεν ίμε μορο πεδι, έφχολα δε με γελάτε.

Στιν έθουσα αρχίσανε τα κριφομιλίματα κι ο θόριβος.

— Μπράβο τις γινέκας!

— Μα μιτέρα ίνε, βέβεια!

Ι δικαστες μ' αροτυν.

Δεν γίνετε να τις πικ πυ τάχικ τα πεδια; επι τέλους
μιτέρα-τυς ίνε.

— Αδίνατο, — απαντο — Δεν βλέπετε τί άνθρωπος ίνε.
Νίχτα μέρα ισιχιά δεν θα τάφισι, θα τα κσετρελάνι.

— Σ'αφτο φτείς εσι — μωρμυρίζι ένας απ' τυς δικαστες.
— Δεν επεβλίθικες με τον κερο.

Εγο δεν επεβλίθικα, δοκίμασε εσι κε θα συ χροστο εό-
νια εβγνομυζίνι. Κε το ότι ίνε μιτέρα το κσέρο κε πόςα ιθι-
κα θάσανα μου κόςτισε αφτι ι διαγογί-μου δεν ίνε ανάνικι νχ το πο!

— Μι παραφέρεσε, — μυ λεν ι δικαστες, κε πές-μας
ορθα κοφτα· επιμένις στιν απόφασί-συ;

— Επιμένο.

— Κανένας ζιμδιθαζμος;

Κανένας ενόσο αφτι δεν ενοι ν' αλάκτι ορομολόγι κε ν'
αφίσι κατα μέρος τις ικόνες κε τα θιμιατά-τις.

Ι κιράτρες χοντρολαλίσανε στιν έθυσα.

— Ι ικόνες κε το θιμιάμα φτένε, κατάλαβες κυμπάρα;

— Θε κε κίριε, πυ καταντίσαμε.

Μια απ' τις μολιθούδες όρμιζε κατ' απάνο-μυ με ζικομέ-
νες τις γροθιες:

— Μορε, διαδόλυ γιε, γιατί τιν έπερνες, αφυ δεν ήταν
ζεβγάρι-συ; τι στεφανόθικες, έχαμες πεδια μαζί-τις κε τόρα
γέρασε δεν ε' αρέσι, νέα γιρέβις. Σας κζέρο μορε τι σκιλια έστε.

Φονάζι, ιθρίζι, αρμαθιάζι ένα σορο ανοιζίεις κι άλι γί-
ρο επιδοκιμάζουν τα λόγια-τους.

— Έτσι ίνε, έτσι φρέσκο χορμι γιρέβι!

Βλέπο πέζουν με τι διςτιχία-μυ, ε' εροτοδυλιες τιν απο-
δίδον.

Ερεθίζουμε, ζιτο λόγο.

— Βρε, κιράτρες, πυ ο νός-σας όλος ορομοδυλιες φαντά-
ζετε, ακύστε! Τιν αγαπόζα τι γινέκα-μυ, εκσακολυθο να τιν
αγαπο κι άλι δεν χριάζομε. Μα τί να σας κάνουμε τέτιες γι-
νέκες; Σχοτονόμαστε στι δυλια, ι πσιχί-μας βγένι κι απο σας
καμια θοίθια! Εσις μονάχα να φιλάτε το ράσο τυ παπα, κε να
γεμίζετε τα μιαλα τον πεδιόν-μας με τις προλίπσις-σας. Βαζα-
νιζόματε όλι μέρα με τις σκυτύρες τις δυλιας, γιρνόμε στο
επίτι για λίγι ανάπαπσι κι αφτι μας τι φαρμακόνετε με τις
γρίνιες-σας. „Αφτο χριαζόμαστε, κίνο χριαζόμαστε, ανίκανε,
θλάκα! Κίτα προς ζι ο δίνα, κίτα το νικοχιριο τυ τάδε, κε τα
λιπα κε τα παρόμια!,, Κε αφτο κάθε μέρα, κάθε όρα κε στιγμι.
Πέφτις κατακυραζμένος στον ίπνο κ' ι μουσικι πάλι δεν πάβι.
Όλο κε ε' ονιδίζυν, όλο κε σε κατιγορυν, γιατι δεν κάνις τι-
γάνια κε σαμογόνκες για τυς χερικυς, για να κερδίζις περισό-

τερα. Ανιχτα συ λένε· κλέβε το εργοστάσιο ρίξτο στην προστι-
χια κε μάθε τιν ίδια τέχνη κε στα πεδιά-συ.

Κι αν δεν τα πας σίφωνα με τι διδασκαλία τις γινέκας-
συ, όχι μονάχα αφτι άλα κι όλες ι κиратzes κ'ι ομιί-τις θα σε
φάνε το κεφάλι. Να περι τίνος πρόκίτε, αν θέλετε να μάθε-
τε τιν αλίθια κε τις γινεκοδουλίες κε τα παρόμια, φιλάκστε-
τα για τον εαφτό-σας. Εεις μπορι νάχετε τιν ιδέα ότι ι γρί-
νιες-σας μας διεσκεδάζουν, εγο όμως σας θεβεο, ότι ίστερα απ'
αφτες τις ιστορίες με τι γινέκα-μυ, καταντο πτόμα, ανίκανος
για κάθε σκέψηι κε για κάθε εργασία!

Ιστερα απο μένα μιλίσανε κε άλι. Στην αρχι ι „σοβαρι“
ι „με μιαλα“ άνθρωπι. Αφτι τάπσαλαν κ' εμένα κε τις γινέ-
κας-μυ. Μας κατιγόρισαν ότι φτέμε κ'ι διό-μας κ' εβγάλαμε στο
δρόμο τ' άπλιτά-μας. Ιστερα μίλισαν ι θερμόεμι, αρσενικι κε
θιλιχι..

Βγίχαν στι φόρα ι γινεκίσιες γρίνιες, τα πύδρα, το πα-
σάλιμα τυ μύτρυ, ι μετακσοτες κάλτζες κ.τ.λ. Πος ι άνδρες
με φοβεριζματα κε κσίλο εμποδίζον τις γινέκες απ' τα κρυ-
ζόκια, απ' τα σχολια τον αγραμάτον, απ' τα κλυπ, απ' τις
σινεδριάσις. Πος τα πεδια όλι μέρα γιρναν στυς δρόμους κε χαλ-
νον τι διαγογι-τους... Δεν παράλιπσαν κε τι σαμογόνκα, τα χαρ-
τια, τις ριζιγικες προδοσίες, το λοτο, τις αποβολες, τις κας-
τρατσιες. Βγίχαν στο μέσο κε ι σπεκυλάτσιες, ι μπαχάλιδες,
ι κυλάκι, ι μάντιζες κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Λένε, λένε κε τελιομο δεν έχον, για τι δικί μυ όμως τιν
ιπόθεσι τίποτε το οριστικο, τίποτε το αποφασιστικο. Σίφωνα μ'
αφτυς „κι ο Κοροτκοφ καλο πεδι, μα κε τι γινέκα-τυ δεν πρέ-
πι να τιν αδικίεμε, σκοτινι ίνε ι καιμένι,,

Τελεφτεί μίλισαν ο Γκυγάεφ κ' ο λαδογλίφτις ο Σβιρί-
δοφ κ' έπιτα απεζίρθιχαν ι δικαστες για ριςκέψηι. Γίρο αρχί-
σανε τα κριφομιλίματα κ' ι γινέκα-μυ μες' τι μέσι σαν ίδολο.
Τιν σταδροκοπον, τις φισυν στ' αφτια. Κατανέδι με το κεφά-
λι, σίφωνα μ' όλυς...

Εγο άρχισα να φοβάμε. Σιλογιέμε. „Τι θα κάνο, αν
το δικαστήριο θ' αποφασίσι να τις δοθον πίσο τα πεδια; Αφτο

Θάνε ροστι καταστροφι για μένα,, Απεφάξισα να μι στέρχο, σε παρόμια απόφασι, κε να κάνο έφεσι τις δίκις.

Κ' έτσι, πυ ίμωνα θιθιζμένος στις ρκέπσις-μου ακύο κε ριμένι το κυδύνι. Μπίχαν ι δικαστες.

Σιχόθικε ένας κε διαβάξι... — δι αφτι κε δι εκίνι τιν ετία κε επι τι θάξι τυ δίνα κε τυ τάδε άρθρου τα πεδια πρέ-πι να μίνον εκι όπου θρίσκοντε, ι επίβλεπσί-τυς να ανατεθι στον Σερόνικ, ρτιν ινζζενέρο κε τον Κρόχμαλ κε να λιφτι ι φρον-τίδα όπος οργανοθι πεδικο ρπίτι κοντα ρτο εργοστάσιο. Στον Κοροτκοφ να εκφρασθι μομφι, διότι δεν επενίργισε ρτι γινέκα-τυ κε δεν ρινετέλεσε ρτι μόρφοσι-τις κε ρτιν ίδια να γίνι ρί-στασι να επικέπτετε τα διάφορα μορφοτικα τμήματα, για ν' ανα-πίξαι τις γνώσις-τις...

Όλι ρτο πόδι, ακύσανε τιν απόφασι! Ι ικανοπιμένι χι-ροκροτυν, ι νεολέα τραγυδι, ι διςαρεστιμένι ιθρίζυν! Θόριδος, φονες, κακο! Ακόμα κε ρτο δρόμο δεν πάθανε ι ριζιτίσις, τα μαλόματα, ι λογομαχίης.

ΜΑΧΙΤΙΚΙ „ΑΠΑΡΧΙ“

Ι οργάνοσι τις κομόνας προχορύσε δίσκολα. Χριαζόμασταν κينو κατάλιλο ίκιμα κε δεν θρίκαμε, γιατι δεν θέλανε να κά-νουν αλαξια. Αλι απο τεμπελια, άλι απο αδιαφορία, άλι πα-ζαρλίκια κάνανε μαζί-μας.

— Αλάζουμε, μα θα μας πλερόσετε γι' αφτο. Ι εφχα-ρίστισι δορεαν δεν αγοράζετε.

Γίνετε δουλια με τετιυς όρυς; Αλο εμπόδιο τα θιλια. Ι προτοπόρι με προθιμία δέχοντε να μπένον ρτιν κομόνα, ι γινέ-κες-τυς διςτάζυν, ριτυν αφορμες, παρυσιάζυν ένα ρορο επιχι-ρίματα.

Τις μαζόκσαμε, κυθεντιάσαμε μαζί-τυς τις τα εκσιγίσαμε όλα. Καταπίθοντε, αποφασίζυν. Περνυν διο τρις μέρες, κάπια φλιαρι, ι δέφτερι μεταδίδι τις φλιαρίες ρτιν τρίτι κε ύτο κα-θεκσις κ' έτσι τις χάνουμε, μετανουν. Ιδαμε κ' επάθαμε, όςπυ να πάρουμε ρτο μέρος-μας ενέα ικογένιες. Αφτι, ο Κρόχμαλ κ' εγο θα ρχιματίσουμε τιν κομόνα.

Βρίκαμε κατάλιλο οποσουν ίκιμα, παρακαλέσαμε τος εργάτες πυ ζύσαν εκι να περάσουν στις δικές-μας κατικίες.

Τ' ασπρίσαμε απ' όκσο το χτίριο, καθάρισαμε τα σκυπία κ' αρχίσαμε τι μετακόμισι. Μίναμε για κάμποσες μέρες στην αποθήκι, όσπου να καλοπίσουμε κι απο μέσα το ίκιμα.

Τα δέκα μαγερια τα κάναμε διο. Βγάλαμε μερικα διαφράγματα, κλίσαμε τις εκάλες κε κυβαλιθήκαμε.

Διεμιράσαμε αναμετακσι στις γινέκες την καθιμερινί-τους εργασία. Διο έπρεπε να φροντίζον για το μαγιο, μια για τα πιάτα κε τα ποτίρια, διο για τα πεδια, διο για την πάστρα κε διο ελέφτερες. Ι άνδρες υποχρεόθηκαν να κυβαλαν νερο, κσίλα κε να φροντίζον για την καθαριότητα τις αβλις. Στην αρχι πολλι υποφέραμε, προ πάντον με τα πεδια. Κλένε, θέλουν τι μάματος, άλα πριν τις όρας ζιτάνε φαγι.

Ι μιτέρες αποσχολιμένες απο κάτω. Αναγκαστίκαμε να οργανόσουμε περίπατους, διάφορα πεχνίδια κε λιπα, όσπου λίγα κατ' ολίγο μπίκε στο δρόμο ι δυλια. Την ονομάσαμε την κομόνα-μας „Απαρχι,“ κ' ορίσαμε εορτάσιμι ιμέρα, για τον ενκενιαζμο.

Τα πεδάκια τρέκσανε στις λανκαδιες, κυβαλίσανε πρασινάδες, λυλύδια, πλέκσανε στεφάνια, δέσανε γιρλάντες. Εμεις καλοπίσαμε το σπίτι, στρόσαμε την αβλι με άμο βάλαμε τα γιορτερά-μας. Φέραμε μουσικι, ανίκαμε διάπλατες τις πόρτες, για να μπι ο λαος. Ι κομμουνιστες μας χάρισαν εταζέρα με βιβλία, ι κομπρομόλι μας στίλανε διάφορες ικόνες κε πλακάτες.

Βρέθηκαν περίεργι, πυ θέλιναν να σεργιανίσουν κι απο μέσα το σπίτι-μας. Τος οδίγισα, τος έδικσα την τραπεζαρία, όπου θα πύμε το τσάι-μας, θα φάμε το φαγι-μας, θα περάσουμε τον ελέφτερο κερό-μας κε θα υποδεχόμαστε κε τος επισκέπτες-μας. Τος έδικσα πυ θα έχομε τα πεδια, τος εκσίγισα πως γιαφτα θα φροντίζουγε με τι σιρα ι γινέκες καθος κε για το μαγιο, τος ανάφερα τι εργασίες ίνε υποχρεομένοι να κάνουν ι άντρες. Εκι, πυ καταγινόμωνα μ' αφτους, ακύο κε στην αβλι ριτορέδουν ι δικί-μας, χωρις να πάρουν ιπόψει τι σιγμι, χωρις να κέρουν πύς έχουγε μπροστά-τους.

Ο ρίτορας λέγει κ' ι μολιθυ απ' τιν πόρτα τον χοροιδέθι.

— Ε, εσι ανεμόμιλε, δε με λες ι γινέκες-σας θα σιμα-
δέθουν τα πεδιά-τους;! Αλιότικα πως θα τα γνορίζουν, αφυ όλα
θάνε καθαρα κε μ' ομιόμορφι ενδιμασία!

Ανίχσαν ι πόρτες, μπίκαν κι άλι απ'το δρόμο. Εφθιμιά
γέλια, αστία. Βλέπο ο Σερδιουκ προσεβλίθικε, προσπαθι να στα-
ματίσι τα γέλια. Τον τραβο απ' το ρύχο.

— Αφισε-του λέγο, — τις φιλοσοφίες κε τι διδασκαλία-
συ. Αφισέ-τους να γελουν κε ν' αστιέθοντε όσο θέλουν, κι όταν
εροτυν, τότε τους δίνουμε τιν πρέπυσα απάντισι.

Δεν πρόφτασα να πάρε πίσο τον Σερδιουκ, αναβένι στο τρα-
πέζι ο σχεδιογράφος-μας κε δός-του κι αφτος τον δάσκαλο κε
τον προπαγαντιστι θα κάμι. „Ι κομόνεςίνε απαρέτιτες, ι κο-
μόνες αποτελουν τχ έμβρια τις νέας ζοις κε τί, τι, τι, τι κε τά-
τα,τατα, τα τα“ σα φιλάδα να διαβάζι. Κ' έτσι απλα κ' έτσι
έφχολα τα παριστάνι όλα, πυ κι ο τρελότερος πυ τον ακύι θα
καταλάθι πως λέγει κσέματα. Σίφωνα με τα λόγια-του, πρόστα-
κε κε στι στιγμι θα συ σκαρόσι χίλιες κομόνες. Κ' εμια τον
κσέρουμε τι λυλούδι ίνε. Βάλτον στιν κομόνα, αν θέλις τιν άλι
μέρα να φτίσουν όλι εσένα κε τιν κομόνα-συ. Ολο διαταγες κε
οδιγίες θέλι να δίνι, κσαπλομένος σε διδάσκι το τί πρέπι να
κάνις χορις αφτος να κάνι τίποτε. Τέτια ιποκίμενα μακρια,
μακρια! Εκίνος πυ θα διικι στιν κομόνα δεν πρέπι να φένετε!
Ι δουλιες, σαν γίνοντε μόνες-τους, κι ο καθένας να νομίζι ότι κε
μόνος-του μπορι να τις καταφέρει.

Τον κατεβάσαμε, με τρόπο, τον σχεδιογράφο απ' το τραπέ-
ζι κε προτίναμε στο πλίθος να δίνυν όσι θέλυν εροτίσις.

Μυρμουρίζουν, σκυντον ο ένας τον άλο, κανέννας δεν αρχί-
ζι. Επι τέλος μια απ' τις γινέκες προχορι κε λέγι:

— Ας πόμε εσις ι άντρες έτσι κ' έτσι, μα ι γινέκες
θα μαλόσουν αναμετακσί-τους.

— Σπιρι στι γλόσα-συ, — τις λέγο.

Κοκίνισε, κε θέλι να δικεολογιθι.

— Για κακο δεν το ίπα, μα κ' εγο γινέκα ίμε κε κρέ-ρο τι λυλύδια ίμαστε. Αν ίτανε μοναστίρι, τέλος πάντων, αλα ς' εσας αμφιδάλο αν θα θγι ςε καλυ... Το καλό-ςας θέλο κιάμ-ποτε να επιτίχτε...

— Τί, στο μάλομα τον γινεχόν-μας; — εροτα ο Κρόχ-μαλ.

Εφχαριστόμε θιάκα, αφτι τιν επιτιχία φιλακρέ-τιν για ςένα.

Το ακροατίριο κρέςκαζε κσανα ςτα γέλια κ' ι εροτίσις κε τα αστία ςαιτιες καταπάνο-μας.

— Ε, κε δε μας λέτε, πός τα δασκαλέπζατε τα θιλικά-ςας, για να φέροντε με τον ίδιο τρόπο ς' όλα τα πεδια;

Τα γεροντάκια κοπανίζανε για τι διοφθορα τον ιθον.

— Ανάκατα αρσενικοθίλιχι κι ας πάι καπνος!

— Μερικες κιράτρες διάλεκσαν για τις επιθέσις-τις το μαγεριο.

— Τυ ενος ι ςύπα τ' αρέσι, αλυου το θραστο, τυ τρίτυ το κοκινιστο. Πόσα διαμερίζματα θάχι το καζάνι-ςας;

Μια γρια μας ζίγοσε κι αροτα.

— Σ' εσας έχυνε τιν άδια να πιστέβυνε ςε θεο;

Κιτάζο κ' ι δικί-μου εδο. Αχυε με τεντομένο το λεμο κι άμα παρετίριζε προς τιν θλέπο, έφτιζε ςτο μέρος-μου τις ςί-μισκες πυ μαζύζε, ςα νάλεγε. Σας φτίζο όλυς κατα πρόςοπο εσας κ' όλα-ςας τα καμόματα...

Απαντίσαμε κατα ςιρα ς' όλες τις εροτίσις, ίπε κάμποσα λόγια μια απ' τις δικές-μας. Ο Τρυγάεφ απάνκελε δικά-τυ πιίματα, έπεχε ι μουσικι, τραγούδισαν ι νεί-μας κε με τυς προ-ςκαλεμένυς περάσαμε ςτις „Απαρχι“. Ι δικί-μου ςπρόχνη με τυς ανχόνες το πλίθος κ' έρχετε κατ' εμε, ολοκόκινι, μ' άγριες ματιες. Τραβο τον Κρόχμαλ απ' το ρύχο κε τυ λέγο.

— Ετιμάςυ κι έχομε πόλεμο!

Ιδε τι γινέκα-μυ, προχόρισε, τις άνικσε όρόμο, τι χερέ] τις κε με εδγένια.

— Ορίστε, — τις λέγι, — πάμε μέσα, να ιδίτε το νι-κοχιριό-μας, μπορι ν' αρέσι κε σε σας. Πάμε, να πάρετε κα-νένα μεζε, τσάι, να τα πύμε κι όλας...

— Φύρκα στο λεμό-σας όλα — λέγι με βραχνιαζμένι φονι κι ορμα κατ' επάνο-μυ. Αν δε μυ φέρις τα πεδια ζ'αφτι τιν βδομάδα μέσα, θα στραβόσο κε τα διο τα μάτια-συ.

— Απο τόρα μπορις να θάλις σε ενέργια το σκοπό-συ, γιατι δε θα συ φέρο τα πεδια.

— Δε θα τα φέρις;

— Οχι...

Ο Κρόχμαλ άρχισε άλι πολιτικι.

— Αφτο νε κε το σοστο, — λέγι. Ο έροτας σιχνα πικο να πρέπι να κσαναζεστένετε, ιδεμι κσεπαγιάζι κε δεν τόνε φέρ-νις κσανα στι ζοι. Κάπσε το μύτρο τυ άντρα-συ με βιτριόλ-στράβοςέ-τον κ' έτσι τιφλο κε ιπάκοο οδίγισέ-τον στα χορια γιι, ελειμοσίνι. Στο αναμετακσι μεγαλόνυν κε τα πεδιά-συ, σε αντια καθιστάνε στο έργο-συ κε δεν έχις ανάνκι να πλερόνις κσέν-τιφλοσίρτι για τον άντρα-συ.

Κατάλαβε πως τιν κοροιδέβι, έφτισε. Εκίνος τιν πλισιά-ζι κε τις λέγι.

— Τί έπαθες κι όλο χιρονομας κε φτίζις; Τον άντρα-συ φτυ, τυς κομμυνιστες, φτυ, τις δουλιές-μας φτυ! Μιλαν μαζί-συ, φτυ..

Τίποτε δε ζ' αρέσι, όλα φτυ. Τί θέλις; υρες τυ παπα να γίνυμε; Μα κι απ' αφτο δε θα βγι τίποτε, σας θεθεο. Τόρα κι ο θεος φένετε χαλαζμένα τάχι με τυς παπάδες. Αλιότικα δεν θ' άφινε τον άσπρο ακσιοματικο να πάρι τιν παπαδια να φίγι κε ν' αφίσι απαριγόριτο τον παπά-μας.

Ι γινέκα-μυ ερεθίζετε, φονάζι, αφτος εκσακολυθα.

— Μα γιατι κσεσκίζις το λαρίνκι-συ, τις λέγι μ' απορία, δεν ίμε άντρας-συ κε θέλο να τα πάγο καλα μαζί-συ. Φονάζις, ιβρίζις, φτίζις κε δεν μας λές τι πρέπει να γίνι κατα την ιδέα-συ.

— Θέλετε να μάθετε την ιδέα-μυ; Δεν έπρεπε να την κάνετε αφτί-ζας την επανάστασι, αφυ ίστε παλαβι όλι-ζας!

— Αχα, αφτο ίχατε κάτο ζτι γλόζα-ζας, — λέγι ο Κρόχμαλ, γελόντας. — Ελα δα όμος, πυ ι ζοι δεν ίνε κάθυρας, για να τραβα πίσο κι όχι εμπρος. Τόρα, ζ' αφτι την κατάστασι, πέτε-μας, πως πρέπει να ζόμε, ζιθυλέπστε-μας.

— Σας ζιθυλέθο να μι ίστε μπόσικι κε χάχιδες, ζαν κι αφτον, — λέγι, — δίχνοντας εμένα.

— Αφτα ίσαν όλα; αφτα μας τάπες κε ζτο δικαστίριο. Διλαδι να κλέθυμε, να κάνουμε ατιμίες, μόνο κε μόνο για να κερδίζουμε χρίματα. Σίφωνα με την ιδέα-συ πρέπει να το καταστρέψομε το εργοστάσιο.

— Μικρο το καχο!

— Για ζας μικρο, για μας όμος πολι μεγάλο! Το καλο ίνε πυ δεν γένικε, όπος το θέλετε ζις. Κυρελίδες ίμεθα, το εργοστασίό-μας όμος το φιλάκσαμε. Την προτάνικσι θα μπι ζτο δρόμο, ζτα κοντα θ' αρχίσι να δυλέβι νέο καμινεφτίρι, το κλυπ θα μεταφερθι ζτιν εκλιζία για τυς κορσομόλυς, για τι γινέκες, για τα πεδια θα παρθύνε κατάλιλα μέτρα. Τότε θα τα δίτε κ' εζις τα πεδιά-ζας. Μα πρέπει να κυνηθίτε, να βοιθάτε ζτο έργο. Με τις προσεφχες κε τις μετάνιες τίποτε δεν γίνετε. Αχ κιαν ίμωνα γινέκα! Εγχο ο ίδιος θα οργάνωνα κομόνα, πυ να την ιδις κε να λιμπίζεζε! Αλίθια, ελάτε μαζί-μας. Βάζια πάρτιν αλαμπρα.

Ζιγόςαμε, την πέραμε απ' τα χέρια. Μα ζσκόντιζε απότομα, μας ίβριζε ζτα γερα κε τόδοζε δρόμο.

— Κσέρης τί—μυ λέγι χαμιλόφωνα ο Κρόχμαλ—το σκυ-
λιχι άρχισι να τις δυλέβι. Θα κάνι λίγες τρέλες ακόμα, θα
περάσουν τα μπουρίνια-τις κ' επι τέλυς, θέλοντας κε μι θα μπι
στο όρόμο-μας' άλι διέχσοδο δεν έχι...

— Γίνοντε κε τέτια, — απαντο, — μα πολι σπάνια.

ΤΥ ΠΑΠΑ ΤΟ ΚΑΛΑΘΑΚΙ

Για τιν «Απαρχι» μας υπερφανεθόμαστε, ακύαμε επένυς, τ' όνομά-τις ριχνα πικνα αναφέρονταν ρτις ρκλόκες τισ γίτο-νιαις. Μα το ρορτο ίνε πορ όπορ αρχίραμε, έτρι κε μίναμε.

Όρο κιαν προρπαθόραμε, δεν έβγενε τίποτε. Ι πιο ρτα-θερι κ' εκίνι άρχιραν ν' απογοιτέθοντε.

— Μίπορ με τέτιρρ ανθρόπορ γίνετε καμια προκοπι;!

ϒτιρ ρινεδριάριρ κριαδα, χαρμυρίματα. Αν εκρακολυθό-ραν έτρι τα πράματα, θα τα κακαρόναμε γλίγορα. Κατ' εφτι-χίαν ι ενεργιέρ-μαρ επέτιχα, κι απ' τιν πολιτία ίρθαν άνθρο-πι για να μαρ παραδόρουν τιν εκλιρία.

ϒα να κραναροντανέπραμε, πίραμε θάρορ κε τρέκραμε ρτον παπα, να τυ ριτίρουμε τα κλιδια. ϒτο ρπίτι δεν ίτανε. Γίριρα-με άνο κάτω, επι τέλυρ τον θρίκαμε ρτι ρτέπα με τισ γίδερ-τυ.

— Έτρι κ' έτρι, — τυ λέμε.

— Δεν έχετε δικέομα, ι εκλιρία ανίχι ρτιν κινότιτα,... τάχο τα επίριμα χαρτια.

— Τί χαρτια κε κρεχαρτια! Δόρτε-τα με το καλο, χο-ριρ φαραριερ;

— Κόνιρε τυρ όμυρ, γίριρε πίορο τισ γίδερ-τυ κε με διά-φορα ρκέρτρα προρπαθι να κρίπει το φόβο κε τιν ανιριχία-τυ. Απ' το μέρος τυ ρινικιριμο ακύετε θόριβορ κε οχλοδοι.

— Ακύτε, — λέγι ο παπαρ, — ο λαορ διαμαρτίρετε.

— Δεν πιράζι, θα δόμε πιορ διαμαρτίρετε.

Διόχσαμε μπροστα τις γίδες κε φτάσαμε στην εκκλησία. Ι αντιπρόσωπι, πυ ίρθαν απ' τιν πολιτία κ' ι δικί-μας ζτέχοντε στην αβλι κε γίρο-τυς ένας ζορος γεροντάκια, γριες κε λαδο-γλίφτες.

— Δεν θ' αφίζουμε να μολίνυν τιν εκκλησία-μας!

— Αντίχριστι, μαζόνι!

— Δεν φτάνι πυ κλέβυν τα πεδια, θα πάρυν κε τιν εκκλησία-μας!

Πανδεμόνιο, φρονες. Βάλαμε το Σερδιουκ πρόεδρο για να επέλθι κάπια τάκσι.

Ανέβηκε εκίνος πσιλότερα, καθισίχασε λιγάκι το πλίθος με χιρονομίες κε αροτα.

— Περι τίνος πρόικετε;! ας ακύζουμε.

Ι κιράτρες κ' ι λαδοθιμαματογλίφτες τα δικί-τυς, ειμς πάλι τα δικά-μας. Ο Σερδιουκ γίρισε ζ' εμας.

— Ε, εις ι ζινιδιτι, ζιοπι!

— Τζιμουδια ειμς, τζιμουδια κε ι αντίθετι.

— Αμ έτι, δα, — λέγι γελόντας ο Σερτιουκ — να κσεκουραζτόνε λιγάκι κε ι γλόζες-ζας. Γιρίζι ζτους άλυς.

— Γιατί μαζοχτίκατε εδο; — εροτα.

— Για να ιπερασπιζόμαςτε τιν αγαπιμένι-μας τιν εκλι-ζύλα!

— Ανομες δουλιες, ι εκκλησία να γίνι κλυπ, πύ το ίδαμε;

— Πύ αλυ μορι να χριζιμέπσι, αφυ ζτέχετε άδια;

— Ας πάι να ζτέχετε.

— Κε τα πεδιά-μας;

— Βάφτιζμα δεν τα βαφτίζετε κε τιν εκκλησία τυς δίνετε;!

— Αθεύφοδι, αντίχριστι!

— Ας λίπζυν αφτες ι φλιαρίες. Ο ζκοπόζ-ζας, καθος κε τυ παπα ίνε να πάτε ενάντια ζτο νέο ζίςτιμα.... Προζοχι να μι τιν πάθετε!...

— Μι μας φοδερίζις!

— Δεν ίμεθα απο κίνυς πυ τρομάζουν τόσο έφχολα.

— Τί φοβέρες κε τί κορυφέκσιλα. Εγω δεν ίμε κανένας γενεραλέος, απο εκίνυς πυ αγαπάτε. Εδο αρχι κε κεφάλεο ίνε κο εργοστάσιο κε δυλεφτάδες-τυ ειμς ι εργάτες. Εσις ι άλι πο-λι μικρι ριμασία έχετε. Το κλυπ ίνε ανάνκι να μεταφερθι εδο γε θα μεταφερθι. Πολα λόγια δεν χριάζοντε, τελίοςε!

— Οχι, δεν τελίοςε!

— Για ρας κλυπ, αμ' για μας;

— Κε για ρας κλυπ!

— Το θράσαμε το κλυπ το δικό-ρας.

— Εχετε τιν άλι τιν εκλισία, τί θα κάνετε τις δίο;

— Δικί-ρας δυλια δεν ίνε, βάλτε το ζίτιμα ρε πσιφοφορία.

— Πός, πός! — έβγαλε μια αγροφονάρα ο Σερδιυκ. — πσι-φοφορία;! Δεν ίμεθα ρε τέτιο βαθμο θλάκες για να βάλυμε το ζί-τιμα ρε πσιφοφορία, άλοστε κε νόμος τέτιος δεν ιπάρχι!

— Πος δεν ιπάρχι, — φονάζι ο παπας. — θριςκεφτι-κι ελεφτερια!..

Εσι, παπα, θέρισε πρότα κ' επιτα αλονίζις! Ελεφτερία θριςκίας μάλιςτα. Πίστεθε ότι θέλις, κάνις δε ρ' εμποδίζι. Εδο όμος πρόκίτε για χτίριο, κε δε μπορις να καταπίσις εμένα, τον μεταλίςτα να τ' αφίσο ρτι διάθεσι τι δικί-ρυ κε τον ομίον-ρυ. Πολι χλορα τα θέριςες, παπα. Κε ρις ι άλι μι φονάζετε. Τ' αφτιά-μυ γανομένα ίνε κε με τυς κσελαρινχιζμυς-ρας δε μ'αλά-ζετε τι γνώμι!

— Θα ρχιματίςουμε κινότιτα, φονάζυν!

— Κε τυ παπα κότες να γενίτε το ίδιο. Διαλίετε ι ρι-νεδρίασι!

— Οχι, θα εκραχολυθίσι! Δεν τιν δίνουμε τιν εκλισία!

— Αχα, δεν τι δίνετε; Θα πι δεν καταλάβετε ακόμα. Κε για να καταλάβετε να ρας πο κε ένα άλο. Παρόμιο, γένι-κε ρτι Ρυζία πολα χρόνια δο κ' εμπρος. Ο τςάρος ο Πέτρος κατέβασε τις καμπάνες απ' τα κοδονοστάσια κ' έφιασε μ' αφτα κανόγια.

— Χα, χα, χα, τσάρος μας γένικες κ' εσι!

— Οχι, εμεις τσάρι δεν ίμαστε. Σας ανάφερα αφτο το παράδιγμα μόνο κε μόνο να σας πο, ότι κ' εκίνονε θέλιζαν να τον εμποδίσουν, όπος εσις εμας, μα τίποτε δε θγίκε. Κιαν δεν σας κατέπισα ακόμα να σας πο κ' ένα άλλο. Ι εκλιζία ίνε ένα ανόφελο πράγμα. Τι μας έδοζε;

— Εσις τί μας δόσατε;

— Τί καλο ίδαμε απ' τι ζιμερινι κατάστασι;

— Δεν πάτε να κυρέβεστε εσις κε το καλό-σας!

— Μι με διακόπτετε κε θα σας αποδίξω εκίνα, πυ ίπα.

Πιος τυς πύρε αντίκρι τυς άσπρυσ; ι εκλιζία, ίτε εμεις; Δεν απαντάτε, δε ζιφέρει. Πύ εκσετάζοντε, ζιζιτώντε κε αποφαιζόντε ι ιπόθεσες κε τα ζιτίματα, πυ αφορουν τι ζοι κε το μέλο-μας;

Στο κλοπ, ίτε ζτιν εκλιζια; Πίος ενέργιζε, πύος δύλεπζε νύχτα μέρα, για να μπι ζε ενέργια το εργοστάσιο, πυ τρέφι όλυς-μας; Εμεις, ίτε εσις με τον παπά-σας; Κιαν θέλετε ένα ζορο ακόμα παρόμιες εροτίσις μπορο να ζις κάνο. Δίχστε-μυ κ' ένα, έστο κε ασίμαντο καλο, πυ ίδαμε απ' τιν εκλιζία. Σό-ζι τις πσιχες!! Κολοκίθια.

Σ'αφτες εδο τις κολόνες πός αδέρφια-μας κρεμαζμένα απ τις θιλίες παράδοσαν τι πσιχί-τυς ζτο δίμιο. Εξοσε καμια απ' αφτες τις πσιχες ι εκλιζία κι ο παπας; Πέτε-το να τυς εφχαριστίζουμε.... Σιοπάτε! Παραπονίστε πος δεν ζύμε καλα. Κε πιος λέγι το ενάντιο;... Μόλις κυνιθήκαμε το εργοστάσιο μόλις αρχίζι τις δουλιές-τυ. Κε τόρα ακύστε το ζτερνο λόγο-μυ απο μέρος όλον τον ζινιδιτον ζιντρόφον. Αφίστε λιγάκι να δουλέβι κε το μιαλο, αιδιάζι κανένας ν'ακούι τέτιες κυβέντες, ζαν τις δικές-σας. Ντροπί-σας, ντροπι. Με τι διαγογί-σας εσις ι ίδιι θλάφτετε τον εαφτό-σας. Ανίχστε τιν εκλιζία.

Ανίχσαμε σχεδον με τι θία τις πόρτες, βάλαμε φ'λάκες κε μπίκαμε μέζα. Εκσετάσαμε όλες τις γονιες, καταγράψαμε όλα τα αντικείμενα, έστο κε μικρις ακζίας κε τα βάλαμε ζε μια γονία. Ο παπας ζιμζόχτικε κοντα ζτιν αγιατράπεζα, απαντα

μυρμουριστα στις εροτίσις-μας κε τρομάξι, σα νάχι πίρετο. Μας φέρανε λάμπα κε αδιανα κιβότια. Τοποθετίσαμε σ' αφτα όλα τα πράγματα, πυ καταγράψαμε, τα δέσαμε, τα σφραγίσαμε, τα κυθαλίσαμε στην αποθήκι. Σφραγίσαμε την πόρτα τις αποθήκις, πίραμε τα κλιδια τις εκλισίας κε φίγαμε.

Στιν „Απαρχι“ λογαριάσαμε απο πυ θ' αρχίσαμε για το κλυπ κε για την εκλισία.

Αναφερθίκαμε στις αρχές-μας μα κίνι μας δίκσανε την οκσόπορτα.

— Κάνετε μόνι-σας, ότι κρίνετε έβλογο, στο ταμίο χρίματα δεν υπάρχουν.

— Μα ειμις χρίματα δε σας ζιτάμε, ιλιχα μόνο δόστε μας...

— Μα ότε ιλιχα υπάρχουν. Κι' όσα υπάρχουν ίνε προοριζμένα για τις ικοδομιτικες εργασιές-μας κε όχι για τις φαντασιές τυ ενος κε τ' αλυου.

— Τί φαντασιές, — φονάζουμε.

Εινα κίνι διο ειμις, απο λόγια σε λόγια μαλόσαμε, ιδρίστίκαμε κε βάλαμε φιτίλια τυ Τσυγάεφ να γράπσι στην εφιμερίδα, να τραντάχι το ζαβχομ, να κεντίσι τον διεφθιντι.

— Το τερτίπι-μας επέτιχε. Μας προσκάλεσαν κε μας λένε:

— Κάνετε τον προιπολογιζμό-σας κι ας λίψυνε τα σκάνδαλα.

— Καλα, — τυς λέμε, — κε μι ανισιχίτε...

Πριν να κατόρθουμε να καταστρόσουμε οριστικα τον προιπολογιζμο-μας, απ' τις βραδιες δυλέθαμε στην εκλισία. Τα στασιδία, τον άμβονα κι όλι την κατάλιλο κξιλικι την φέραμε στο κξιλυργίο για να μας φιάσουν σκαμνια. Το ικονοστάσι κε τις ικόνες τις κυθαλίσαμε στο καμπαναριο, κάτο απ' τι σκάλα. Σίφονα με το πλάνο τυ ινζζενέρυ-μας βάλαμε τις θερμάστρες κι ανίκαμε τρίπες για τυς σολίνες Ισιάκαμε τις γονίες, γεμίσαμε τις τρίπες αλίψαμε τυς τίχυς, καθαρίσαμε το πάτομα κ' έμινε ταχιοθίμα θίμα, υπόταν πρόβηλε κι ο παπας.

— Αφίστε-με, παρακαλο μονάχο σταγιοβίμα, — λέγι —
να κάνο τιν προσεφχί-μου.

Εγο δεν ίμωνα εκίνι τι στιγμι. Τα πεδια τυ λένε.

— Κε γιατι μονάχο; Κάνουμε εις τι δουλιά-μας, κάνε
κε ρι τιν προσεφχί-συ, κανένας δε ρ' εμποδίζι.

Τυ παπα δεν τυ άρεσε ι πρότασι κι αρχίζι να παρα-
πονιέτε.

— Για σκεφθίτε-το! Εδνια αποχορίζομε απο τον ίκον τυ
θευ κε δε μ' αφίνετε ίσιχο να κάμο τιν τελεφτέα προσεφχί-
μου! Ο, πόσο σκληρόκαρδι ίστε!...

Ολάκερι διδαχι τυς έκαμε, μα εκίνι, δεν υποχορουν.

Μιριστίκανε, ότι κάτι θρομοδουλια τρέχι κε στίλανε να
με ιδοπιίζυν.

Ιρθα κε τον βλέπο τον παπα, πυ ρτέκονταν ριλογιζμένος
στα ρκαλοπάτια τυ νάρθικα.

— Τί θέλετε; αροτο.

— Αν ίνε δινατο ας τραβίξουμε λιγάκι παραπέρα, έχο
κάτι-τις μιστικο να ρας πο.

— Με ριχορίτε, — τυ απαντο, — μιστικα απ' τυς
σιντρόφους-μου δεν έχο, κι ύτε μου επιτρέπετε να έχο. Οτι έχε-
τε να πίτε, μπροστα ρε όλυς πέτε-ιο.

Ετριψε τα χέρια-τυ, πυ τρομάζανε απ' το φόβο, προ-
ρπάθισε να δόσι θάρορ ρτον εαφτό-τυ κε λέγι.

— Διζμόνισα να ρας πο, ρτον κερο τις καταγραφισ ότι
κ'ι αγία τράπεζα ίνε ρκεπαζμένι με πολίτιμο ίφαζμα. Επιτρέ-
πετε κι αφτο το κομάτι να το περάρουμε ρτον κατάλογο κε να
το φέρουμε ρτιν αποθήκι.

— Αργίσατε, παπα-μου, — τυ λέγο. — Εμια αφτο το
πίραμε το κρεπλίναμε, το κάναμε πλακάτα κε το δόραμε ρτυς
ζόγγράφους-μας να το ρτολίζυν με ρίβολα κε με φιγύρες.

— Μ' αφτο ίνε ενάντια ρτο νόμο, ροστι ιεροριλία. Μο-
λίνατε τιν αγία τράπεζα.

— Ι αμαρτία δικί-μας, εις γιατι ανισιχαρ;

— Ο παπας χτίπιζε μια διο τιν καρδιά-τυ κ' ετιμάζετε να φίγι· εγο πέρα το κατόπι-τυ.

— Για να ρυ πο, παπα — τυ λέγο, κάπος μ' έβαλες στις υποπζίες. Στην αρχι έλεγες προςεφχι ίθελες να κάνις κε τόρα τόρικες στα τραπεζομάντιλα...

— Μάλιστα κε προςεφχι ίθελα να κάμο κε το μαντίλι τις αγίας τράπεζας να πάρο. Μα δε μ' αφίζατε.

— Κε δεν θα ρ' αφίζουμε, κζέρε-το. Κζένος ίζε για-μας κε πιος κζέρι τι μελετας κε τί ρχεδιάζις;

Εφιγε.

— Λάθος έκαμα, — λέγο στα πεδια, — πυ δεν έστερ-κσα ν' ακύσο το μιστικο τυ παπα. Για το τραπεζομάντιλο δεν ήταν ι δυλια, κάτι άλλο τρέχι.

Σιφονίζανε μαζί-μυ ι ριντρόφι, προς έγινε λάθος.

Δυλέθυμε, μα όλο κε μας θασανίζι ι ρκέπσι τι νάθελé άραγε ο παπας. Εκςετάσαμε τις γονίες, το πάτομα, τυς τίχυς· τίποτε... Τιν άλι μέρα περάσαμε στο αγιοβίμα. Θέλυμε να θά-λυμε ρκάλα, μας εμποδιζι ι αγιατράπεζα. Τιν τραβάμε παρέ-κι ρτι γονία κε τί να δόμε! Μια τρίπα γιομάτι με ρκόνες κε αραχνόπανο κε κάτο κάτο ένα καλαθάκι καλαμόπλεχτο, δεμένο με κορδελίτρες. Το ανίγυμε κε μέσα καμια ικοςαρια γράματα κ' ένα μικρο αλπουμάκι με φωτογραφίες μιας γινέκας, ρε διά-φορες ιλιχίες κε ρε διάφορες ρτάξις. Μικρι, μαθίτρια, νίφι, με τα πεδιά-τις, όρθια, κςαπλομένοι. Ένας απο μας τι γνόρισε.

— Μορ' αφτι ίνε ι παπαδια τυ παπα, πυ έφιγε με τον άςπρο τον ακςιοματικο.

— Ετσι, ε;

Τα γράματα ίσανε παλια, κιτρινιζμένα, φαγομένα απ' τις άκρες! πέρα ένα κε διαβάζο.

«Γιανάκι χριζό-μυ, μονάκριβο πυλι, ρ' επεθίμιζε ι καρ-διά-μυ χωρις εζένα δε μπορο να ζο»...

Το δίπλοσα κε τόρικσα με τ'άλα.

Τα πεδία δε μ' αφήνουν. — Διάβασε, μη λένε, — τουλάχιστον ένα απ' τιν αρχι ίσαμε το τέλος.

Το διάβασα, μα να σας πο μου πέρασε στην ιδέα, ότι έκαμα κάπιο μεγάλο ένκλιμα. Σα να κρίφτικα πίσο απ' τον μπερτε κ' εσεργιάνιζα ριζιγικο ζεβγάρι πάνω στο νιφικο κρεβάτι-τους.

— Μορε τι σκρόφα, — λέγι ένας. — Για κίτα με τι γλικόλογα κσεμιάλισε τον καιμένο τον παπα, κ' ίστερα τον άφισε για να πέσι στην ανκάλια το ακσιωματικυ!

— Ατιχία ο καπτερος ο παπας απ' όλες τις μεριες. Τι παπαδιά-τυ κλέψανε, τιν εκλιζιά-τυ πέρασε Ελάτε, βρε πεδία, να τυ ρτίλυμε το καλαθάκι-τυ.

Τα βάλουμε στο μέρος-τους, τα κσαναδέσαμε κε ρτίλαμε να ιδοπιίζουμε τον παπα. Τρέχι χορις καπέλο, τα μαλιά-τυ ανεμίζον στον αέρα, τα μάτια-τυ ρκιμένα ρτι γι.

— Δικό-σας ίνε το καλαθάκι, — τυ λέγο.

— Δικό, μου, λέγι με χαμιλι φονι. — Μεγάλι αμαρτία έκαμα πυ τόβαλα κάτω απ' τιν άγια τράπεζα, μα φαδίθικα να τ' αφήσο κε στο ρπίτι, να μι πέσι στα χέρια κανενος να μι διαβάσουν...

Τράβλιζε, δε μπόρεσε ν' αποτελιόσι τι φράσι-τυ.

— Καταλαβένο, -- τυ λέγο, — πάρτε-το.

Νομίζι, πως τον κοροιδέβο κε δεν απλόσι το χέρι-τυ. Τυ το δίνο ο ίδιος στο χέρι. Το πήρε, ζάροσε το ρόμα, το μύτρο-τυ, πήρε μια τόσο απελπιστικι έκφρασι, σαν να τυ βρίκε μαχερια στην καρδια.

— Τίποτε, — τυ λέγο, — τάχι αφτι ι ζοι. Νιόθυμε κε μις..

— Εφχαριστο αδέλφια-μου! φοβύμωνα πως... Δόχσα-ρι χίριε...

Θέλι να πι για πια ετία φοβότανε απο μας, μα δεν γι-
ρίξι ι γλόσα-τυ.

— Δεν πιράξι, κε χορις να τα πίτε, τα κξέρομε...

Σκιμένος τίχο τίχο έφτασε ζτιν πόρτα.

— Φτυ, να παρ' ι οργι! Μας ίδε, μας γνώρισε ο άνθρω-
πος κε όμοξ πάλι με τα „δόκxασι κίριετυ“ έχι να δίνι κε να
πέρνι.

ΔΙΜΙΤΡΓΙ ΠΕΔΙΟΝ

Στι γυπέρνια ίχα ένα καλο γνοστο απ' τος δικής-μας. Τυ γράψαμε γραματάκι, τυ λέμε το κε το. Ετιμάζουμε σχολίο για τα πεδια, να μας στίλις διο δασκάλος, όχι τις σιρας, αλα διαλεχτους, τίμιος, με καρδια ανθρώπος, πυ να κσέρυν τι δουλιά-τους.

Περιμένουμε απάντισι, ανισιχόμε, αφτος τίποτε. Δέφτερο γράμα, τιλεγράφιμα κατόπι. Υτε φονι κι ύτε ακρόασι. Ι προτοπόρι μυ φάγαν το κεφάλι.

Μπορι ν' αρόστισε, — λένε, — πίγενε ρι ο ίδιος να βολέπσις τι δουλια, ιδεμι χιμόνας πλισιάζι κε θα μίνουμε στα κρία τυ λυτρου.

Αρνόμε, γιατι ι δουλια τυ εργοσταςίυ περίσεπσε, περίσεπσαν κ' ι παρανκελίες κε πρέπι να διαστώμε, για να τις εχτελέσουμε. Μ' άφισαν ίσιχο εκίνι τι στιγμα κε με τα διο τρις μέρες μυ παρυσιάζουν τιν κομαντιρόφκα-μυ σφραγιζμένι κ' έτιμι.

-- Εμπροσ, δρόμο, — λένε, γελόντας.

„Ανάγκα κε θει πίθοντε,“ λέγι ο λόγος.

Εφτασα στιν προτέβυσα, τρέχο στον καλο φίλο-μυ κε τι να δο;

Σόος κε ακέρεις ο ερίφισ, κσαπλομένος στιν πολτρόνα-τυ πίνι τσάι!

— Αχ εσι, — τυ λέγο, — πονιρον κε ακάθαρτον πνέβμα, έτσι φέροντε με τος φίλος. Ιτε κε ρένα ρι πίρε τα μιααλ το πορτφέλι, κι ύτε ένα δελτάρι καταδέχτικεσνα μας γράψις;

Τον πασαλίθο απο πάνω ίσαμε κάτω, εκίνος γελα κε νέ-
δι τις γινέκας-τυ.

— Ετσι, έτσι με ζοι σε θέλο! Ετσι καλύτερα κε για τος
εργάτες κε για το εργοστάσιο. Εγώ όμως τί μπορούσα να σας κά-
μο θρ' αδερφε; Εεις ανκέλυς ζιτάτε, όχι ανθρόπυς. Πσάκσε ζι
ο ίδιος, πιθανο κάπυ να τος βρις στο δρόμο!...

— Μάλιστα θα τος θρο.

Γίρισα ανο κάτω, έμαθα όλες τις τρίπες κε τις φαλιες
τον δασκάλον κε ίδα πως πρέπει να τα κατεβάσο τα πανια.

Ανθροπι ίνε όλι-τυς, κε ζτρονχιλι κε λιγνι κε με φύστες
κε με πανταλόνια, μα τις αρεσκίας-μυ όχι. Σαν πολι κυραζμέ-
νι, απογοιτεμένι, χορις έςθιμα. Τος μιλας κι αφτι όλο για τις
στάφκες, για τα ρύχα, για τα προτύκτια κε τα παρόμια.

Κε ίσιχι, πσίχρεμι, όσο φαντάζεσε. Κι εγώ τος ίσιχους
τος φοβάμε. Σιοπυν, τα λόγια-τυς με τι ζιγαρια, τα μάτια-τυς
σε μετράνε κε τα νίχια-τυς διπλομένα, περιμένυν κατάλιλο
στιγμι, για να χοθον στις ζάρκες-ζυ. Ι λίγο εφσινίδιτι, θαστά-
τε-με κε πέφτο, ζαπόγερι κατάντισαν, ι νέι-τυς, αφτι κι άλος
κανένας. Τος άφισα για πάντα κι επίρα νέυς δρόμυς.

Ι τίχι μ' οδίγισε στα γραφία μιας εφιμερίδας.

Μπίκα στο γραφίο τυ διεφθιντι. Σοστο ταραραμ εκι μέ-
ζα. Ενας μαλιαρος, καχοφερεμένος τον θαστα απ' τον γιακα το
διεφθιντι κε τον ζτολίζι με θρισιες. Ο διεφθιντις κάτι λέγι,
απαντα, φένετε όμως ότι το φτέκσιμο δικό-τυ ίνε. Τον μαλια-
ρο τον ζτίλανε ζτιν πολιτία για δάσκαλο κι ύτε θέσι τυ δίνυ-
νε, κι ύτε πίσο να πάγι τον αφίνυνε. Διο μίνες τον γελάνε
με το ζίμερα κε με το άβριο. Εχσαντίθιθε ι ιπομονί-τυ κε
θέλι να περάσι τα παθήματά-τυ ζτιν εφιμερίδα. Ο διεφθιντις
μέρες τόρα θαστα το άθρο-τυ πάνω στο τραπέζι κε τον γελα με
το άβριο κε το μεθάβριο.

Μορε, πο; τα ζτόλιζε όλα ο δάσκαλος κε τον διεφθιντι
κε το γραφίο, κε τιν εφιμερίδα κε τα χαρτια κε τις μελάνες.

Νερο κε ζαπόνι μπόλιχο χριάζονταν να τα κσεπλένις. Εγώ ακύο κε μυ κάνι χάζι. Σιλογιέμε μέσα-μυ “Νά τέτιος χριάζετε για το δικό-μας το σχολιο,,. Χόρτασε τις θρισιες ο δάσκαλος, χτίπιζε δινατα τιν πόρτα κε θγίκε. Βγίκα κ’ εγώ κατόπι-τυ. Ιστερα απο λίγο, υποθέτοντας ότι ισιχάσανε τα νέθρα-τυ, αράζο κοντά-τυ.

— Ιποθέτο ότι θάζτε δάσκαλος.

Γίρισε πλάγι κε με άγρια φονι.

— Στο διάβολο, κσεκυμπίζου! — μυ λέγι.

— Με ζιχορίτε, νόμισα πως ίστε δάσκαλος.

— Γίρισε πάλι κε με τον ίδιο τρόπο.

— Περι τίνος πρόχιτε φονάζι.

Αρχισα πλάγια πλάγια να τυ εκσιςτορίζο τιν ιπόθεσι.

Καθίσαμε ζ’ ενα ζκαμνι τυ κίπυ αντίκρι ζτιν προτομι τυ Μαρκς, ερταζα στο νιν κε αι τον βλέπο μυρμυρίζι, κυνα το κεφάλι, ερεθίζετε.

— Περίφιμα, — λέγι με ιρονία, τα καταφέρατε. Τα πεδια μπελα ζτυ δάσκαλυ το κεφάλι τις γινέκες ζτο κλυπ ζιν-τρόφιζες, νέα ζοι κε πάι λέγοντας. Στα θιβλία κε ζτα χαρτια αφτο γίνετε, μάλιστα! Μα ζτιν πραγματικότητα τα ενενίντα ενέα προτζέντα θγένυνε ανάποδα. Για να κάνετε δουλια ζοθαρι κε όπος πρέπι, δεν ίστε ακόμα ζε θέσι.

— Γιατι δεν ίμεθα ζε θέσι; Δυλέβομε γι’ αφτο τον ζκοπο ομαδικα κοντα ζτο εργοζτάζιο κε κάτω απ’ τιν παντοτινιμας επίθλεπςι.

Μ’ άκυζε με προσοχι κε ζτο τέλος μυ λέγι.

— Καλίτερα γι’ αφτι τιν ιπόθεσι να μιλίζουμε άθρι. Σίμερα δεν ίμε ζτα καλή-μυ κε δε μπορο να ζας πο τίποτε οριζτικο.

— Τυ κάκυ καχιόνετε, — τυ λέγο. Πάμε να φίμε μαζι.

Μπίκαμε ζ’ ένα μικρο μαγεριο· φάγαμε κε ίπιαμε κε κάμποζο τζάι. Τυ μίλιζα για το εργοζτάζιο, για τιν „Απαρχι“

για την εκκλησία, εκίνος για τα σχολια και για την αδιαφορία και την επιπολεστικότητα, με την οποία οι περισσότεροι καταπιάνοντε στο ζήτημα τις ανατροφές του παιδιού. Ακόμο με προσοχή, εισηγιόμην ότι καταλιγότερο απ' αυτόν για το σχολιό-μας δε θα μπορούσαμε να θρώμε, μα ζιοπο. Προς το βράδι χοριστίκαμε, την άλι μέρα πάλι μαζί. Εγώ με χοράτα, αυτός κατρυφιαζμένα μου λέγι.

— Ελάτε ζοβαρα να το εκζετάζουμε το ζήτημα.

— Αμ πως αλιότικα, — τυ απαντο με απορία.

— Τώρα και αλιότικα το κάνουν τις περισσότερες φορές. Οι δικί-ζας όμως οι υπόθεσι μου κίνισε το ενδιαφέρο. Θέλετε, μπορο να ρθο για δοκιμι. Αν θα ιδο όμως, ότι για ρεκλάμα τα κάνετε, θα σας αφίσο και θα γιρίσο πίσο.

— Τι ρεκλάμα ειμις τι μιζύμε περισσότερο απο κάθετι.

— Πολι καλά! Μα πρέπει να κζέρετε ακόμα, ότι εκτος απ' το χτήριο και την εκσεσφάλισι τις διατροφές του παιδιού χριάζοντε και εργαλία, ιλικα, ζισκεθεσ και άλλα διάφορα. Αποφασίζετε να προβίτε σε θισίες και για την προμήθια αυτόν τον αντικιμένον;

— Περιτα τέτια παζαρλίκια μαζί-μου, — τυ λέγο. — Θα προθύμε σε κάθε θισία, θα κάνουμε ότι βγι απ' το χέρι-μας, αν και φτοχι ίμαστε ακόμα...

— Οι φτόχια δεν έχι να κάμι, — με διακόφτι. — Το φοβερότερο ίνε οι αβυλία, οι αδιαφορία και οι τιπικότητες.

— Σας βρίκαμε και μας βρίκες, — τυ λέγο γελόντας.

Μιλίσαμε, ζινενοιθίκαμε, ζιφονίσαμε σε όλες τις λεπτομέριες και αρχίσαμε στη δουλια. Είκαμε κατάλογο, ζιμίωσε όλα τα αντικίμενα, που χριάζετε το σχολιο. Και τρέκαμε στα μαγαζια και στις αποθήκες. Ιστερχ βρίκε και τι βοιθό-τυ.

Μου τίνε ζίστιζε, — λέγοντας. — Να κ' ένας ακόμα διμιουργος παιδιού. Με πέρα δασκάλα, ίσα ίσα για το δικό-ζας το σχολιο.

Μια κοντόλα, γαλονομάτα, το πρόζοπο-τις φρέζικο, νεανικο με στα μιλίνκια-τις φάνικαν οι άσπρες τρίχες. Σοβარი, μετρι-

μένι, καταλαβένις μονομίας ότι έχις να κάμις με άνθρωπο, πυ κσέρι τι δουλιά-τυ! Ι τρις μαζι τοποθετίσαμε τις αγορές-μας, δέσαμε τα κιθότια κε στο σταθμο.

Με άνιπομονοιζία μας περιμένανε όλι. Ο κίπος, ι αβλι, το μαγεριο, τα θρανία, τα αντικίμενα τις γιμναστικις, όλα ίσαν έτιμα. Ι δασκάλι-μας κατεφχαριστιμένι. Τυς δόσαμε βοιθυς μερικα απ' τα κορίτσια, τυς εφχιθίκαμε καλι πρόοδο κε τυς λέμε.

— Ορίστε, οργανόστε-τα όπος κσέρετε εις.

Κσέρυνε τι δουλιά-τυς, ι άνθρωπι. Τρέκσανε στο εργοστάσιο, στιν „Απαρχι“ θρίκαν τα μόμπιλα, πυ χριάζονταν. Βάλανε στιν ενέργια το γιατρο, πέραν για παντοτινα στι διάθεσι-τυς τιν βοιθό-τυ, ταχτοπιίσανε όλα κε προσκάλεσαν σε σινεδρίασι τυς γονις. Ιμυνα κ' εγο στι σινεδρίασι.

Ο δασκαλος μας εκσίγιζε το ποσ θα γίνι ι δουλια τυ σκολιυ, μας υποχρέοσε να επιστατόμε ο καθένας-μας μια φορα τιν εβδομάδα, μας σινεδύλεψε να μι χαλνόμε τα πεδια με ζαχαροτα κε γλικίζματα, να μι τα χτιπύμε, να μι τα περιφρονόμε κε να μι κσεχνάμε ποτες, ότι τα πεδια ίνε ι μικρι ι σίντροφι-μας.

— Αφτο ίταν απ' τ' άγραφα, χοντρολάλιζαν ι γινέκες. Μόλις πρόφτασες να τον φέρις στον κόζμο κε θα τον λογαριάσις κε σίντροφο!

Ο δασκαλος καμόθικε ποσ δεν άκυσε αφτι τιν παρατίρισι, τελίοσε τα όσα ίχε να πι κε κάθικε. Σικόθικε ι δασκάλα. Ανάφερε τα λόγια τον γινεχον το εκσέτασε απ' τι ρίζα το ζίτιμα, έφερε διάφορα παραδείγματα απόδικις, αποδο τις έπιασε τις γινέκες, αποκι, τυς έφερε σε θέσι, όστε κε ι ίδιες να παρεδεχτυν, ότι αλίθια τα πεδια ίνε ι μικρι ι σιντρόφι-μας στο έργο τις νέας ζοις.

Ι γινέκες-μας τιν αγαπίσανε τι δασκάλα, κε όλο τιν έχυνε απο κοντα. Ι ίδια, σα να μι μιλα, σα να μι δασκαλέθι. Όλα κ' εροτα, προκαλι τις χριάζόμενες απαντίσις, τυς γιρναδο κ' εκι κε βάσι έχοντας τα όσα παραδέχτικαν ι γινέκες, θγάζι τα απετούμενα σιμπεράζματα. Κε τα μάτια-τυς όλο ζοι, πόθος τις εργασίας, αγάπι τον πεδιον. Τιν ακυς κ' ένα εφχάριστο έσθιμα πλιμιρίζι τιν καρδιά-συ...

Τα στίλανε πολὺ τα πεδιά-τους στο σχολίο. Ἡ Γυρστσίχ-
κυθάλιζε κ' ἓνα ζεβγάρι δικά-τους με τα δικά-μου μαζί. Τόμαε
θε ἡ γινέκα-μου, πὸς τα πεδία θρῖσκοντε κοντα στὶ μίτι-τις κα
τρέχι, σαν τρελι στο σχολίο. Ὁ επιστάτις δεν τὶν αφῖνι νὰ μπι
μέσα.

— Στις γιορτες! Εργάσιμι μέρα δεν γίνετε, — τις λέγι
Ερεθίστικε, φόνακσε, ὅπος με ἴπαν. μα τυ κάκυ. Διγίθι-
κα τὶν ἰπόθεσι τὸν πεδιό-μου στὺς δασκάλυς κε μ' ἔπιασε φο-
θος, γιὰτι πλισίαζε ἡ Κιριαχι. Στάθικα μακρια κε σεργιανίζο,
σαν σε πιρετο. Ἡ γινέκα-μου, μ' ἓνα δεματάκι στο χέρι πρόφτασε.
γορίτερα ἀπο ὄλυς, μπίκὲ μέσα. Εμένα μ' ἔπιασε τρομάρα.,
Φαντάζομε τὴ γινέκα-μου μπροστα στα πεδία, ἀκού τις φο-
νες κε τις θρῖσιές-τις, θλέπο πὸς τα τρα θα τὰ πεδία μαζί-τις
ἰποφέρο. Ἐπὶ τέλος θγίκε ἡ γινέκα-μου, μα μονάχι. Ἀνάσανα
ελέφτερα, „γλίτοσα“ λέγο, κε τρέχο στὺς δασκάλυς...

— Περάσαμε τὴ φουρτόνα, — μου λένε χαμογελόντας.
— Ἐκλαπσε, παραπονέθικε πὸς τις κλέπσατε τα πεδία, μα στο
σπίτι δεν τόλμιζε νὰ τα πὰρι, γιὰτι φοβίθικε μίπος κε τα πε-
δία θα τις ἀρνηθύνε, ἀφὺ εδο πέρα περνύνε πολὺ καλίτερα.

Φονάκσανε τα πεδιά-μου. Μαζί-τους πρόφτασαν κε τα πε-
δάκια τὸ Γύρστσίχ. Με βάσανε μέσι, πιδὺν στὶ ράχι, στὺς ὄμυς
στα γόνατα, γελάνε, πέζον μαζί-μου, μου διγύντε πὸς καλοπερ-
ναν, πὸς ἡ γαλανόματα ἡ δασκαλα τὺς φῖάνι σπῖτια ἀπο καρ-
τόνι κ.τ.λ. κ.τ.λ. Τα κιτάζο, μῖλο μαζί-τους, θλέπο τὴ χαρα,
ἀκού τα γέλια-τους, τὶν ἰγία ζογραφιζμένοι στα προσὸπάκια-τους
κε λέγο μέσα-μου. „Κοροτκοφ, ζῖσε, τόρα χαρῶμενος κ εφτιχι-
ζμένος. Ἐπέτιχες τὸ σκοπό-σου,,.

ΚΕ Τ' ΑΣΤΕΡΙ-ΜΑΣ

Κάπιες στιγμες τις ζοί-μας μένουν ακσέχαστες κε βαθια εντιπομένες στα φιλοκάρδια-μας. Στιγμες ιδονικες, αλιζμόνιτες στιγμες!

Διορθόσαμε τιν εκλιςια τι μετετρέψαμε σε κλυπ, βάλα-με τ' ονομά-τυ «Δαβλος», κ' ετιμαζόμεθα για τι γιορτί-τυ! Ολο το όκρυγο πήρε ίδιςι, ακονίστικαν ι γλόσες κε μαζόχτικαν για το γιορταζμο, χορικι κε πολίτες, άντρες κε γινέκες γέρι κε πεδια.

Παραδόσαμε στο Ζζενοτελ κε ετους κομζομόλυς το δικό-μας το κλυπ, τυς εφχιθίκαμε τα ριγιθιζμένα, κι απο κι με τις ριμέες, με τα λάβαρά, με τι μουσικι κε θίμα ταχτικο τρα-θίκαμε κατα τιν εκλιςια.

Ο ήλιος στο μεζυράνιμα, ι δρόμι πλιμιριζμένοι απ' το πλίθος. Περνάμε αναμετακί-τους με θίμα στρατιοτικο, φτάνυ-με στον αβλόγιο κε σταματάμε κατάντικρι στην εκλιςια.

Βάλυμε ρκάλα κε ρτερεόνομε πάνο ρτιν πόρτα το έμβλι-μά τις Σοβετικις Σοσιαλιςτικις Διμοκρατίας-μας.

Τι ριμέα επέμεναν να τιν ιπρόζουν ι κομζομόλι κε μας ανάνκασαν επι τέλυς να ιποχορίζυμε. Μα ο Γύςςτιςιν ρτάθικε αμετάπιστος.

— Δεν έπρεπε να τυς αφίσετε, — μας λέγι. — Καλα πεδια, μα θερμόεμι, δίχος πέρα. Ο καθένας-τυς Κολόμβο φαν-τάζετε τον εαφτό-τυ. Θα μας βγάλουν ρτο κεφάλι κανένα μπε-λα ανιπόφορο.

Δε βλέπετε το κξένο πλίθος, πυ μαζόχτικε; Ολι το κα-
κό-μας θέλυν, θάμα απ' τον υρανο περιμένυν.

Σκεφτίκαμε, κιτάζουμε ζοστα λέγι ο άνθρωπος κι αποφα-
ρίζουμε να τυς έχουμε απο κοντα τυς κομζομόλυς. Κ' εκι πυ
τα λέγαμε κάπιος με τραβα απ' το ρύχο. Γιρίζο κε τί να ιδο;
τι γινέκα-μυ. Λαχανιαζμένι, ιδρομένι, στο κεφάλι-τις κόκινο
μαντίλι. Με ζιγόνι, με πιάνι απ' το χέρι κε μυ πσιθιρίζι
στ' αφτι.

— Να μι τίχι κι ανεβις ο ίδιος στον κυπε τις εκλι-
σιās! Ασε ν' ανεθύνε ι στεγασιτίδες κ' ι μαλιαρι. Μπορις να
πέσις κ' ι δουλιά-σας θα γίνι χιρότερι.

Μιλái ζαν άνθρωπος, μα εγο μόλα τάφτα δεν έχο εμπι-
στοσίγι στα λόγια-τις.

Σκέφτομε το ένα σκέφτομε το άλλο κε δεν κξέρο τι απά-
ντιςι να τις δόσο. Ο Κρόχμαλ μυ ρίχνι πλαγινες ματιες, ζα να
θέλι να πι. „Βλέπις, δε ζυ τα ίπα εγο προτίτερα„; Μα εγο
μορο πεδι δεν ίμε. Με το να έχυν τιν έγνια-μυ κε να δένυν
κόκινο μαντίλι, εμένα δε με γελυν. Πος μπορύζε τόσο έφκολα
ν' αλάκσι ιδέες ι γινέκα-μυ; Δεν, πιστέβο, μολονότι δοκιμάζο
κάπια εφχαρίσιςι κε τις λέγο...

— Μι ανισιχις! Εμας ύτε ι φοτια μας κεί κε ύτε το
νερο μας πνίγι!

Εκσακυλυθι με νέματα με χιρονομίες. Με ματιες επι-
δοκιμάζο, τις δίνο να καταλάβι ότι τα λέμε κ' ιστερότερας, σφίν-
κο δινατα το χέρι-τις κε πάγο να κσαναμιλίσο τυς κομζομό-
λυς. Αφτι ερεθίςτικαν, τυς πιάσανε τα νέβρα-τυς.

— Τί, για μορα μας πίρατε; τον κιδεμόνα θα μας κάνετε;

— Οχι βρ' αδερφε, έτσι προς το θεαθίνε, όλα ειςι θα
τα κάνετε!

Αρπάκσανε τα ζινεργα-τυς κι ανέβικαν, στο καμπαναριο
κ' ειςι μαζί-τυς. Απ' το καμπαναριο πάνο απο ζανίδια περά-
ζαμε ζτι ζτέγι κε θάλαμε ζκάλα. Απ' το προάθλιο φονάζυν.

— Να μι τολμίζετε!

— Δεν τι λιπάστε τι ζοί-σας!

— Τι ζοί-τους στο σατανα τιν έχουν πολιμένι!

Εμεις γελάμε. Βάλαμε γάντσους στην επάνο άκρι τις σκάλας
κε τι δυναμόνομε στην κορφι τυ κυπε.

Διπον πεδια, — λέγο στις κομσομόλως, — Οπιος πα-
θένι απο ζαλάδες στον τόπο. Πέφτι κανις, θα το λογαριάσυνε
για θάμα κε θα δόσουμε νέα τροφι στι δισιδεμονία...

Τυ Σένκα Κύζιν, τυ οδιγύ-τους κεντίθικε το φιλότιμο.

— Δεν μας κσεφορτόνεστε, — μυ λέγι, — μ' αφτους
τους φόδους κε τις ιποπσίες-σας;

— Ελα δα κε για το καλό-μας το λέγο κε ρι άναπρες
κ' εκόρορες!

Κοκίνιζε, νέβι τυ κομσομόλω Μίςσα

— Εμπρος!

Αρπάζι αφτος το σκινι κι αρχίζι να σκαρφαλόνη.

— Να μι τολμίζις; — τυ φονάζουν απο κάτο.

— Πίσο, βρε κομσομόλω κε θα τιν πάθις!

— Βρε, Μίςσκα, βρε γαλονομάτι, τρελάθικες;

Εχίνος όλο κε αναθένι, πιάνι με το χέρι τιν κορφι τυ κυπε.

— Μι τι νκίζις.

— Αστροπελέκι-θα ρε κάπρι.

Μια απ' τις γινέκες πέφτι λιπόθιμι.

Ο Μίςσας, πέρασε το σκινι στην κορφι, άδεσε ρ' αφτο τι
σκάλα κε δίνι ριμίό.

— Ετιμο!

Φέραμε κε δέφτερι σκάλα, τιν ριχόσαμε πριλα κι ο Μί-
ςσιας τιν έδεσε διπλα στι δικί-τυ. Ο Σένκα Κύζιν πηρε τα απε-
τόμενα εργαλία κι ανέθικε στι δέφτερι σκάλα. Δέσανε με το
σκινι το σταθρο, κι ακυμπόντας τα πόδια στο γίσο τις κορφις,
τραβάνε δυνατα μια εδο μια εκι για να θγάλυν το στάθρο απ-
τι βási-τυ. Κά-ο στο προάβλιο κε στο όρόμο θόριβος αφάν-
ταστος φονες, θλαστίμιες, μετάνιες, κίριε ελείσον, όσα φαντά-

ζεσε. Αφτι τι δουλιά-τους, όσπου ο σταβρος κλονίστικε απ' τι βάρσι-τυ, λίγισε στι μια μερια...

Κάτο πανδεμόνιο, λιποθυμίες.

Με τα γαντζοτα ραβδιά-τους ο Σένκας κε ο Μίςσκας κατεβάσανε λαφρα το σταβρο κε τον κσαπλόσανε πάνο στιν κορφι τυ κυπε. Τον δέσανε κε δίνυμε σκινι για τον κατεβάσουν.
— Πάρτε-τον, — φονάζουν.

Δίσαμε το σταβρο κε δέσαμε στιν άκρι τυ σκινιυ τι σιμέα Τραβουν απο πάνο τα πεδια, κι αφτι ι μαριόλα κιματίζι, πετάι σαν πυλι. Τιν άρπακσε ο Μίςσκας κε τιν θρόνιασε στι θέσι τυ σταβρου. Τιν νχόλφασε ο αέρας.

Πλαφ, πλαφ, χαιδέβι τυ Μίςσα τα μάγυλα. Κάτο αντίχισαν ι μυσικες κε τα τραγούδια. Κατέβικε πρότος ο Σένκας, κατεβάσαμε κε τι σκάλα-τυ, κε τελεφετός ο Μίςσκας. Απο κάτω.

Αχ, βαχ! τόρα θα γίνι το θάμα, μετ' ολίγο θα γίνι το θάμα, αστροπελέκι θα τος κάψει, θα πέσουν κομάτια θα γένουν!.. Το ροστο κ' εμεις πάνο σ' αναμένα κάρβουνα καθύμασταν, ενόσο τα πεδια θρισκόντανε εκι πάνο! Φοβύμαστε στα γερα, να μι τος σιμβι κανένα διςτίχιμα.

Τις σκάλες, τα σίνεργα κε το σταβρο στα χέρια-μας κε κάτω.

Τα πεδια, περνόντας πάνο απ' τα δόκανα, πυ βαστων τις καμπάνες, κρέμασαν κι άλι σιμέα, στο πλάγι τι κορφισ τυ κοδονοστάσιυ.

Απ' τα πρόθιμα τυ νάρθικα μιλάνε ι ρίτορες. Στο προάβλιο πολι κατεβάσανε τ' αφτια, απελπίστικαν ολότελα. Βλέπουν τις σιμέες, πυ κιματίζουν στον κυπε κε στο καμπαναριο, κε τος τρόγι ι λίπι κε ι απογοίτεπσι. Περιμένανε ι ερίφιδες θάμα κε τίποτε δεν γίνετε. Τυ κάχυ λιπιν ι προφιτίες, πρέφτες βγίκαν κ' ι παπάδες κ' ι θεοφοβόμενι!.. Παραφέρθικα στις κυβέντες με τον ένα κε με τον άλο κε δεν ένιοσα, πος τελίωσε ο γιορταζμος. Μπικα μέσα στο νέο-μας κλυπ κε σεργιανίζο γίρο-μυ. Ολα κάτωσπρα, καθαρα, κε πάνο απ' το μέρος, όπου θρί-

σκονταν άλλοτε ι αγιατράπεζα, το μετακροτο κάλιμα, ζογραφιζμένο μ'ολόχριζες θαφες. Λάμπι τ' άστρο-μας, σαν ήλιος ολοφότινος, καπνίζει το εργοστάσιο κε γίρο λόγια τυ Λένιν κε ριθίματα. Στον πολιέλεο λάμπυνε τα ιλεχτριχα. Περίμενα λιγάκι κ' έκσαφνα βλέπο τον Τσυγάεφ ν' αναβένι στο βίμα. Τον αγαπο τον Τσυγάεφ, χρισόκαρδο πεδι, μα το διαβιμά-τυ ς' αφτι τι ςτιγμι, με φάνικε ςτιν αρχι κάπος παράκερο.

— Επ' αφορμι μιας τέτιας γιορτις δεν θάνε άσκοπο να ανακαλέζόμε ςτι μνίμι-μας τί ήμεθα ειμι ι μεταλιςτες, απο πύ αρχίσαμε κε πύ ίσαν ι παπύδες κε ι πρόγονί-μας, — άρχιζε ο Τσυγάεφ.

„ Ι μιγανι πύρε δρόμο“ ςιλογιέμε κε τον κιτάζο μ' αγριο μάτι. „Χιρότερος αφτος κι απ' τυς παπάδες, κι απ' τυς επίριμυς ρίτορες θα μας ςτεναχορέπει“.

Εδίκιε, έκανε μερικε ςινίρις κι άκσαφνά αρχίζει να μας διαβάζι ένα υκάζι κάπιυ τζάρυ, όπου μέσα αναφέρει, ότι με τυς μυζζίκυς ςτα εργοστάσια χόνοντε κε κάπι πρόστιχι κε κριπόλιτι άνθροπι, χωρις γις, κε χωρις κανένα νικοχιριο.

— Αφτι λιπον ι πρόστιχι, ι χωρις κανένα νικοχιριο, ίνε ι δικί-μας ι πρόγονι. Απο μυζζίκυς χωρις γις κε χωρις νικοχιριο έχυμε τιν αρχί-μας...

Κσανάδίκιε, τεντόθικε, ςίκοξε πριλα το κεφάλι. Διγίθικε πος ανίκεανε ς' εμας τα πρότα εργοστάσια, πος ζύσαν ι πρότι εργάτες, πος ο Σόπολεφ κε ο Τροφίμοφ πύγαν αντιπρόσοπι απ' τυς μεταλιςτες ςτιν αφτοκρατόριςα, για να ςιτίζυν το δικιό-τυς, κε πος τυς μαστιγόσανε, κρεςκίσαν τα ρυθύνια-τυς, τυς ςιμάδεπσαν τα μέτοπα με πιρομένο ςίδερο, σαν ταραχοπιυς, επικίνδινα ςτιχία κε τυς ςτιλανε να ςαπίζυν ςτα κάτεργα.

Τον ακύο κε μιρμιχια το χορμί-μυ, τρομάζο, αγαναχτο!

Ο Τσυγάεφ διγάτε πος αλιςόδεταν τ' αδέρφια-μας, πος λιγο κατ' ολίγον κριπνικε ι εργατια, πος δόσανε χέρι με χέρι κι ορχίςτικαν να μι προδόζυν το κινό-τυς έργο, να μι ιποχορίζυν κε νάχυν ςκοπο τις ζοίς-τυς τιν αποτίνακκι τυ ζιγυ, πυ τυς έπνικε.

Όσο προχωρι κε ζοιρέβι ι ομιλία τυ ζιντρόφου-μας. Μας φένετε ότι ο Τζυγάνεφ προχωρι αναμετακσι απ' τυς εόνες κ' εμς τον παρακυλυθάμε κι αναθένουμε, όλο αναθένουμε.

Εκατόχρονα περπατάμε. Τα πατίματά-μας γένικαν μονοπάτια, τα μονοπάτια, δρόμι φαρδς. Πίσο μίνανε τα ζιμιομένα, τα μαστιγομένα, τα θασανίζμένα τ' αδέρφια-μας απο αφτοκράτορες κε αφτοκρατόριζες. Πίσο αφίσαμε πάπυς κε προπάπυς.

Χιλιάδες, αμέτριτες αφτι τι ζιγμι μας φένετε πως όλι-τυς μαζόχτικαν ζτι γιόρτί-μας να ιδύνε πως τυς μνιμονέβυμε κε λένε αναμετακσί-τυς.

— Αφτο πυ γίνεζε ζίμερα, αφτο ίνε ζοστο.. Τί κάναμε εμς;

Με τα νίχια-μας θγάζαμε απ' τι γι το μετάλο, το λιώναμε, το δουλέθαμε. Κε με το δικό-μας το ζίδερο κσεσκίζανε τα ρυθύνια-μας, κέανε το πρόζοπο, ζιμαδέθανε το μετοπό-μας, μας θασανίζανε, μας ζφάζανε...

Φλόγα μυ κεί τα ζοθικα, θολόνυν τα μιαλά-μυ. Με φένετε πως έπεσα ζτο καμινεφτίρι, λιόνο εκι μέσα, γίνομε Σόπολεφ, Τροφίμοφ, πέργο τις μορφες τον προγόνο-μας, πυ παρεβρίσκοντε ζτιν τελετι κε χέρυμε κε ικανοπιύμε μαζι μ' αφτυς, γιατι τόρα το ζίδερο ίνε δικό-μας κε δε μας αλιζοδένυν, δε μας ζιμιόνυν μ' αφτο. Πίραμε απ' τα χέρια τυ εχτρυ το φοβερότερο όπλο, το ζίδερο. Αφτι τι ζιγμι ένιοζα για πρότι φορα τι μεγάλη ζιμαζία τις επιτιχίας-μας..

Τά τραγύδια κ' ι ζπροκσιες με φέρανε ζτον εαφτό-μυ. Σινίλθα, ζαν απο βαθι όνιρο. Τραγυδόντας ι ζίντροφι, προχοράνε ζτιν έκζοδο, ζκυντόντας κ' εμένα μαζι. Στιν κορφι τις εκλιζίας κηματίζι ι ζιμέα, πάνο ζτιν πόρτα φενκοβολα το πεντάκορφο τ' αστέρι. Πέρα καπνίζι το εργοζτάζιο κε πετάι φλόγες το καμινεφτίρι. „Παράκζενο κε πως δεν μυ πέραζε το προτίτερα ι ιδέα για το ζίδερο,“ Θέλο να τραγυδο κ' εγο μαζι με τυς άλλυς, ανίγο το ζτόμα, μα το τραγύδι τελίοζε. Απ' τι ζτέπα φιζάι λαφρο αεράχι, γίρο-μυ γέλια, κυθέντες... Σιλογιέμε.

„Χοριζμένι, σκόρπι, μιχρι, κι ο δρόμος-μας ακόμα δις-
κολος, μαχρις. Σιντομότερος δεν ιπάρχι κ' ελπίδα απο πυθενα...
Βάδιζε εργάτι μπροστα, χορις να λιζμονας τα έματα τον προ-
γόγον-συ κε τα βασινιστίρια. Κρατόντας σταθερα στα χέρια το
σίδερο πυ κατάχτιςες, προχόρα μπρος κ' ι βροντερι φονί-συ,
περνόντας βυνα κε θάλασες ας αντιχι παντυ.

„Απόγονι τον σιμιομένον κε τον βασανιζμένον, γριγορίτε!..

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

1. Στιν ακροποταμια	3
2. Κε τιφλος	7
3. Ασκιμες δυλιες	14
4. Το ζίδερο θαμένο κατο απ' τ' αγριοχόρταρα . .	20
5. Φίσιζε το πρότο αεράκι	27
6. Καλαμαροκρατία	33
7. Μια έφθιμι κυθέντα	39
8. Προοδέβυμέ	46
9. Παρεκσιγίσις	55
10. Το θιλικυ ο εκσάπσαλμος	58
11. Ενθαριντικα ζιμιά	63
12. Ζιγος	73
13. Αλιθινι γιορτι	80
14. Νέες χαλάστρες	85
15. Επίθεσι στα τρυκάλια	95

16. Κε ιπόδικος	101
17. Μαχιτικι „Απαρχι“	111
18. Το παπα το καλαθάκι	118
19. Διμιουργι πεδιον	127
20 Κε τ' αστέρι-μας	133

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΤΙΜΗ 50 ΚΟΠ.

ЦЕНА 50 КОП.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ